

PREPOJOVACÍ PLYNOVOD POĽSKO - SLOVENSKO

ZÁVEREČNÉ STANOVISKO

(Číslo: 1632/16-3.4/ml)

vydané Ministerstvom životného prostredia SR podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov

eustream, a.s.

2. Identifikačné číslo

35 910 712

3. Sídlo

Votrubova 11/A, 821 09 Bratislava

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Názov

Prepojovací plynovod Poľsko - Slovensko

2. Účel

Účelom navrhovanej činnosti je výstavba prvého prepojovacieho vysokotlakového plynovodu medzi Poľskou republikou a Slovenskou republikou, ktorý spojí národné prepravné systémy oboch krajín. Plynovod DN1000 Poľská republika – Slovenská republika (ďalej označovaný len ako plynovod PR-SR) je projektom európskeho významu a je zaradený medzi projekty PCI s označením 6.2.1 Poland – Slovakia interconnection.

Slovenská časť projektu predstavuje výstavbu nového prepojovacieho plynovodu zo štátnej hranice s Poľskou republikou do existujúcej kompresorovej stanice vo Veľkých Kapušanoch (ďalej len KS Veľké Kapušany). Prepojovací plynovod a s ním súvisiace prevádzkové objekty sú riešené v troch základných variantoch I, II a III. Bližšie sú varianty rozpracované v časti 8 tejto kapitoly.

Poľská časť projektu predstavuje výstavbu nového plynovodu od štátnej hranice so Slovenskou republikou do existujúceho plynovodného uzla a podzemného zásobníka Strachocina. Na poľskom úseku sa plánuje aj výstavba novej kompresorovej stanice. Projektovú prípravu a realizáciu poľského úseku zabezpečuje poľská spoločnosť GAZ-SYSTEM S.A.

3. Užívateľ: eustream, a.s., Votrubova 11/A, 821 09 Bratislava

4. Umiestnenie

Variant	kraj	okres	Obec
Variant 1	Prešovský	Medzilaborce	Palota, Výrava, Svetlice, Zbojné
		Humenné	Rokytov pri Humennom, Jabloň, Koškovce, Hankovce, Lubiša, Veľopolie, Udavské, Kochanovce, Lackovce, Hažín n/Cirochou, Humenné, Ptičie, Chlmec
	Košický	Michalovce	Oreské, Staré, Zbudza, Nacina Ves, Petrovce n/Laborcom, Michalovce, Suché, Pozdišovce, Šamudovce, Vrbnica, Lastomír, Žbince, Sliepkovce, Budkovce, Drahňov, Krišovská Liesková, Vojany, Čierne Pole, Veľké Kapušany, Kapušianske Kľačany
Variant 1A	Prešovský	Medzilaborce	Palota, Výrava, Čabalovce, Svetlice, Zbojné
		Humenné	Rokytov pri Humennom, Jabloň, Koškovce, Hankovce, Lubiša, Veľopolie, Udavské, Kochanovce, Lackovce, Hažín n/Cirochou, Ptičie, Chlmec
Variant 1A	Košický	Michalovce	Oreské, Staré, Zbudza, Nacina Ves, Petrovce n/Laborcom, Michalovce, Suché, Pozdišovce, Krásnovce, Šamudovce, Lastomír, Žbince, Sliepkovce, Budkovce, Drahňov, Vojany, Čičarovce, Krišovská Liesková, Veľké Kapušany
Variant 2	Prešovský	Medzilaborce	Palota, Výrava, Svetlice
		Humenné	Vyšná Jablonka
		Snina	Hostovice, Čukalovce, Pčoliné, Snina, Stakčín, Kolonica, Ladamírov, Michajlov, Šmigovec, Dúbrava,
	Košický	Sobrance	Ruský Hrabovec, Inovce, Beňatina, Choňkovce, Koňuš, Priekopa, Vojnatina, Tibava, Orechová, Sejkov, Jenkovce, Záhor, Bežovce, Lekárovce
		Michalovce	Vysoká nad Uhom, Pavlovce nad Uhom, Čierne Pole, Veľké Kapušany, Kapušianske Kľačany

Variant	kraj	okres	Obec
Variant 2A	Prešovský	Medzilaborce	Palota, Výrava, Svetlice
		Humenné	Vyšná Jablonka, Nižná Jablonka
		Snina	Hostovice, Čukalovce, Pčoliné, Snina, Stakčín, Kolonica, Ladamírov, Michajlov, Šmigovec, Dúbrava,
	Košický	Sobrance	Ruský Hrabovec, Inovce, Beňatina, Choňkovce, Koňuš, Priekopa, Vojnatina, Tibava, Orechová, Sejkov, Jenkovce, Kristy, Tašul'a, Bežovce
		Michalovce	Vysoká nad Uhom, Pavlovce nad Uhom, Čierne Pole, Krišovská Liesková, Čičarovce, Veľké Kapušany
		Medzilaborce	Palota, Výrava, Svetlice, Zbojné

Variant 3	Prešovský	Humenné	Rokytov pri Humennom, Jabloň, Zbudské Dlhé, Koškovce, Hankovce, Lubiša, Veľopolie, Udavské, Kochanovce, Lackovce, Hažín n/Cirochou, Humenné, Ptičie, Chlmec
	Košický	Michalovce	Oreské, Staré, Zbudza, Nacina Ves, Petrovce n/Laborcom, Lesné, Suché, Pozdišovce, Moravany, Laškovce, Šamudovce, Vrbnica, Lastomír, Žbince, Zemplínska Široká, Palín, Stretava, Pavlovce nad Uhom, Krišovská Liesková, Čierne Pole, Veľké Kapušany, Kapušianske Kľačany
Variant 3A	Prešovský	Medzilaborce	Palota, Výrava, Čabalovce, Svetlice, Zbojné
		Humenné	Rokytov pri Humennom, Jabloň, Koškovce, Hankovce, Lubiša, Veľopolie, Udavské, Kochanovce, Lackovce, Hažín n/Cirochou Ptičie, Chlmec
	Košický	Michalovce	Oreské, Staré, Nacina Ves, Petrovce n/Laborcom, Lesné, Suché, Pozdišovce, Michalovce, Krásnovce, Šamudovce, Lastomír, Žbince, Sliepkovce, Budkovce, Palín, Stretava, Stretavka, Pavlovce nad Uhom, Krišovská Liesková, Čičarovce, Veľké Kapušany

Parcelné čísla budú spresnené v príslušnom stupni projektovej dokumentácie.

5. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Termín začatia výstavby:	10/2017
Termín ukončenia:	12/2019
Termín začatia prevádzky:	12/2019
Termín ukončenia prevádzky:	nie je stanovený

6. Stručný popis technického a technologického riešenia

Stručný popis technického a technologického riešenia

Trasa plynovodu križuje štátnu hranicu v oblasti Lupkovského priesmyku, na slovenskom úseku pokračuje cez dva kraje (Prešovský a Košický) a je zakončená v areáli Kompresorovej stanice Veľké Kapušany.

Rozsah projektu na území SR zahŕňa:

1. plynovod s maximálnym prevádzkovým tlakom 7,35 MPa z kompresorovej stanice Veľké Kapušany až k hraničnej preberacej stanici v katastri obce Výrava,
2. plynovod s maximálnym prevádzkovým tlakom 8,4 MPa od hraničnej preberacej stanice v katastri obce Výrava k štátnej hranici Slovenská republika - Poľská republika v bode prechodu cez štátnu hranicu v katastri obce Palota,
3. vybudovanie prevádzkových objektov plynovodu:
 - hraničná preberacia stanica (HPS); slúži na obchodné meranie množstva zemného plynu odovzdaného alebo prijatého,
 - elektro-turbosústrojenstvá Tús); inštalované na KS Veľké Kapušany primárne pre potreby plynovodu PR-SR,
 - optický kábel (OK) a prenosové zariadenia; slúži na prenos dát a riadenie plynovodu

- protikorózna ochrana (PKO); slúži na ochranu plynovodu pred koróziou, najmä aktívna katódová ochrana a výstavba staníc katódovej ochrany (SKAO),
- vstupno-výstupné čistiace komory (VVK); miesta na vkladanie a vyberanie čistiacich a diagnostických zariadení plynovodu,
- trasové uzávery TU); miesta, kde sa dá plynovod uzatvoriť v prípade plánovanej údržby alebo poruchových stavov na trase,
- NN a VN pripojenia; zdroje napájania pre objekty TU, SKAO a HPS,
- prevádzkový rozvod silnoprúdu (PRS), systém riadenia technologického procesu (SRTP), prenos dát; prevádzkové rozvody silnoprúdu, ovládanie a signalizácie akčných členov, prenos údajov,
- oplotenie a poplachový systém pre TU a HPS (elektronický zabezpečovací systém- Uzavretý záznamový kamerový systém /Closed-Circuit Television/ - EZS-CCTV).

Technické údaje

Všetky technické parametre a údaje sú platné pre všetky posudzované varianty, vrátane ich modifikácií. Totožné sú aj všetky prevádzkové objekty a činnosti. Rozdiely súvisia s umiestnením objektov v riešenom území a v stavebno-technických nárokoch vyplývajúcich z miestnych podmienok.

Na základe hydraulikkej analýzy, optimalizačnej analýzy a dohôd prevádzkovateľov prepravných systémov, boli stanovené nasledujúce špecifikácie pre navrhovaný plynovod:

- priemer plynovodného potrubia - 1000 mm,
- maximálny prevádzkový tlak - poľská časť, vrátane slovenskej časti až po hraničnú preberaciu stanicu Výrava – 8,4 MPa,
- maximálny prevádzkový tlak - slovenská časť od HPS Výrava až po KS Veľké Kapušany - 7,35 Mpa,
- maximálna prepravná kapacita - v smere SR - PR je 16,788 miliónov Nm³/d*,
- v smere PR - SR je 13,842 miliónov Nm³/d*

* Platí pre (1 Nm³ = 1 m³ pri 101,325 kPa a 20°C)

Plynovod musí spĺňať rovnaké štandardy bezpečnosti a spoľahlivosti ako samotná existujúca prepravná sieť, ktorej bude súčasťou. Plynovod PR-SR bude navrhnutý podľa platných právnych predpisov a noriem a musí spĺňať požiadavky protipožiarneho zabezpečenia, zabezpečenia proti výbuchom, otrasom, mechanickému poškodeniu, ako aj spoľahlivej prevádzky.

Súbežne s trasou plynovodu bude uložený optický kábel za účelom vybudovania riadiaceho systému plynovodu a prenosu dát pre podporné systémy. Navrhovaný je systém riadenia plynovodu, ktorý predpokladá zber dát z trasy plynovodu do jestvujúceho riadiaceho systému dispečingu v Nitre. Uvažuje sa s diaľkovým monitorovaním a riadením objektu hraničnej preberacej stanice a objektov trasového uzáveru.

Prepravný plynovod bude rozdelený na úseky oddelené trasovými uzávermi, ktoré sa ovládajú mechanicky na mieste alebo diaľkovo z dispečingu v Nitre. Vzdialenosť medzi trasovými uzávermi by nemala byť väčšia ako 25 km. Projektant navrhne počet a umiestnenie trasových uzáverov v ďalšom stupni projektu až na základe hydraulických výpočtov a simulácií pre nájdenie optimálneho riešenia líniovej časti plynovodu z pohľadu rýchlostných a tlakových pomerov a vo väzbe na obojsmernú prepravu zemného plynu.

Prevádzkové objekty plynovodu

Turbosústrojenstvá (TuS)

Účelom inštalácie elektro-turbo-sústrojenstiev je zabezpečiť nepretržitú obojsmernú prevádzku plynovodu PR-SR a plnenie dohodnutých kontraktných zmluvných podmienok. To

bude dosiahnuté inštaláciou troch nových kompresorových jednotiek (TuS) v rozsahu kompresného pomeru, ktorý stanoví neskôr prevádzkovateľ.

Nové TuS budú mať sumárny výkon v rozsahu 11 - 13 MW, čo umožní prietokové množstvo zemného plynu do 16,788 mil. Nm³/d (pri 20°C, 101,325 kPa) v predpokladanej konfigurácii na dva TuS v prevádzke a jeden TuS v zálohe. K novým TuS bude vybudovaný vlastný potrubný dvor s filtráciou a chladičmi prepravovaného zemného plynu, napojením na už existujúci vstupno-výstupný objekt KS Veľké Kapušany a plynovod PR-SR.

Nové TuS aj s pomocnou technológiou budú riadené staničným riadiacim systémom (SCS), ktorý bude komunikovať s riadiacim systémom dispečingu v Nitre. SCS umožní bezobslužnú prevádzku TuS ako aj bezobslužné riadenie pomocnej technológie.

TuS musia byť zapojené do existujúceho potrubného dvora KS Veľké Kapušany tak, aby bola možná preprava zemného plynu v smere východ – západ ako aj západ – východ a zároveň aj v smere juh – sever a sever – juh.

Napojenie na novú časť kompresorovej stanice Veľké Kapušany bude v jej areáli. Uzatváracie armatúry budú osadené na betónových základoch. Okolo uzatváracích armatúr bude obtok umožňujúci vyrovnanie tlaku plynu pred a za uzatváracou armatúrou. V prípade potreby budú pri uzatváracích armatúrach vybudované obslužné plošiny a prístrešky pre rozvádzače elektrickej energie.

Hraničná preberacia stanica

Súčasťou projektu je vybudovanie obojsmernej bezobslužnej hraničnej preberacej stanice (HPS) umožňujúcej meranie kvality a pretečeného množstva zemného plynu cez plynovod PR-SR. Preprava zemného plynu bude realizovaná v dvoch smeroch a to zo Slovenska do Poľska a aj z Poľska na Slovensko. Umiestnenie HPS je na území Slovenskej republiky v katastri obce Východ. Navrhované umiestnenie bolo vybrané z nasledovných dôvodov:

- existujúca spevnená miestna cesta umožní jednoduchý prístup k stanici,
- v blízkosti navrhovaného umiestnenia sa nachádza nadzemné elektrické vedenie.

Optický kábel

Optický kábel (OK) umožní vybudovanie telekomunikačnej optickej siete, ktorá bude slúžiť na prenos údajov riadiacich systémov, prenos telefónnych hovorov medzi jednotlivými uzlami siete a prenos dát z jednotlivých objektov na trase plynovodu PR-SR. Optický kábel bude uložený v HDPE chráničke, do ktorej sa zafúkne a ukončí sa na optických rozvádzačoch v objektoch KS, SKAO, TU a HPS. Chránička s OK bude umiestnená v samostatnej ryhe po celej dĺžke plynovodu v súbehu s plynovým potrubím cca 5 až 10 m od potrubia v hĺbke minimálne 80 cm. Z objektu HPS je trasa vedená až k hranici s Poľskou republikou, kde bude kábel ukončený v optickej spojke.

Trasové uzávery

Ako trasové uzávery (TU) budú použité guľové uzávery DN 1000 s hydraulicko-pneumatickým ovládaním, poruchovou ochranou a možnosťou diaľkového ovládania z dispečingu prepravnej siete v Nitre. Jednotlivé sekcie plynovodu medzi uzávermi nebudú dlhšie ako 25 km. Každý TU ako kontrolný merací bod (KMB) bude vybavený obtokom na vyrovnanie tlaku pred a za uzatváracou armatúrou vrátane merania, telemetrickej stanice, zdroja zabezpečeného napájania, prenosových a podporných zariadení.

Samotné objekty budú situované v blízkosti existujúcich komunikácií s možnosťou napojenia na elektrickú energiu. Proti vstupu nepovolaných osôb bude každý objekt TU oplotený a prípadné narušenie objektu bude signalizované. K dispozícii budú miesta napojenia

prečerpávacieho mobilného kompresora. K objektom TU budú vybudované spevnené prístupové cesty zabezpečujúce prízjazd techniky a obsluhy z existujúcej cestnej siete.

Predpokladá sa vybudovanie štyroch objektov TU s rozmermi cca 25 x 20 m a spevnenej prístupovej cesty k nim.

Objekty a stanice protikoróznej ochrany a objekty katódovej ochrany

Na aktívnu ochranu plynovodu sa budú používať stanice katódovej ochrany (SKAO), ktorých počet vzíde z projektu protikoróznej ochrany (PKO). SKAO sú napojené na zdroj elektrickej energie nízkeho napätia. V miestach kde bude plynovod križovať iné podzemné kovové vedenia, budú vybudované prepojovacie objekty, ktoré zabezpečia vyrovnanie elektrického potenciálu medzi týmito vedeniami. V blízkosti SKAO budú zabudované aj anódové uzemnenia vo forme zakopanej koľajnice. Kiosk SKAO na železobetónovom základe s oplotením má štandardné rozmery 4 x 4 m. Predpokladá sa vybudovanie 3 SKAO na trase plynovodu a 1 SKAO na KS Veľké Kapušany. Presné umiestnenia budú jasné až po hydrogeologickom prieskume v ďalšom stupni PD. Predpoklad je, že sekcie medzi SKAO by nemali byť dlhšie ako 30 km.

Vybudovanie samostatnej stanice katódovej ochrany pozostáva z kiosku SKAO s usmerňovačom, jednosmerných rozvodov, anódového uzemnenia, prepäťových ochrán, meracích a prepojovacích objektov, meracích sond V&C a skúšobných oceľových vzoriek s plochou 100 cm² so zaručenou dlhou životnosťou. Potrubie je chránené koľajnicovou anódou. Nadzemnú časť tvorí rozvádzač NN (bod napojenia na verejnú distribučnú sieť v prípade potreby aj trafostanica) a kiosk stanice katódovej ochrany (SKAO).

SKAO pozostáva z unifikovaného kiosku (sklolaminátový kiosk), v ktorom je zabudované potrebné technologické zariadenie (usmerňovač, rozvádzače, zdroj SKAO, prepäťové ochrany, monitorovací systém....) a samotného oplatenia daného priestoru so spevnenou plochou o veľkosti cca 4,0 x 4,0 m.

Prepojovacie objekty sú navrhnuté tak, aby pokryli potreby kontroly všetkých kladných, záporných a meracích vývodov plynovodu. Budú pozostávať z deleného betónového rozvádzača DBR osadeného do betónovej skruže s rozmermi 800 x 750 x 100.

Podzemné časti tvoria:

- elektrická prípojka - NN elektrická prípojka od bodu napojenia z distribučnej siete do rozvádzača kiosku SKAO,
- anódové uzemnenie - používa sa väčšinou koľajnicové anódové uzemnenie tzv. „obetná anóda“ zakopaná a umiestnená v špeciálnom obsype v hĺbke 2 m vo výkope 100 x 0,8 m.

Čistiace komory

Na čistenie plynovodu a kontrolu jeho technického stavu počas prevádzky budú na plynovode osadené obojsmerné čistiace (tzv. ježkovacie) komory umožňujúce vkladanie a vyberanie čistiacich piestov, alebo monitorovacích zariadení do vnútra plynovodu.

Komory budú situované v týchto objektoch:

a) Objekt HPS

- Jedna komora na plynovode v smere do Poľskej republiky
- Jedna komora na plynovode v smere na KS

b) Objekt KS

- Jedna komora pri zaústení plynovodu do objektu novej časti KS

Postup výstavby plynovodu

Dočasné objekty

- objekty zariadenia staveniska,

- prístupové cesty na pracovný pruh (využívané budú existujúce poľné a lesné cesty, ktoré sa upravujú resp. spevnia),
- skládky potrubného materiálu vrátane ohýbačky rúr,
- zjazdy z ciest s dopravným značením,
- skládky ornice a výkopovej zeminy,
- skládky stavebného odpadu.

Križovanie komunikácií

Technické riešenie plynovodu s prechodom ciest musí zabezpečovať kontinuálnu katódovú ochranu plynovodného potrubia aj medzipriestoru chráničky a zároveň musí spĺňať požiadavky na dlhodobú stabilitu a pevnosť plynovodu ako aj cestného telesa pri maximálnom uvažovanom zaťažení. Prechody ciest sa budú riešiť bez chráničiek pretláčaním plynovodnej rúry s vláknito-cementovým obetónovaním. Ak správca cesty požaduje chráničku, bude sa riešiť pretlačením betónovej rúry (nie ocelevej) do ktorej sa zasunie plynovodná rúra s vláknito-cementovou úpravou. Medzipriestor sa vyplní bentonitovou suspenziou alebo iným elektrolytom neagresívnym na ocel s Ph reakciou vyššou ako 7.

Prechody ciest I., II. a III. triedy sú navrhované bez chráničiek pretláčaním plynovodnej vláknito-cementovej obetónovanej rúry. Poľné, lesné a miestne cesty sa budú križovať prekopením. Je nutné brať do úvahy aj križovanie s plánovanou diaľnicou D1. V mieste jej križovania je nutné zosilniť hrúbku steny potrubia na maximum v celom ochrannom pásme diaľnice.

Križovanie železničných tratí

Prechody cez železnice budú realizované pretláčaním v dvojitej ocelevej chráničke. Prechody železničných tratí vzhľadom na predpisy ŽSR je potrebné riešiť pretláčacou oceľovou rúrou, do ktorej sa vloží chránička. Priestor medzi pretláčacou rúrou a chráničkou sa vyplní betónom. Pre zabezpečenie kontinuálnej PKO plynovodu v chráničke musia byť splnené nasledovné podmienky:

- Priestor medzi chráničkou a plynovodným potrubím bude kompletne vyplnený elektrolytom (bentonitovou suspenziou) neagresívnym na ocel s Ph reakciou vyššou ako 7;
- Pretláčacia rúra aj chránička musia umožňovať prietok prúdu katódovej ochrany k povrchu nimi prechádzajúceho plynovodu, preto nesmú byť izolované;
- Pri všetkých križovaniach je navrhované rovnaké technické riešenie - pretlačenie chráničiek pod železničným telesom a nasunutie plynovodného potrubia do chráničiek.

Križovanie vodných tokov

Križovania vodných tokov plynovodom budú najčastejšie realizované spodom (zhybkou) s uložením plynovodu pod dnom toku a zaťažením potrubia proti vyplaveniu.

Prechody cez vodné toky sa budú realizovať otvoreným výkopom so znížením horizontálneho profilu potrubia (zhybkou) a jeho zaťažením pod korytom vodného toku pieskovými alebo betónovými vrecami. Pri väčších riekach sa pripúšťa možnosť použitia technológie HDD (horizontal directional drilling – horizontálne riadené vŕtanie).

Križovanie vodných tokov, hlavne tých, okolo ktorých je vybudované ohrádzovanie, resp. iné protipovodňové opatrenia, je potrebné zabezpečiť podľa požiadaviek príslušného správcu toku.

Križovanie plynovodu s inými líniovými stavbami

Križovanie plynovodu s inými líniovými stavbami (ropovody, tranzitné plynovody, distribučné plynovody, vodovody, kanalizácie, závlahy, meliorácie, gazolinovody, soľankovody) bude riešené podľa príslušných STN a dohôd s ich prevádzkovateľmi. Tieto križovania budú tvoriť vyvolané investície výstavby plynovodu PR-SR. Križovania nadzemných vedení si budú vyžadovať osobitné bezpečnostné opatrenia počas výstavby.

Ochrana potrubia

Navrhovaná je vonkajšia polyetylénová izolácia aplikovaná na potrubie u výrobcu s vnútorným epoxidovým povlakom rúr. Po zvarení potrubí sa prevedie 100 % kontrola zvarov prežiarením s následným zaizolovaním zvarov.

Predpokladá sa využitie viacerých izolačných technológií, ktoré môžu byť použité pri realizácii stavby. Projektant vypracuje návrh vhodných technológií, materiálov, spôsob prípravy povrchu, podmienky postupu pri izolovaní, kvalifikačné požiadavky na pracovníkov, popis kontroly kvality izolácie a opravy chýb izolácie.

Na miestach skalnatého podlažia bude izolácia potrubia chránená tak, aby nebola poškodená a aby následne nedošlo k narušeniu PKO.

Prechody strmých svahov a ochrana voči erózii

Pri prechode svahov so sklonom väčším ako 25 % bude potrebné pri realizácii zemných prác držanie strojov a individuálna montáž potrubia. Po vykonaní terénnych úprav sa vyhlbi ryha - šírka dna 3 m, z dôvodu montáže potrubia v ryhe. Ryha bude hĺbená zdola nahor. Montáž potrubia sa bude vykonávať individuálne z továrensky izolovaných rúr.

Proti vyplavovaniu zeminy z ryhy sa postavia hrádzky z pieskových vriec alebo zmesi piesku a cementu. V ryhe bude taktiež umiestnená perforovaná drenážna rúra. Potrubie bude chránené geotextíliou s presahom 1 m na každú stranu hrádzky. Vzďialenosť jednotlivých hrádzok bude vyplývať zo spádu terénu.

Nad hrádzkami sa proti splavovaniu zeminy zo svahu a veternej erózii postavia drevené hate alebo drážky z betónových cestných obrubníkov v betónovom lôžku. Hate alebo drážky budú presahovať 5 m na každú stranu od osi potrubia. Vzájomná vzdialenosť bude vyplývať zo spádu terénu.

Ochrana voči vyplavovaniu potrubia

Pri prechode vodných tokov, záplavových území a v miestach s rizikom vysokej hladiny podzemnej vody a následným možným vyplavovaním potrubia sa plynovod zaťaží zaťažovacími pieskovými vrecami alebo betónovými blokmi s minimálnou šírkou 1 m kontinuálne ukladanými za sebou.

Variety navrhovanej činnosti

Navrhovaná činnosť „Prepojovací plynovod Poľsko - Slovensko“ je na základe „Rozsahu hodnotenia“ podľa § 30 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov č. 7045/2014-3.4/ml zo dňa 08.12.2014 vydaného MŽP SR predkladaná v 3 variantoch navrhovanej činnosti posudzovaných v zámere (variant 1, variant 2 a variant 3) a ich 3 modifikáciách (variant 1A, variant 2A a variant 3A), zároveň bol posúdený i nulový stav, t.j. stav keby by sa daná činnosť v území nerealizovala.

Variant 1

Predstavuje návrh trasy plynovodu v smere Lupkovský priesmyk (bod napojenia B) - Výrava - dolina riečky Výrava - dolina rieky Laborec - Humenné - Michalovce - Veľké Kapušany.

Miesto prechodu štátnej hranice PR/SR je severozápadne od obce Výrava, južne od železničného tunela Lupkov v lesnom poraste. Od miesta prechodu štátnej hranice je trasa plynovodu navrhnutá južným a juhovýchodným smerom dolinou riečky Výrava lesným porastom následne po pasienkoch smerom k obci Výrava. Trasa kopíruje spevnenú prístupovú komunikáciu až po križovanie s cestou II/567 severne od obce Výrava.

Pred obcou Výrava približne v km 6,3 plynovodu sa predpokladá situovanie meracej stanice.

Obec Výravu navrhovaná trasa obchádza severne a smeruje k obci Svetlice. V blízkosti križovatky cesty II/567 a cesty III/5599 sa jednotlivé varianty rozdeľujú a pokračujú v samostatných trasách. Trasa variantu 1 sa lomí západným smerom a pokračuje dolinou

potoka Výrava približne rovnobežne s cestou III/5599 až ku križovaniu cesty II/559, pričom z východnej strane obchádza obce Zbojné, Rokytov pri Humennom a obec Jabloň.

Za obcou Jabloň trasa približne v km 26,0 križuje cestu II/559, 3x rieku Laborec a pokračuje dolinou rieky Laborec v koridore s cestou II/559 a železničnou traťou smerom k mestu Humenné. V tomto úseku trasa obchádza západne obce Koškovce, Hankovce, Ľubiša a Veľopolie. Pri obci Udavské sa trasa plynovodu stáča východným smerom, križuje cestu II/559 a rieku Laborec a pokračuje južným smerom k obci Lackovce, ktorú oblúkom JV smerom obchádza, pričom križuje rieku Cirocha a medzi obcami Hažín nad Cirochou a Lackovce križuje cestu I/74 a železničnú trať do Sniny. Oblúkom obchádza horský masív a vchádza do úzkeho prielomu v smere k obci Chlmec.

Medzi obcami Chlmec a Staré prechádza trasa lesným úsekom cez chránené územie Krivoštianka. Od prechodu lesným úsekom trasa smeruje južne, križuje cestu III/050222 Zbudza – Staré a pokračuje k obci Nacina Ves, pričom križuje rieku Laborec, cestu I/18 a tiež železničnú trať Michalovce - Humenné.

Tiahlym oblúkom zo západu obec Petrovce nad Laborcom a cez plochy ornej pôdy pokračuje južným smerom k obci Pozdišovce, ktorú obchádza západne, pričom križuje cestu III/018241 Suché - Topoľany, kanál Duša a železničnú vlečku.

Cestu I/50 Košice - Michalovce križuje medzi obcami Pozdišovce a Močarany. Južne od Pozdišoviec sa stáča juhovýchodným smerom cez plochy ornej pôdy a križuje cesty III/050216 a III/050218. Pred obcou Sliepkovce sa trasa plynovodu lomí južným smerom a oblúkom v smere JV obchádza obec Sliepkovce, križuje cestu III/050229 a stáča sa južným smerom, pričom z východu obchádza obec Budkovce.

V km cca 91,8 križuje rieku Laborec a obchádza obec Krišovská Liesková západne a smeruje k mestu Veľké Kapušany. V tomto úseku trasa obchádza obec Čierne Pole.

Veľké Kapušany trasa obchádza východne, pričom križuje železničné trate, cestu II/552 a III/55241. Pred obcou Kapušianske Kľačany sa trasa odkláňa juhozápadným smerom, križuje cestu III/55239 a pokračuje súbežne s existujúcimi tranzitnými plynovodmi ku kompresorovej stanici KS 01, kde bude napojená na potrubné rozvody kompresorovej stanice.

Dĺžka variantu 1 je 105,7 km.

Variant 2

Variant 2 od Lupkovského sedla (bod napojenia B) po priestor križovatky cesty II/567 a III/5599 západne od obce Svetlice totožný s variantom 1 vrátane situovania HPS. Od tohto bodu sa trasa vo variante 2 prudko stáča východným smerom a sleduje koridor cesty II/567, ktorú križuje východne od obce Svetlice. Trasa vedie vo svahovitom teréne TTP, južne od obce križuje cestu III/55918 a pokračuje JV smerom, aby sa vyhla horskému masívu nad obcou Nižná Jablonka. SV od obce Host'ovice trasa križuje cestu II/567, zo západu obchádza menovanú obec a pokračuje južným smerom v koridore cesty II/567 až po severnú časť mesta Snina. Nad Sninou sa trasa stáča JV smerom, východným obchvatom obchádza Sninu a križuje cestu I/74, železničnú trať Snina - Stakčín a rieku Cirocha. Trasa prechádza zvlneným terénom cez plochy TTP až ku obci Kolonica, kde sa pripája do koridoru cesty I/74, obec Kolonicu obchádza západným okrajom. V južnej časti obce prechádza v blízkosti rekreačného areálu a južnejšie obchádza poľné letisko a areál observatória. V tomto priestore opúšťa koridor cesty I/74 a vedie juhovýchodným smerom prevažne cez plochy TTP v mierne zvlnenom teréne, pričom postupne križuje Savkov potok a Rovný potok. Južne od obce Dúbrava križuje cestu II/566 a lomí sa južným smerom, kde vedie prakticky v súbehu so štátnou hranicou s Ukrajinou vo vzdialenosti cca 1500 m. Nad obcou Inovce sa stáča západným smerom, obchádza obec Beňatina a prechádza dolinou Beňatinského potoka a mieri medzi preluku obcí Koňuš a Choňkovce smerom na juh. Nad obcou Tibava sa opätovne

stáča juhozápadným smerom a križuje Breznický potok s tromi bezmennými prítokmi a cestu I/50 a pokračuje poľnohospodárskou pôdou až k obci Kristy. Západne od obce Sejkov trasa križuje štátnu cestu III/050243 a následne Jenkovský kanál cestu III/55236. Nasleduje úsek v súbehu s kanálom Veľké Revišťa - Bežovce až po križovanie s riekou Uh. Za križovaním vedie cez plochy ornej pôdy západným smerom a pod obcou Pavlovce nad Uhom sa ostro lomí smerom na juh, z východu obchádza obec Čierne Pole, križuje tok Ortov a severne od obce Veškovce sa napája do trasy variantu 1 aj napojením do kompresorovej stanice Veľké Kapušany. **Dĺžka variantu 2 je 116,8 km.**

Variant 3

Predmetný variant využíva koridor variantu 1 (bod napojenia B), v niektorých úsekoch je v spoločnej trase. Od začiatku úseku v priestore Lupkovského priesmyku až do obce Svetlice je trasa plynovodu zhodná s variantom 1. Ešte pred križovatkou ciest II/567 a III/5599 sa trasy odpájajú a variant III je vedený po pravej strane cesty III/5599 a z tejto strany obchádza postupne obce Zbojné, Rokytov pri Humennom a obec Jabloň. Za obcou Jabloň trasa približne v km 26,0 križuje cestu II/559 a pokračuje dolinou rieky Laborec v koridore s cestou II/559 a železničnou traťou smerom k mestu Humenné. V tomto úseku trasa obchádza západne obce Koškovce, Hankovce, Ľubiša a Veľopolie. Pri obci Udavské sa trasa plynovodu stáča východným smerom, križuje cestu II/559 a rieku Laborec a pokračuje južným smerom k obci Lackovce, ktorú oblúkom JV smerom obchádza, pričom križuje rieku Cirocha a medzi obcami Hažín nad Cirochou a Lackovce križuje cestu I/74 a železničnú trať do Sniny. Oblúkom obchádza horský masív a vchádza do úzkeho prielomu v smere k obci Chlmec. Medzi obcami Chlmec a Staré prechádza trasa lesným úsekom cez chránené územie Krivoštianka. Na rozdiel od variantu 1 trasa vo variante 3 obchádza obec Chlmec zo západnej strany a prekonáva horský masív v smere medzi obcami Oreské a Staré. Variant 3 je viac odsunutý ku obci Staré. Ďalej smeruje južným smerom až k západnému okraju obce Zbudza, kde sa prudko stáča západným smerom a križuje rieku Laborec, cestu I/18, železničnú trať a pokračuje cez ornú pôdu v širokom oblúku južným smerom k lesnému komplexu severne od obce Pozdišovce, ktorej sa vyhyba západným okrajom. V priestore križovania s cestou I/50 sa stáča JV smerom medzi obcami Laškovce a Pozdišovce, križuje cesty III/050216 a III/050218. Južne od obce Šamudovce sa v krátkom úseku spája s variantom I, ale severne od obce Sliepkovce sa odpája východným smerom, križuje rieku Laborec a z východnej strany oblúkom obchádza obec Sliepkovce. Stáča sa južným smerom po ľavom brehu rieky Laborec a západným oblúkom obchádza obce Palín a Stretava. Pod obcou Stretava križuje tok Čierna voda, kde sa lomí južným smerom až ku rieke Uh, ktorú križuje a stáča sa východným smerom k južnému okraju obce Pavlovce nad Uhom, kde sa dostáva do rovnakej trasy variantu 2, lomí sa smerom na juh, z východu obchádza obec Čierne Pole, križuje tok Ortov a severne od obce Veškovce sa napája do trasy variantu 1 aj napojením do kompresorovej stanice Veľké Kapušany. **Dĺžka variantu 3 je 108,3 km.**

Napojenie prepojovacieho plynovodu na štátnej hranici SR/PR bolo v porovnaní so zámerom doplnené, vzhľadom na požiadavky PR v cezhraničnom hodnotení a technicko-ekonomickom vyhodnotení navrhovateľa. Pôvodný bod napojenia zo zámeru je zachovaný (B), okrem neho sa riešia ďalšie dva (A, C).

Z návrhu poľskej strany vzišiel bod v blízkosti železničnej trate Medzilaborce - Lupków, ktorý využíva na poľskom území vytvorený komunikačný koridor s minimálnymi nárokmi na zásahy do lesných komplexov v Poľsku.

Po technicko-ekonomickom zhodnotení bol navrhovateľom navrhovanej činnosti navrhnutý bod napojenia južne od bodu zo zámeru, pri kóte 694 m. n. m. s najkratším napojením sa na existujúcu cestu v doline toku Výrava. V závislosti od navrhovaných bodov napojenia je riešená nasledovná trasa plynovodu na slovenskej strane v oblasti doliny toku Výrava.

Trasa prepojovacieho plynovodu bola optimalizovaná počas celého procesu spracovania správy o hodnotení z nasledovných dôvodov:

- eliminácia kontaktu so zastavaným územím,
- vylúčenie kontaktu trasy plynovodu s rozvojovými plochami dotknutých obcí,
- eliminácia kontaktu trasy plynovodu s dobývacími priestormi, resp. chráneným ložiskovým územím,
- minimalizovanie kontaktu s ochrannými pásmami vodárenských zdrojov,
- minimalizovanie kontaktu so záujmami ochrany prírody a krajiny (chránené územia, územia NATURA2000, prvky ÚSES).

Novonavrhnuté varianty 1A, 2A a 3A vychádzajú z pôvodných variantov posudzovaných v zámere, ale vzhľadom na rozsah zmien ich považujeme za samostatné a rovnocenné.

Variant 1A

Trasa (bod napojenia C) je situovaná v doline toku Výrava, kde kopíruje smerovanie údolnej spevnenej komunikácie až po priestor pre umiestnenie HPS Výrava na voľnej ploche vedľa prístupovej cesty. Od HPS sa trasa vo variante 1A lomí JV smerom po svahu nad severným okrajom obce Výrava a v priestore križovania s cestou Výrava - Olšínikov dostáva do spoločného úseku s variantmi 2A a 3A nad cestou II/567. Charakter územia je prevažne vrchovinný s prevahou TTP. Trasa je vedená plynulejšie bez ostrých zalomení až za križovatku ciest II/567 a III/5599, kde je vedená v koridore cesty III/5599 po jej ľavej strane v lesnom poraste až ku križovaniu cesty II/559, pričom z východnej strane obchádza obce Zbojné, Rokytov pri Humennom a obec Jabloň.

Za obcou Jabloň trasa približne v km 26,0 križuje cestu II/559, 3x rieku Laborec a pokračuje dolinou rieky Laborec v koridore s cestou II/559 a železničnou traťou smerom k mestu Humenné. V tomto úseku trasa obchádza západne obce Koškovce, Hankovce, Ľubiša a Veľopolie. Pri obci Udavské sa trasa plynovodu stáča východným smerom, križuje cestu II/559 a rieku Laborec a pokračuje južným smerom k obci Lackovce, ktorú oblúkom JV smerom (vedie až poza existujúci areál strelnice) obchádza. Od tohto bodu sa zásadne odkláňa od pôvodného variantu 1 a smeruje JV k masívu Drieňová nad obcou Ptíčie, čím sa vyhýba úzkemu údoliu toku Ptava. Po zdolaní masívu Drieňová sa trasa lomí JZ smerom a oblúkom obchádza obec Ptíčie, pokračuje západným smerom k obci Chlmec, križuje cestu III. triedy, južne obchádza vodnú nádrž Chlmec a pri vrchu Chlmec (308 m) sa lomí J až JZ smerom cez horský masív. Po jeho prekonaní schádza do pahorkatinnej oblasti medzi obcami Oreské a Staré a pokračuje JZ smerom, križuje rieku Laborec a pod obcou Nacina Ves sa lomí západným smerom, križuje cestu I/18, železničnú trať a pokračuje cez plochy ornej pôdy južným smerom okolo obce Petrovce nad Laborcom až ku križovaniu s cestou I/50. V tomto priestore JV oblúkom obchádza miestnu časť Michaloviec Močarany a z východnej strany obchádza obce Krásnovce, Šamudovce, 3x križuje Sliepkovský kanál. Pred obcou Sliepkovce sa trasa plynovodu lomí južným smerom a oblúkom v smere JV obchádza obec Sliepkovce, križuje cestu III/050229 a stáča sa južným smerom, pričom z východu obchádza obec Budkovce.

V km cca 91,8 križuje rieku Laborec a zo západu obchádza obec Krišovská Liesková a južným smerom vedie ku kompresorovej stanici Veľké Kapušany, križuje železničné trate, cestu II/552, potok Udoč, cestu III. triedy Čičarovce - Veľké Kapušany a cestu II/555. Za cestou II/555 sa napája do severnej časti KS Veľké Kapušany.

Dĺžka variantu 1A je cca 100,0 km.

Variant 2A

Trasa (bod napojenia B) je od začiatku situovaná v údolnej časti doliny toku Výrava kde kopíruje smerovanie údolnej spevnenej komunikácie až po priestor pre umiestnenie HPS Výrava na voľnej ploche vedľa prístupovej cesty. Od HPS trasa vo variante 2A pokračuje južným smerom, potom kopíruje cestu II/567, severovýchodným okrajom obce Výrava a v priestore križovania s cestou Výrava - Olšínikov dostáva do spoločného úseku s variantmi 1A a 3A nad cestou II/567. Charakter územia je prevažne vrchovinný s prevahou TTP. Trasa je vedená plynulejšie bez ostrých zalomení až za križovatku ciest II/567 a III/5599, kde sa prudko stáča východným smerom a je vedená v koridore cesty II/567, južne od obce Svetlice. Za obcou Svetlice križuje cestu II/567 a vedie vo svahovitom teréne TTP, južne od obce križuje cestu III/55918 a pokračuje JV smerom, aby sa vyhla horskému masívu nad obcou Nižná Jablonka. SV od obce Host'ovice trasa križuje cestu II/567 zo západu obchádza menovanú obec a pokračuje južným smerom v koridore cesty II/567 okolo obce Pčoliné. Nad novým recyklačným centrom trasa križuje cestu II/567 a pokračuje východne od nej až po severnú časť mesta Snina.

Nad Sninou sa trasa stáča JV smerom, východným obchvatom obchádza Sninu a križuje cestu I/74, železničnú trať Snina - Stakčín a rieku Cirocha. Trasa prechádza zvlneným terénom cez plochy TTP až ku obci Kolonica, kde sa pripája do koridoru cesty I/74, obec Kolonicu obchádza západným okrajom nad pôvodným variantom II v lesnom poraste. V južnej časti obce prechádza západne od rekreačného areálu obchádza poľné letisko a areál observatória. V tomto priestore opúšťa koridor cesty I/74 a vedie juhovýchodným smerom prevažne cez plochy TTP v mierne zvlnenom teréne, pričom postupne križuje Savkov potok a Rovný potok. Južne od obce Dúbrava križuje cestu II/566 a lomí sa južným smerom, kde vedie prakticky v súbehu so štátnou hranicou s Ukrajinou vo vzdialenosti cca 1500 m. Nad obcou Inovce sa stáča západným smerom, obchádza obec Beňatina a prechádza dolinou Beňatinského potoka a mieri medzi preluku obcí Koňuš a Choňkovce smerom na juh. Nad obcou Tibava sa opätovne stáča juhozápadným smerom a križuje Breznický potok s tromi bezmennými prítokmi a cestu I/50 a pokračuje poľnohospodárskou pôdou až k obci Kristy. Trasa je oproti variantu II viac napriamená bez výrazných zalomení. Pod obcou Kristy pokračuje JZ smerom cez plochy ornej pôdy, zo západu obchádza obec a pokračuje prakticky v rovnej línii až ku križovaniu s riekou Uh. Za riekou Uh vedie cez plochy ornej pôdy v dostatočnej vzdialenosti od okolitých obcí Bajana, Pavlovce nad Uhom, Čierne Pole a južne od obce Liesková sa stáča južným smerom križuje železničnú trať a cestu II/552 a postupne sa stáča JV smerom k severnému zaústeniu do KS 01 Veľké Kapušany. **Dĺžka variantu 2A je 111,3 km.**

Variant 3A

Trasa (bod napojenia A) je od začiatku situovaná v údolnej časti doliny toku Výrava kde kopíruje smerovanie údolnej spevnenej komunikácie až po priestor pre umiestnenie HPS Výrava na voľnej ploche vedľa prístupovej cesty. Od HPS trasa vo variante 3A pokračuje južným smerom, potom kopíruje cestu II/567, vedie severovýchodným okrajom obce Výrava a v priestore križovania s cestou Výrava - Olšínikov sa dostáva do spoločného úseku s variantmi 1A a 3A nad cestou II/567. Charakter územia je prevažne vrchovinný s prevahou TTP. Trasa je vedená plynulejšie bez ostrých zalomení až za križovatku ciest II/567 a III/5599 a pokračuje v koridore cesty III/5599 po jej ľavej strane. Severne od obce prechádza na pravú stranu cesty III/5599 a zo západnej strany obchádza obec Zbojné, Rokytov pri Humennom a obec Jablň.

Za obcou Jablň trasa približne v km 26,0 križuje cestu II/559, rieku Laborec a pokračuje dolinou rieky Laborec v koridore s cestou II/559 a železničnou traťou smerom k mestu Humenné. V tomto úseku trasa obchádza západne obce Koškovce, Hankovce, Ľubiša a Veľopolie. Južne od obce Veľopolie sa trasa plynovodu lomí východným smerom, križuje

cestu II/559 a po pravom brehu rieky Laborec pokračuje južným smerom k obci Udavské, kde križuje rieku Laborec. Oblúkom JV smerom obchádza obec Hažín nad Cirochou, križuje rieku Cirocha, cestu I/74 a železničnú trať. Od tohto bodu sa zásadne odkláňa od pôvodného variantu III a smeruje J k masívu Drieňová nad obcou Ptičie, čím sa vyhýba úzkemu údoliu toku Ptava. Po zdolaní masívu Drieňová sa trasa lomí JZ smerom a oblúkom obchádza obec Ptičie, pokračuje západným smerom k obci Chlmec, križuje cestu III. triedy, južne obchádza vodnú nádrž Chlmec a pri vrchu Chlmec (308 m) sa lomí J až JZ smerom cez horský masív. Po jeho prekonaní schádza do pahorkatinnej oblasti medzi obcami Oreské a Staré a pokračuje JZ smerom, križuje rieku Laborec a pod obcou Nacina Ves sa lomí západným smerom, križuje cestu I/18, železničnú trať a pokračuje cez plochy ornej pôdy výrazným oblúkom južným smerom okolo obce Petrovce nad Laborcom až ku križovaniu s cestou I/50. Za cestou I/50 sa lomí východným smerom a medzi obcami Krásnovce a miestnou časťou Močarany a z východnej strany obchádza obce Krásnovce, Šamudovce, 3x križuje Sliepkovský kanál. Pred obcou Sliepkovce sa trasa plynovodu lomí južným smerom a oblúkom v smere JV obchádza obec Sliepkovce, križuje cestu III/050229 a pokračuje východným smerom cez rieku Laborec, za ktorou sa stáča JV smerom medzi obcami Stretava a Stretavka, pričom križuje toky Čierna Voda a Uh. Za riekou Uh sa stáča južným smerom, zo západu obchádza obec Krišovská Liesková a južným smerom vedie ku kompresorovej stanici Veľké Kapušany, križuje železničné trate, cestu II/552, potok Udoč, cestu III. triedy Čičarovce - Veľké Kapušany a cestu II/555. Za cestou II/555 sa napája do severnej časti KS Veľké Kapušany.

Dĺžka variantu 3A je 101,0 km.

III. POPIS PRIEBEHU POSUDZOVANIA

1. Vypracovanie správy o hodnotení

Správu o hodnotení navrhovanej činnosti pre navrhovateľa spoločnosť eustream, a.s., Votrubova 11/A, 821 09 Bratislava vypracovala spoločnosť ENVICONSULT spol. s r.o., Obežná 7, 010 08 Žilina (zodpovedný riešiteľ správy Mgr. Peter Kurjak, PhD.) v júli 2015 podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“).

Navrhovaná činnosť bola spracovaná na základe rozsahu hodnotenia Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia environmentálneho hodnotenia a riadenia, odbor environmentálneho posudzovania č. 7045/2014-3.4/ml zo dňa 08. 12. 2014 v 3 variantoch navrhovanej činnosti posudzovaných v zámere (variant 1, variant 2 a variant 3) a ich 3 modifikáciách (variant 1A, variant 2A a variant 3A), zároveň bol posúdený i nulový stav, t.j. stav keby by sa daná činnosť v území nerealizovala.

2. Rozoslanie a zverejnenie správy o hodnotení

Navrhovateľ, spoločnosť eustream, a.s., Votrubova 11/A, 821 09 Bratislava predložil správu o hodnotení podľa § 31 zákona Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia environmentálneho hodnotenia a riadenia, odbor environmentálneho posudzovania na posúdenie.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia environmentálneho hodnotenia a riadenia, odbor environmentálneho posudzovania ako príslušný orgán v rámci procesu posudzovania po prekontrolovaní náležitostí rozoslal správu o hodnotení listom č. 2511/2015-3.4/ml zo dňa 07. 08. 2015 na zaujatie stanoviska podľa § 33 ods. 1 zákona týmto zaujatým subjektom: *rezortnému orgánu* (Ministerstvo hospodárstva SR), *povoľujúcemu orgánu* (Okresný úrad Prešov, odbor výstavby a bytovej politiky), *dotknutým obciam*, *dotknutým orgánom*, *dotknutému samosprávnemu kraju* (Prešovský samosprávny

kraj, Košický samosprávny kraj) a ďalším subjektom (Štátna ochrana prírody Banská Bystrica, Slovenský vodohospodársky podnik, š.p. Banská Bystrica, Železnice Slovenskej republiky Bratislava, Národná diaľničná spoločnosť Bratislava, verejnosť) a *poľskej strane* (Generálne riaditeľstvo ochrany životného prostredia, Varšava).

Správa o hodnotení bola zároveň zverejnená ku dňu pripomienkovania na webovom sídle Ministerstva životného prostredia SR www.enviroportal.sk. Dotknuté obce podľa § 34 ods. 1 zákona sprístupnili správu o hodnotení pre verejnosť s lehotou pre zaslanie stanovísk verejnosti na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia environmentálneho hodnotenia a riadenia, odbor environmentálneho posudzovania podľa § 35 ods. 2 a 3 zákona najneskôr do 30 dní, kedy bola informovaná, alebo odo dňa zverejnenia oznámenia.

3. Prerokovanie správy o hodnotení s verejnosťou

Pre navrhovanú činnosť boli zvolané podľa § 34 zákona štyri spoločné verejné prerokovania. Termín a miesto konania spoločného verejného prerokovania navrhovanej činnosti oznámila každá obec verejnosti v mieste obvyklým spôsobom – zverejnením na úradnej tabuli obce 10 dní pred jeho konaním. Na verejné prerokovanie boli prizvaní okrem verejnosti aj zástupcovia príslušného orgánu, rezortného orgánu, povoľujúcich orgánov, príslušných a dotknutých orgánov, termín konania spoločného verejného prerokovania im bol oznámený 10 dní pred jeho konaním listovou zásielkou prostredníctvom Slovenskej pošty.

Spoločné verejné prerokovania a to nasledovne:

Mesto Snina

Spoločné verejné prerokovanie správy o hodnotení pre mesto Snina a obce Čukalovce, Dúbrava, Hostovice, Kolonica, Ladamirov, Michajlov, Pčoliné, Stakčín, Šmigovec, Beňatina, Inovce a Ruský Hrabovec prebehlo podľa zákona za spolupráce navrhovateľa činnosti spoločnosti eustream, a.s., Votrubova 11/A, 821 09 Bratislava a vyššie uvedenými dotknutými obcami v zasadačke MsÚ v Snine dňa 07. 09. 2015, ktoré je z hľadiska priebehu verejného prerokovania možné zhrnúť nasledovne:

Účastníkmi verejného prerokovania boli:

- navrhovateľ – spoločnosť eustream, a.s., Votrubova 11/A, 821 09 Bratislava, v zastúpení Ing. Vladimír Urban, Ing. Lukáš Karch, Ing. Miroslav Skriečka, Ing. Lívius Lisý a Mgr. Marián Tóth
- spracovateľ správy o hodnotení - spoločnosť ENVICONSULT spol. s r.o., Obežná 7, 010 08 Žilina v zastúpení Mgr. Peter Hujo, Mgr. Peter Kurjak, PhD. a spoločnosť EKOSPOL, a.s. Žilina - Mgr. Zuzana Pčolová a RNDr. Ladislav Hlôška, PhD.
- spoločnosť GasOil Tech s.r.o. Poprad v zastúpení Ing. Štefan Kakalejčík a Ing. Miroslav Kádaši
- zástupcovia dotknutých obcí: Mesto Snina - Ing. Jana Ihnatová, obec Čukalovce - Ľuboš Cima, obec Dúbrava - František Šimion, obec Hostovice - Peter Čopák, obec Ladamirov - Miroslav Kacarabčín, obec Michajlov - Jana Glogovská, obec Pčoliné - Michal Grňa, obec Stakčín - Ján Kerekanič, obec Šmigovec - Michal Pidahič, obec Beňatina - Štefan Minčák, obec Inovce - Milan Poľak, obec Ruský Hrabovec - Juraj Cinkanič
- zástupcovia okresných úradov: OÚ OER Snina - Ing. Roman Gallik, OÚ OSŽP Snina - Ing. Ján Harmaňoš, OÚ Humenné, PLO, pracovisko Snina - Ing. Jozef Vajda
- SVP š.p. Správa Povodia Laborca Michalovce - Ing. Juraj Motyčka
- Verejnosť – nebola zastúpená

Celkovo sa verejného prerokovania zúčastnilo 27 osôb, z toho 11 zástupcov dotknutých obcí, 3 zástupcovia dotknutých orgánov a 1 zástupca dotknutých organizácií.

Priebeh verejného prerokovania

V rámci verejného prerokovania bola predstavená navrhovaná činnosť:

- Ing. Škriečka (eustream, a.s.) uviedol verejné prerokovanie a predstavil zástupcov navrhovateľa a spracovateľa správy ohodnotení (SoH) "Prepojovací plynovod Poľsko - Slovensko".
- Ing. Karch (eustream, a.s.) prezentoval technické parametre prepojovacieho plynovodu Poľsko - Slovensko ako aj technické riešenie výstavby.
- Mgr. Tóth (eustream, a.s.) uviedol informácie o ochranných pásmach (OP) plynovodu a vecných bremenách majiteľov dotknutých pozemkov.
- Mgr. Hujo (Enviconsult spol. s r.o.) prezentoval výsledky SoH, jednotlivé varianty, vyhodnotenie variantov, výsledný variant, vplyvy, navrhované opatrenia.

Stanoviská z verejného prerokovania

Následne v rámci diskusie boli vznesené zo strany účastníkov nasledovné otázky, pripomienky, alebo podnety:

1. p. Kerekanič (starosta Stakčína) - v území sa pripravuje preložka cesty I/74, plánuje sa výstavba vodovodu (od VN Starina), ktoré môžu byť v prípadnom konflikte s navrhovanou činnosťou.
odpoveď: Ing. Lisý (eustream, a.s.) - po výbere konkrétneho variantu bude možné pristúpiť k realizácii projektu, kde budú navrhnuté technické riešenia prípadných križovaní. Ing. Škriečka (eustream, a.s.) doplnil uvedené informácie o technické detaily.
2. Ing. Ihnátová (mesto Snina, odd. výstavby) - bolo by dobré, aby bola trasa plynovodu zahrnutá do v súčasnosti spracovávaného Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja.
odpoveď: Ing. Lisý (eustream, a.s.) - po tom, čo bude vybraný konkrétny variant bude poskytnutý na zapracovanie do Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja.
3. Ing. Ihnátová (mesto Snina, odd. výstavby) - bude technicky možné pripojenie na tento plynovod?
odpoveď: Ing. Škriečka (eustream, a.s.) - uviedol technické podmienky pripojenia na plynovod. Jedná sa o tranzitný plynovod, ktorý nie je určený na distribúciu pre konečného odberateľa. Distribúciu plynu zabezpečuje spoločnosť SPP Distribúcia, a.s., pripojenie nie je momentálne možné. Momentálne sa s takýmto riešením neuvažuje.
4. Ing. Harmaňoš (OÚ Snina, OSŽP) - ŠOP SR vo svojom vyjadrení k zámeru odporúčala ako najoptimálnejší variant II. s úpravou. Prečo potom ako najoptimálnejší odporúčaný variant bol vyhodnotený iný? Vo vyhláske nie je definovaná podmienka realizácie výstavby v mimovegetačnom a mimohniezdnom období, je to len odporúčanie.
odpoveď: Mgr. Pčolová (Ekospol, a.s.) - na základe vyhodnotenia vplyvov na biotu bol vyhodnotený výsledný variant v SoH s menšími negatívnymi dopadmi ako popisovaný variant.
odpoveď: RNDr. Hlôška (Ekospol, a.s.) - určenie doby najvhodnejšej pre výstavbu, t.j. mimohniezdne a mimovegetačné obdobie je na základe prieskumu v riešenom území a na základe našich dlhodobých skúseností. Bolo diferencovane určené pre územia CHVÚ a pre ostatné územia.

Mesto Humenné

Spoločné verejné prerokovanie správy o hodnotení pre mesto Humenné a obce Hankovce, Hažín nad Cirochou, Chlmec, Jabloň, Kochanovce, Koškovce, Lackovce, Ľubiša, Nižná Jablonka, Ptičie, Rokytovej pri Humennom, Udavské, Veľopolie, Vyšná Jablonka, Zbudské Dlhé, Čabalovce, Palota, Svetlice, Výrava a Zbojné prebehlo podľa zákona za spolupráce

navrhovateľa činnosti spoločnosti eustream, a.s., Votrubova 11/A, 821 09 Bratislava a vyššie uvedenými dotknutými obcami v Humennom dňa 07. 09. 2015, ktoré je z hľadiska priebehu verejného prerokovania možné zhrnúť nasledovne:

Účastníkmi verejného prerokovania boli:

- navrhovateľ – spoločnosť eustream, a.s., Votrubova 11/A, 821 09 Bratislava, v zastúpení Ing. Vladimír Urban, Mgr. Marián Tóth, Ing. Lukáš Karch, Ing. Miroslav Škriečka a Ing. Lívius Lisý.
- Spracovateľ správy o hodnotení - spoločnosť ENVICONSULT spol. s r.o., Obežná 7, 010 08 Žilina v zastúpení Mgr. Peter Hujo, Mgr. Peter Kurjak, PhD. a spoločnosť EKOSPOL, a.s. Žilina - Mgr. Zuzana Pčolová a RNDr. Ladislav Hlôška, PhD.
- spoločnosť GasOil Tech s.r.o. Poprad v zastúpení Ing. Štefan Kakalejčík a Ing. Miroslav Kádaši
- zástupcovia dotknutých obcí: Mesto Humenné – Ing. Marián Šalata - referát stavebného poriadku a verejného obstarávania, Ing. Katarína Ježová - vedúca odboru územného plánovania a výstavby, obec Hankovce - Ing. Ľudmila Veľasová, obec Hažín nad Cirochou - Ing. František Bližinský, obec Chlmec - Cyril Hirjak, obec Jabloň - Vladimír Koscelník, obec Koškovce - Ing. Vladimír Babič, obec Lackovce - Ing. Ľuboslava Hofericová, obec Ľubiša - Jozef Sklenčák, obec Nižná Jablonka - Miroslav Rosolanka, obec Ptičie - Martin Dzemján a Ing. Stanislav Hudák, obec Rokytov pri Humennom - Jozef Drobňák, obec Udavské - Tomáš Pastirák, obec Veľopolie - Ing. Valéria Klapáčová, obec Vyšná Jablonka - Emília Čopáková, obec Čabalovce - Mgr. Helena Zjanová, obec Výrava - Monika Kurtáková, obec Zbojné - Anna Koščová
- dotknuté orgány – Okresný úrad Medzilaborce, odbor krízového riadenia - Mgr. Lukáš Halas, Okresný úrad Michalovce, odbor starostlivosti o životné prostredie – Ing. Jozef Kocan
- organizácie: Zemplín s.r.o. - p. Hutník, Urbariát Chlmec - Daniel Demko
- Verejnosť – p. Marta Najpeverová - Hažín nad Cirochou, p. František Mastilák - obec Ptičie

Celkovo sa verejného prerokovania zúčastnilo 36 osôb, z toho 20 zástupcov dotknutých obcí, 2 zástupcovia dotknutých orgánov, 2 zástupcovia dotknutých organizácií a 2 zástupcovia verejnosti.

Priebeh verejného prerokovania

V rámci verejného prerokovania bola predstavená navrhovaná činnosť:

- Ing. Škriečka (eustream, a.s.) uviedol verejné prerokovanie a predstavil zástupcov navrhovateľa a spracovateľa správy ohodnotení (SoH). Rokovanie uviedla zástupkyňa mestského úradu Humenné Ing. Katarína Ježová.
- Ing. Karch (eustream, a.s.) prezentoval technické parametre prepojujacieho plynovodu Poľsko - Slovensko ako aj technické riešenie výstavby.
- Mgr. Hujo (Enviconsult spol. s r.o.) prezentoval výsledky SoH, jednotlivé varianty, vyhodnotenie variantov, výsledný variant, vplyvy, navrhované opatrenia.
- Ing. Škriečka (eustream, a.s.) následne otvoril diskusiu.

Stanoviská z verejného prerokovania

Následne v rámci diskusie boli vznesené zo strany účastníkov nasledovné otázky, pripomienky, alebo podnety:

1. p. Hirjak (starosta obce Chlmec) - kto bude realizovať výruby; aké bude finančné vyrovnanie za predčasné odlesnenie, zábery TTP, ornú pôdu a pod.?
odpoveď: Ing. Škriečka (eustream, a.s.) - po výbere konkrétnej trasy bude pri územnom konaní presne doladená trasa spolu so starostami, majiteľmi pozemkov. Za zriadenie

- vecného bremena bude zrealizovaná kompenzácia, ktorej výšku nie je možné v súčasnosti určiť. Doplnil Mgr. Tóth (eustream, a.s.) informácie o tom, že so všetkými dotknutými majiteľmi bude prebratá forma a výška kompenzácií.
2. Ing. Hofericová (starostka obce Lackovce) - z mierky mapy nie je možné povedať cez aké pozemky je trasa plynovodu navrhovaná. Bol rešpektovaný územný plán obce? V k.ú. sa nachádza ochranná hrádza rieky Cirocha.
odpoveď: Mgr. Hujo (Enviconsult spol. s r.o.) - objasnil proces posudzovania, že museli byť do vyhodnocovania variantov zaradené aj pôvodné varianty, navrhnuté však boli aj nové varianty, ktoré boli optimalizované vzhľadom na výskyt OP VZ, IBV, zástavby, ako aj navrhované prvky vo vzťahu k plánovanej výstavbe. Čo sa mierky týka, nebolo možné vzhľadom na rozsah posudzovanej činnosti zvoliť vhodnejší podklad. Trasovanie nových variantov však bolo riešené na podstatne podrobnejšom a aktuálnom podklade, tak aby sa trasa vyhla vyššie uvedeným prvkom.
 3. p. Hirjak (starosta obce Chlmec) - dá sa poslať na každú dotknutú obec detail mapy v podrobnejšej mierke?
odpoveď: Ing. Škriečka (eustream, a.s.) - vzhľadom na rozsah územia a počet dotknutých obcí a dátovú veľkosť máp to žiaľ nie je možné. Ubezpečil však, že po výbere konkrétneho variantu bude detailne riešené trasovanie cez každé k.ú. v spolupráci so starostami a doladené trasovanie.
odpoveď: Mgr. Hujo (Enviconsult spol. s r.o.) - poukázal na možnosť stiahnutia a prezretia máp z portálu "Enviroportal" , kde je publikovaná celá SoH vrátane príloh.
 4. Ing. Bližinský (starosta obce Hažín nad Cirochou) - aké bude OP plynovodu?
odpoveď: Ing. Škriečka (eustream, a.s.) - uviedol informácie o OP plynovodu. Informácie o ochranných a bezpečnostných pásmach sú uvedené aj v SoH.
 5. Ing. Hudák (starosta obce Ptičie) - požiadal o informácie ohľadom OP plynovodu, vecných bremenách, a čo v prípade, že majiteľ nebude súhlasiť s trasovaním cez jeho pozemok.
odpoveď: Ing. Škriečka (eustream, a.s.) - uviedol informácie o OP plynovodu, rozsahu obmedzení. Zároveň ubezpečil, že sa bude komunikovať s každým dotknutým majiteľom pozemkov. Informácie doplnil Ing. Tóth (eustream, a.s.) o zriadení vecného bremena a kompenzáciách.
 6. Ing. Hudák (starosta obce Ptičie) - v k.ú. obce Ptičie pod vrchom Čierna bude trasa pretínať niekoľko potokov, ako to bude riešené?
odpoveď: Ing. Škriečka (eustream, a.s.) - uviedol informácie o šírkach odlesnení, následnom technickom riešení prekonávania potokov a opatreniach po ukončení výstavby a počas prevádzky plynovodu. Detailne bude riešiť projektová dokumentácia po vyjadrení SVP, š.p. a Hydromeliorácie, š.p.
 7. Ing. Hudák (starosta obce Ptičie) - aká je životnosť potrubia?
odpoveď: Ing. Škriečka (eustream, a.s.) - uviedol informácie o životnosti potrubia v závislosti od technického riešenia výstavby a územia, cez ktoré je potrubie trasované, informácie o katódovej ochrane, kontrolách a pod. Pri splnení týchto podmienok je životnosť potrubia neobmedzená.
 8. Ing. Hofericová (starostka obce Lackovce) - nebol lacnejší variant 2, 2A?
odpoveď: Ing. Škriečka (eustream, a.s.) - uvedený variant vyšiel v SoH ako najdrahší a s najvýznamnejšími vplyvmi na ŽP.
 9. Ing. Klapáčová (starostka obce Veľopolie) - máme za žel. traťou navrhovaný priemyselný park, máme obavy, že trasa ide cez PP.

odpoveď: Mgr. Hujo (Enviconsult spol. s r.o.) - pri návrhoch nových variantov sme sa snažili vyhnúť všetkým existujúcim ako aj navrhovaným aktivitám obcí. V prípade, že výsledný variant bude zasahovať do nejakého navrhovaného prvku je možná korekcia v projektovej dokumentácii, na základe presného zamerania existujúcich a navrhovaných prvkov.

10. Ing. Hofericová (starostka obce Lackovce) - nie sú dodržiavané vzdialenosti OP plynovodu od existujúcich a navrhovaných prvkov v našom k.ú.

odpoveď: Ing. Škriečka (eustream, a.s.) - uviedol, že v SoH museli byť uvedené aj varianty zo zámeru, nové varianty boli optimalizované tak, aby rešpektovali vzdialenosti od existujúcich a navrhovaných prvkov.

11. Ing. Ježová (mesto Humenné, odb. ÚPaV) - bude sa výsledný variant dávať do ÚPN VÚC?

odpoveď: Ing. Škriečka (eustream, a.s.) - áno, výsledný variant bude poskytnutý VÚC Prešovského kraja, kde sa v súčasnosti realizuje jeho aktualizácia - nový ÚP.

12. občan obce Ptičie - aké sú obmedzenia v OP plynovodu?

odpoveď: Mgr. Tóth (eustream, a.s.) - uviedol informácie o OP plynovodu, rozsahu obmedzení a zariadení vecného bremena a kompenzáciách.

13. Ing. Hudák (starosta obce Ptičie) - ktorý je výsledný variant?

odpoveď: Ing. Škriečka (eustream, a.s.) - uviedol informácie o výslednom variante, doplnil Mgr. Hujo (Enviconsult spol. s r.o.) spôsob vyhodnocovania variantov a výsledný variant. Konečný výber trasy plynovodu vyplynie zo záverečného stanoviska MŽP SR.

14. občan obce Ptičie - ako sa bude riešiť prekonávanie lesných ciest?

odpoveď: Ing. Škriečka (eustream, a.s.) - uviedol informácie o technickom riešení trasovania cez lesné cesty.

15. p. Chomanič (Urbariát Chlmec) - ako sa bude riešiť prípad erózie a príp. obnaženia potrubia?

odpoveď: Ing. Škriečka (eustream, a.s.) - technicky sa pokládka a zásyp potrubia rieši tak, aby k uvedenému prípadu nedošlo. Vo svahoch sa vykonávajú protierozívne opatrenia a zachováva sa minimálne krytie plynovodu 80 cm. V prípade, že by k niečomu podobnému došlo, je situácia operatívne riešená a na náklady spol. eustream. Doplnil Ing. Urban (eustream, a.s.) informácie o pravidelnej kontrole trás potrubia prostredníctvom preletov nad trasou.

16. občan obce Ptičie - čo v prípadoch, keď pri privalových dažďoch bude stekať voda priesekami do údolí zastavaných častí obce a pod.?

odpoveď: Ing. Škriečka (eustream, a.s.) - prieseky nebudú bez vegetácie, budú po výstavbe zatravnené, postupne zarastú krovinami. Odstraňované budú len vzrastlé stromy, ktoré by mohli koreňmi poškodiť potrubie. Na úsekoch kde bude hroziť erózia budú prijaté technické protierozívne opatrenia

Ing. Škriečka (eustream, a.s.) vzhľadom na to, že neboli vznesené žiadne ďalšie otázky ukončil diskusiu a poďakoval všetkým prítomným za účasť.

Mesto Veľké Kapušany

Spoločné verejné prerokovanie správy o hodnotení pre mesto Veľké Kapušany a obce Čičarovce, Čierne Pole, Drahňov, Kapušianske Kľačany, Krišovská Liesková, Palín, Pavlovce nad Uhom, Vojany, Bežovce, Choňkovce, Jenkovce, Koňuš, Kristy, Lekárovce, Orechová, Priekopa, Sejkov, Tašul'a, Tibava, Vojnatina a Záhor prebehlo podľa zákona za spolupráce navrhovateľa činnosti spoločnosti eustream, a.s., Votrubova 11/A, 821 09 Bratislava a vyššie uvedenými dotknutými obcami v zasadačke MsÚ Veľké Kapušany dňa 09. 09. 2015, ktoré je

z hľadiska priebehu verejného prerokovania možné zhrnúť nasledovne:

Účastníkmi verejného prerokovania boli:

- navrhovateľ – spoločnosť eustream, a.s., Votrubova 11/A, 821 09 Bratislava, v zastúpení Ing. Vladimír Urban, Ing. Lukáš Karch, Ing. Miroslav Skriečka, Ing. Lívius Lisý, Bc. Petra Prepelicová a Mgr. Marián Tóth
- Spracovateľ správy o hodnotení - spoločnosť ENVICONSULT spol. s r.o., Obežná 7, 010 08 Žilina v zastúpení Mgr. Peter Hujo, Mgr. Peter Kurjak, PhD.
- spoločnosť GasOil Tech s.r.o. Poprad v zastúpení Ing. Štefan Kakalejčík a Ing. Miroslav Kádaši
- zástupcovia dotknutých obcí: Mesto Veľké Kapušany - Dr. Juraj Gyimesi - prednosta, Ing. Agnesa Simonová (stavebný úrad), Ing. Ján Horváth (odbor výstavby, územného plánovania a ŽP) Mgr. Andrea Jechová (odbor výstavby, územného plánovania a ŽP), obec Čierne Pole - Branislav Sijka, obec Palín - Štefan Fil
- dotknuté orgány - neboli zastúpené
- Verejnosť – nebola zastúpená

Celkovo sa verejného prerokovania zúčastnilo 18 osôb, z toho 8 zástupcov dotknutých obcí.

Priebeh verejného prerokovania

V rámci verejného prerokovania bola predstavená navrhovaná činnosť:

- Ing. Škriečka (eustream, a.s.) uviedol verejné prerokovanie a predstavil zástupcov navrhovateľa a spracovateľa správy ohodnotení (SoH) "Prepojovací plynovod Poľsko - Slovensko".
- Ing. Karch (eustream, a.s.) prezentoval technické parametre prepojovacieho plynovodu Poľsko - Slovensko ako aj technické riešenie výstavby.
- Mgr. Hujo (Enviconsult spol. s r.o.) prezentoval výsledky SoH, jednotlivé varianty, vyhodnotenie variantov, výsledný variant, vplyvy, navrhované opatrenia.
- Ing. Škriečka (eustream, a.s.) následne otvoril diskusiu.
- Ing. Škriečka (eustream, a.s.) vzhľadom na to, že neboli vznesené žiadne otázky ukončil diskusiu a poďakoval všetkým prítomným za účasť.

Mesto Michalovce

Spoločné verejné prerokovanie správy o hodnotení pre mesto Michalovce a obce Budkovce, Krásnovce, Lastomír, Laškovce, Lesné, Moravany, Nacina Ves, Oreské, Petrovce nad Laborcom, Pozdišovce, Sliepkovce, Staré, Stretava, Stretavka, Suché, Šamudovce, Vrbnica, Zbudza, Zemplínska Široká a Žbince prebehlo podľa zákona za spolupráce navrhovateľa činnosti spoločnosti eustream, a.s., Votrubova 11/A, 821 09 Bratislava a vyššie uvedenými dotknutými obcami v budove Mestského kultúrneho strediska v Michalovciach dňa 09. 09. 2015, ktoré je z hľadiska priebehu verejného prerokovania možné zhrnúť nasledovne:

Účastníkmi verejného prerokovania boli:

- navrhovateľ – spoločnosť eustream, a.s., Votrubova 11/A, 821 09 Bratislava, v zastúpení Ing. Vladimír Urban, Ing. Lukáš Karch, Ing. Miroslav Skriečka, Ing. Lívius Lisý a Bc. Petra Prepelicová.
- Spracovateľ správy o hodnotení - spoločnosť ENVICONSULT spol. s r.o., Obežná 7, 010 08 Žilina v zastúpení Mgr. Peter Hujo, Mgr. Peter Kurjak, PhD.
- spoločnosť GasOil Tech s.r.o. Poprad v zastúpení Ing. Štefan Kakalejčík a Ing. Miroslav Kádaši
- zástupcovia dotknutých obcí: Mesto Michalovce – p. Viliam Zahorčák - primátor, Ing. Anna Mrázová – odbor výstavby, životného prostredia a miestneho rozvoja, obec Budkovce – Ján Lörinc, obec Krásnovce – MVDr. Tibor Kostovčík, obec Lastomír, obec Laškovce – Ladislav Janko, obec Lesné – Peter Bobík, obec Moravany, obec Nacina Ves

- Anton Šandor, obec Oreské – Agnesa Stričková, p. Sentiváhi, obec Petrovce nad Laborcom – Ing. Štefan Rovňák, obec Pozdišovce, obec Sliepkovce – Kamil Minda, obec Staré – Agáta Jesenková, obec Stretava, obec Stretavka, obec Suché – Jarmila Lopatová, obec Šamudovce, obec Vrbnica – Jaroslav Tokár, obec Zbudza – Ing. Matej Havrila, obec Zemplínska Široká, obec Žbince – Ján Jurko
- dotknuté orgány – Okresný úrad Michalovce, pozemkový a lesný odbor – JUDr. Vladimír Juričko, Okresný úrad Michalovce, odbor starostlivosti o životné prostredie – Ing. Marek Kotora
- organizácie: NDS, a.s. Prešov – p. Peter Vavrek, VVS a.s. závod Michalovce – p. Ladislav Mucha, p. Miroslav Mat’áš
- Verejnosc’ – nebola zastúpená

Celkovo sa verejného prerokovania zúčastnilo 30 osôb, z toho 16 zástupcov dotknutých obcí, 2 zástupcovia dotknutých orgánov a 3 zástupcovia dotknutých organizácií.

Priebeh verejného prerokovania

V rámci verejného prerokovania bola predstavená navrhovaná činnosc’:

- Ing. Škriečka (eustream, a.s.) uviedol verejné prerokovanie a predstavil zástupcov navrhovateľa a spracovateľa správy ohodnotení (SoH) "Prepojovací plynovod Poľsko - Slovensko".
- Ing. Karch (eustream, a.s.) prezentoval technické parametre prepojovacieho plynovodu Poľsko - Slovensko ako aj technické riešenie výstavby.
- Mgr. Hujo (Enviconsult spol. s r.o.) prezentoval výsledky SoH, jednotlivé varianty, vyhodnotenie variantov, výsledný variant, vplyvy, navrhované opatrenia.
- Ing. Škriečka (eustream, a.s.) následne otvoril diskusiu.

Stanoviská z verejného prerokovania

Následne v rámci diskusie boli vznesené zo strany účastníkov nasledovné otázky, pripomienky, alebo podnety:

1. Mgr. Zahorčák (primátor mesta Michalovce) - vyjadril znepokojenie, že v SoH nebolo zohľadnené stanovisko mesta, ktoré preferovalo variant 3 južne od k.ú. mesta (v k.ú. Krásnovce) pretína OP VZ.

odpoveď: Mgr. Hujo (Enviconsult spol. s r.o.) - nedopatrením došlo k tomu, že nebolo stanovisko mesta citované v kap. X. SoH, ďalej vysvetlil, že pôvodné varianty V1 a V3 museli byť uvedené v SoH na základe rozsahu hodnotenia (MŽP SR). Počas spracovania SoH a na základe komunikácie so spoločnosťami, ktoré v riešenom území prevádzkujú OP a CHLÚ došlo k návrhom nových trás. Zároveň boli brané do úvahy aj rozvojové zámery mesta Michalovce a okolitých obcí. Vzhľadom na prítomnosť uvedených prvkov v riešenom území boli navrhnuté optimálne trasy V1A, V3A. Trasovanie variantov V1A, V3A cez západný okraj k.ú. Michalovce nezasahuje žiadne rozvojové zámery mesta ani nezasahuje do žiadnych OP VZ v k.ú. mesta ani susedných obcí.

odpoveď: Ing. Škriečka (eustream, a.s.) posudzované varianty predstavujú koridor, v ktorom je možné sa hýbať a v spolupráci s mestom Michalovce nájsť optimálne trasovanie.

2. MVDr. Kostovčík (starosta obce Krásnovce) - aké sú OP plynovodu, obmedzenia, nakoľko je v severnej časti k.ú. plánovaný ďalší rozvoj obce a je možné že trasa prechádza týmto územím.

odpoveď: Ing. Škriečka (eustream, a.s.) - v súčasnosti nie je možné presne určiť trasovanie, posudzovaný je koridor, v ktorom sú možné určité posuny. Až po výbere variantu bude možné detailné riešenie trasy spolu s majiteľmi pozemkov. V prípade, že bude trasa prechádzať v blízkosti zastavaného územia obce, príp. navrhovaných prvkov a nebude možný posun, je možné navrhnuť najvhodnejšie technické riešenie výstavby. V

detailnej PD trasa plynovodu bude vedená mimo OP VZ. Činnosť v OP a SP plynovodu bude možná pri dodržaní podmienok budúceho prevádzkovateľa plynovodu podľa Energetického zákona.

3. Ing. Mucha (VVS, a.s.) - VVS, a.s. neobdržala SoH, trasy pretínajú OP VZ.
4. p. Stričková (starostka obce Oreské) - trasa bola prediskutovaná na spoločnom stretnutí s eustreamom a navrhnuté varianty mimo OP VZ. Medzi OP VZ a severnou časťou obce je priestor cca 480 m a obec plánuje v tejto časti výstavbu IBV. Máme návrhy na nové trasovanie.

odpoveď: Mgr. Hujo (Enviconsult spol. s r.o.) - o tom, kto dostane SoH rozhoduje MŽP SR. Pôvodné trasy V1, V3 pretínali niektoré OP VZ, nové varianty V1A, V2A, V3A nepretínajú žiadne OP VZ. Vo vyššom stupni projektovej dokumentácie bude zrealizovaný hydrogeologický prieskum s definovaním podmienok ochrany VZ. VVS, a.s. bola požiadaná o vyjadrenie k trasovaniu variantov vo vzťahu k možnému kontaktu s OP VZ. Nové varianty V1A, V2A, V3A boli navrhnuté tak, aby nepretínali žiadne OP VZ.

odpoveď: Ing. Škriečka (eustream, a.s.) - ubezpečil, že všetky požiadavky starostov a majiteľov pozemkov budú spoločne riešené, prisľúbil spoločné stretnutie so starostkou obce Oreské.

5. Jesenková (starostka obce Staré) - preferujú varianty V1, V1A, nie V3, V3A. Majú v k.ú. vodojem a nechcú trasovanie cez OP VZ.

odpoveď: Mgr. Hujo (Enviconsult spol. s r.o.) - ako už bolo povedané, nové trasy sa vyhýbajú všetkým OP VZ v správe VVS, a.s.

6. Ing. Mrázová (mesto Michalovce, odbor výstavby, ŽP a miestneho rozvoja) - treba presne povedať informácie o OP plynového potrubia a z toho vyplývajúce obmedzenia. V riešenom území sa nachádzajú vodné zdroje, cez ktoré sú vedené trasy.

odpoveď: Ing. Škriečka (eustream, a.s.) - uviedol informácie o OP a obmedzeniach v týchto pásmach. Po výbere konkrétneho variantu je možné detailné riešenie trasy vo vzťahu ku všetkým obmedzujúcim prvkom v území, ako sú OP VZ, OP, CHLÚ, ISV a pod.

odpoveď: Mgr. Hujo (Enviconsult spol. s r.o.) - doplnil informácie, prečo boli posudzované aj pôvodné varianty a postup návrhov nových trás, ktoré sú optimalizované vo vzťahu k vyššie uvádzaným obmedzujúcim prvkom.

Ing. Škriečka (eustream, a.s.) vzhľadom na to, že neboli vznesené žiadne ďalšie otázky ukončil diskusiu a poďakoval všetkým prítomným za účasť.

Mimo diskusie:

Mgr. Kurjak (Enviconsult spol. s r.o.) - spolu s Ing. Mrázovou (mesto Michalovce, odbor výstavby, ŽP a miestneho rozvoja) boli prebraté informácie a podklady o OP VZ, ktoré mali byť trasami pretínané. Bolo zistené, že Ing. Mrázová mala nové trasy V1A, V3A ručne zakreslené do podkladovej mapy zo Zámeru (spracovateľom ktorého bola spol. Gasoil, 2014), v mapách sa nachádzajú nesprávne zobrazené OP VZ v k.ú. Krásnovce. Správne zobrazené OP VZ v k.ú. Krásnovce boli uvedené v mapových prílohách k SoH (Enviconsult, 2015), kde sa nové trasy jednoznačne vyhýbajú uvedenému OP VZ. OP VZ bolo upravené na základe podkladov správcu vodného zdroja VVS, a.s. Všetky trasy plynovodu posudzované v SoH (Enviconsult, 2015) boli zaslané na vyjadrenie spoločnosti VVS, a.s., či nepretínajú niektoré z OP VZ. Vyjadrenie je k dispozícii v spol. Enviconsult spol. s r.o. Z nových variantov ani jeden nepretína OP VZ.

4. Stanoviská, pripomienky a odborné posudky, predložené k správe o hodnotení

V zákonom stanovenom termíne boli podľa § 35 zákona na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia environmentálneho hodnotenia a riadenia, odbor environmentálneho posudzovania doručené tieto písomné stanoviská k správe o hodnotení (*vyjadrenie k akceptovaniu požiadaviek zo stanovísk je pri každom stanovisku uvedené kurzívou*):

Súhlasné stanoviská bez pripomienok

Ministerstvo hospodárstva SR, odbor palív a energetiky (list č. 24861/2015-4130-44974 zo dňa 28. 09. 2015) vo svojom liste uvádza:

- MH SR nemá žiadne pripomienky k predloženej správe o hodnotení.
- z pohľadu energetickej politiky, ktorá bola vládou Slovenskej republiky schválená na rokovaní dňa 05. 11. 2014, zámer navrhovateľa prispieva k naplneniu stanoveného cieľa - prepojenia plynárenskej infraštruktúry Slovenskej republiky s okolitými štátmi a predstavuje praktickú realizáciu nástroja na dosiahnutie cieľa - podpora posilnenia regionálnej dimenzie bezpečnosti dodávok zemného plynu, zvýšenie kapacít reverzného toku vybudovaním prepojenia plynárenských sietí Slovenska a Poľska. Uvedený projekt je súčasťou severojužného plynárenského koridoru a jeho význam bol potvrdený zaradením medzi projekty spoločného záujmu (PCI) Európskej únie, pričom v súčasnosti sa pripravuje tzv. druhý zoznam PCI.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Súhlasné stanovisko bez pripomienok, berie sa na vedomie.

Ministerstvo vnútra SR, Prezídium Hasičského a záchranného zboru Bratislava (list č. PHZ-OPP4-20 15/00 1633-002 zo dňa 03. 09. 2015) vo svojom stanovisku uvádza, že k navrhovanej činnosti v rozsahu svojich kompetencií a sledovaných záujmov nemá pripomienky.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Súhlasné stanovisko bez pripomienok, berie sa na vedomie.

Okresný úrad Medzilaborce, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej vodnej správy (list č. OU-ML-OSZP-2015/000624-002-JK zo dňa 31. 08. 2015) vo svojom stanovisku uvádza, že z hľadiska ochrany vodných pomerov nemá námietky k predmetnej správe o hodnotení.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Stanovisko bez pripomienok, berie sa na vedomie.

Okresný úrad Medzilaborce, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy ochrany ovzdušia (list č. 2015/000628-002 zo dňa 26. 08. 2015) vo svojom stanovisku uvádza, že z hľadiska záujmov ochrany ovzdušia nemá námietky k správe o hodnotení.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Stanovisko bez pripomienok, berie sa na vedomie.

Okresný úrad Medzilaborce, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej vodnej správy (list č. OU-ML-OSZP-2015/000624-002-JK zo dňa 31. 08. 2015) vo svojom stanovisku uvádza, že z hľadiska ochrany vodných pomerov nemá námietky k správe o hodnotení.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Berie sa na vedomie.

Okresný úrad Medzilaborce, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy odpadového hospodárstva (list č. OU-ML-OSZP-2015/000614-2 zo dňa 25. 08. 2015)

vo svojom stanovisku uvádza, že z hľadiska záujmov odpadového hospodárstva nemá námietky k správe o hodnotení.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Berie sa na vedomie.

Okresný úrad Medzilaborce, odbor krízového riadenia (list č. OU-ML-OKR-2015/000606 zo dňa 16. 08. 2015) vo svojom stanovisku uvádza, že z hľadiska civilnej ochrany nemá k správe o hodnotení žiadne pripomienky.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Berie sa na vedomie.

Okresný úrad Humenné, pozemkový a lesný odbor (list č. OU-HE-PLO-2015/008129-002 zo dňa 04. 09. 2015) vo svojom stanovisku k správe o hodnotení uvádza, že nemá námietky k správe o hodnotení, ak budú dodržané zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy podľa zákona.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Stanovisko bez pripomienok. Dodržanie podmienky zásad ochrany poľnohospodárskej pôdy sa akceptuje, vyplýva to i s platnej legislatívy.

Okresný úrad Humenné, odbor krízového riadenia (list č. OU-SV-OKR-2015/000927-029 zo dňa 26. 08. 2015) vo svojom stanovisku k správe o hodnotení uvádza, že neuplatňuje osobitné požiadavky.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Stanovisko bez pripomienok, berie sa na vedomie.

Okresný úrad Michalovce, odbor krízového riadenia (list č. OU-MI-OKR-2015/01118 zo dňa 26. 08. 2015) vo svojom stanovisku k správe o hodnotení uvádza, že nemá pripomienky k správe o hodnotení.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Stanovisko bez pripomienok, berie sa na vedomie.

Okresný úrad Michalovce, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy ochrany ovzdušia (list č. OU-MI-OSZP-2015/009756-9 zo dňa 11. 09. 2015) vo svojom stanovisku konštatuje:

- z hľadiska ochrany ovzdušia považuje navrhované varianty za rovnocenné,
- z hľadiska záujmov štátnej správy ochrany ovzdušia k predloženej správe o hodnotení činnosti nemá žiadne pripomienky. V rámci predmetnej stavby nie je riešený nový stacionárny zdroj znečisťovania ovzdušia. (Potrubná preprava a distribúcia zemného plynu naftového sa nepovažuje za stacionárny zdroj - príloha č. 1 k Vyhláške č. 410/2012 Z. z.).

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Stanovisko bez pripomienok, berie sa na vedomie.

Okresný úrad Michalovce, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy odpadového hospodárstva (list č. OU-MI-OSZP-2015/009756-9 zo dňa 11. 09. 2015) vo svojom stanovisku uvádza, že so správou o hodnotení v predloženej podobe z hľadiska štátnej správy odpadového hospodárstva súhlasí.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Súhlasné stanovisko bez pripomienok, berie sa na vedomie.

Okresný úrad Michalovce, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy vo veciach ochrany prírody a krajiny (list č. OU-MI-OSZP-2015/009756-9 zo dňa 11. 09. 2015) vo svojom stanovisku v časti hodnotenie správy o hodnotení z hľadiska ochrany prírody,

hodnotenia plnenia špecifických požiadaviek rozsahu hodnotenia a návrhu riešenia a odôvodnenia uvádza:

- vypracovanie správy o hodnotení považujeme za dostatočné z rozsahovej stránky aj obsahovej. SOH podrobne špecifikuje vplyvy, opatrenia aj monitoring. Za dostatočné považujeme aj spracovanie mapových podkladov,
- v SOH je zhodnotenie špecifických požiadaviek spracované v samostatnej kapitole, plnenie špecifických požiadaviek považujeme za dostatočné,
- z hľadiska ochrany prírody a krajiny považujeme činnosť za prijateľnú, nakoľko negatívny dopad na životné prostredie bude najväčší počas výstavby (dočasne) a počas prevádzky predpokladáme len vplyvy v menšej miere. Počas prevádzky sa väčšia časť vplyvov minimalizuje a krajina sa vráti do pôvodného stavu. Stále však ostanú aj trvalo ovplyvnené, zmenené lokality - trvalé odlesnenie - zmena biotopu, trvalé odstránenie nelesnej drevinovej vegetácie - zvýšené riziko šírenia invázných druhov rastlín,
- SOH určila za najvhodnejší variant, ktorý je kombináciou variantov 2A, 1 a 1A - bod napojenia C, pokračuje variantom 2A, pod obcou Výrava napojenie na variant 1A, pri obci Chlmec napojenie na variant 1 poza Chlmec a pokračovanie vo variante 1A.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Súhlasné stanovisko bez pripomienok, berie sa na vedomie.

Okresný úrad Michalovce, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií (list č. 132-2253/2015 zo dňa 17. 09. 2015) vo svojom stanovisku súhlasí s predloženým návrhom, ktorý bol odporúčaný v správe o hodnotení.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Súhlasné stanovisko bez pripomienok, berie sa na vedomie.

Okresný úrad Snina, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy vo veciach ochrany prírody a krajiny (list č. OU-SV-OSZP-2015/000733-002-JH zo dňa 14. 08. 2015) vo svojom stanovisku uvádza, že v súčasnosti považuje správu o hodnotení za postačujúcu a nemá k nej pripomienky.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Súhlasné stanovisko bez pripomienok, berie sa na vedomie.

Okresný úrad Snina, odbor krízového riadenia (list č. OU-SV-OKR-2015/000243-038 zo dňa 14. 08. 2015) vo svojom stanovisku k správe o hodnotení uvádza, že neuplatňuje iné požiadavky ako tie, ktoré sú už zahrnuté v SoH a z hľadiska záujmov civilnej ochrany obyvateľstva s týmto súhlasí.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Súhlasné stanovisko bez pripomienok, berie sa na vedomie.

Okresný úrad Sobrance, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy odpadového hospodárstva (list č. OU-SO-OSZP-2015/000507 zo dňa 08. 09. 2015) vo svojom stanovisku k správe o hodnotení uvádza, že s realizáciou navrhovanej činnosti podľa predloženej dokumentácie súhlasí bez pripomienok a že ďalšie podmienky realizácie stavby budú určené v stavebnom konaní.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Súhlasné stanovisko bez pripomienok, berie sa na vedomie.

Okresný úrad Sobrance, odbor krízového riadenia (list č. OU-SV-OKR-2015/000526-038 zo dňa 25. 08. 2015) vo svojom stanovisku uvádza, že k uvedenému dokumentu nemá žiadne pripomienky.

Okresný úrad Sobrance, katastrálny odbor (list č. OU-SO-KO-2015/000069-047 zo dňa 18. 08. 2015) vo svojom stanovisku uvádza, že k správe o hodnotení nemá žiadne pripomienky.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Stanovisko bez pripomienok, berie sa na vedomie.

Okresný úrad Humenné, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií (list č. 132-2253/2015 zo dňa 17. 09. 2015) vo svojom vyjadrení uvádza, že:

- K spracovanému zámeru "Prepojovací plynovod Poľsko - Slovensko" nemá námietky.
- Navrhuje trasu výstavby realizovať v I. variante.
- Aj keď v čase realizácie stavby a neskoršie aj samotnou prevádzkou dôjde k zvýšeniu frekvencie dopravy na dotknutom území, ale vzhľadom k jej počtu a umiestneniu je tento vplyv zanedbateľný. Prepojenie na rozhodujúce dopravné siete v našom obvode je zabezpečené cestami I/74, II/559, II/575, II/567, III/558014, 1II/558013, 1II/559002, 1II/559006, III/559009, III/559017. Z hľadiska ochrany a rozvoja cestnej siete nie sú dotknuté naše záujmy v tomto území.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Stanovisko bez pripomienok, berie sa na vedomie.

Mesto Humenné (list č. 10216/2014 zo dňa 02. 09. 2015) vo svojom stanovisku uvádza:

- Mesto Humenné, vzhľadom na skutočnosť, že v súčasnosti transport plynu v strednej Európe prebieha hlavne v smere z východu na západ a chýba ucelené plynovodné prepojenie v smere sever - juh, spájajúce Poľsko, Česko, Slovensko, Maďarsko a Chorvátsko, podporuje navrhovanú činnosť výstavby vysokotlakového prepojovacieho plynovodu DN 1000 Poľsko - Slovensko. Na Území Slovenska bude trasa plynovodu viesť od štátnej hranice s Poľskom po objekt kompresorovej stanice vo Veľkých Kapušanoch,
- trasa navrhovaného plynovodu DN 1000 prechádza okolo katastrálneho územia mesta Humenné cez katastrálne územia obcí Udavské, Kochanovce, Lackovce, Hažín nad Cirochou, Kamienka, Ptičie, Chlmec,
- Mesto Humenné nemá výhrady k trase plynovodu navrhutej v grafickej prílohe č. 2 – Mapa odporúčanej trasy prepojovacieho plynovodu, ktorá je súčasťou správy ohodnotení,
- Mesto Humenné konštatuje, že realizáciou navrhovanej činnosti sa vytvorí možnosť prepravy plynu na územie Slovenska z územia Poľska, čím bude zabezpečená diverzifikácia zdrojov zemného plynu a tým zmenšenie stupňa závislosti dodávok tejto suroviny len z doterajších zdrojov.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Odporúčajúce stanovisko bez pripomienok, berie sa na vedomie.

Obec Drahnov (list č. 954/2015 zo dňa 25. 08. 2015) vo svojom stanovisku k správe o hodnotení uvádza, že nemá pripomienky.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Stanovisko bez pripomienok, berie sa na vedomie.

Obec Jabloň (list č. 133/2015 zo dňa 23. 09. 2015) vo svojom stanovisku neuvádza žiadne pripomienky ku správe o hodnotení.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Stanovisko bez pripomienok, berie sa na vedomie.

Obec Jenkovce (list č. 129/2015 zo dňa 10. 09. 2015) vo svojom stanovisku uvádza, že súhlasí s odporúčaným variantom "A", ktorý neprechádza cez k.ú. Jenkovce, zároveň oznamuje, že občania obce nemali žiadne pripomienky k správe o hodnotení.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Súhlasné stanovisko bez pripomienok, berie sa na vedomie.

Obec Laškovce (list č. 198/2015 zo dňa 11. 09. 2015) vo svojom stanovisku uvádza, že nemá výhrady voči žiadnej z navrhnutých trás vedenia plynovodu a že zo strany občanov neboli zaznamenané žiadne pripomienky.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Stanovisko bez pripomienok, berie sa na vedomie.

Obec Stretava (list č. 966/2015 zo dňa 26. 08. 2015) vo svojom stanovisku uvádza, že nemá žiadne námietky k predmetnej správe o hodnotení.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Stanovisko bez pripomienok, berie sa na vedomie.

Obec Záhor (list č. 153/2015 zo dňa 18. 09. 2015) súhlasí s variantom I.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Stanovisko bez pripomienok, obec súhlasí s odporúčaným variantom. Berie sa na vedomie.

Obec Žbince (list č. 180/2015 zo dňa 14. 09. 2015) vo svojom stanovisku uvádza, že po splnení zákonných podmienok nemá námietky k správe o hodnotení.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Stanovisko bez pripomienok, berie sa na vedomie.

Súhlasné stanoviská s pripomienkami

Ministerstvo životného prostredia SR, sekcia ochrany prírody a tvorby krajiny (list č. 6611/2015-2.1 41485/15 zo dňa 07. 09. 2015) vo svojom stanovisku uvádza, že:

- v predloženej správe o hodnotení chýba prehľadné grafické/mapové znázornenie umiestnenia všetkých uvažovaných variantov. V kapitole II.4 Umiestnenie je iba tabuľkové vymenovanie dotknutých obcí a v kapitole II. 5 Prehľadná situácia je uvedená len veta: „Situácia je súčasťou grafickej prílohy v mierke 1 : 50 000 a je vo výkrese 1 - 4.“ Súčasťou dokumentácie je niekoľko výkresov/máp s označením Príloha 1, z nich výkresy 1 - 4 predstavujú klad listov tematicky zameraných na súčasný stav životného prostredia a významné vplyvy a nie na prehľadnú situáciu umiestnenia. Mapa odporúčaného variantu, ktorý je kombináciou posudzovaných variantov, neobsahuje zakreslenie všetkých variantov. Slovný popis výsledného variantu je tiež stručný.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Stanovisko sa berie sa na vedomie. Grafické znázornenie všetkých variantov je spracované v mapovom podklade v mierke M 1 : 50 000 - príloha č. 1 Prepojovací plynovod Poľsko - Slovensko Mapa súčasného stavu životného prostredia a významných vplyvov - časť 1 až 4. Zároveň treba uviesť, že každý z hodnotených variantov má dĺžku nad 100 km. Súhlasím, že v mape výsledného odporúčaného variantu by mal byť tento variant zakreslený prehľadnejšie a to farebne podľa úsekov odporúčaných variantov, ktoré tvoria výsledný odporúčaný variant.

Spracovateľ správy o hodnotení na základe pripomienky v stanovisku MŽP SR k stručnému slovnému popisu výsledného variantu prepracoval kapitolu C.V. Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu, kde spresnil popis odporúčanej trasy prepojovacieho plynovodu a zároveň doplnil upresňujúce mapové obrázky napojenia jednotlivých úsekov.

- prílohou predloženej SoH je aj „Hodnotenie vplyvov stavby Prepojovací plynovod Poľsko - Slovensko na územia sústavy NATURA 2000 v rámci správy o hodnotení vplyvov na životné prostredie (podľa čl. 6.3 smernice 92/43/EHS o biotopoch)“ (ďalej len „primerané posúdenie“). Daná príloha je však na stránke www.enviroportal.sk neprehľadne umiestnená v rámci súboru „graf príloha 2 1.zip“.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Bez pripomienok. K uvedenému došlo technickým nedopatrením príslušného orgánu pri umiestňovaní správy o hodnotení na webovú stránku.

- medzi použitými podkladmi primeraného posúdenia je uvedená Metodika hodnotení významnosti vlivu při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. o ochrane přírody a krajiny, ve znení pozdejších předpisů (Věstník MŽP ČR, november 2007), vykonané primerané posúdenie však nie je vypracované podľa tejto metodiky, ani podľa Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy NATURA 2000 v SR (ŠOP SR, 2014). V samotnom primeranom posúdení sa neuvádza použitá metodika, nemá štruktúru podobnú odporúčaným štruktúram uvedeným v týchto metodikách a pôsobí neprehľadne.
- vstupná analytická časť je vypracovaná mimoriadne podrobne, obsahuje však aj údaje o chránených územiach národného významu, ktoré tu nie sú potrebné. Samotné predpokladané vplyvy sú formulované všeobecne, bez bližšej konkretizácie miesta a rozsahu vplyvu, väčšinou chýba i konkretizácia dotknutých predmetov ochrany. Identifikované vplyvy realizácie a prevádzky sa líšia len minimálne (často sa opakujú), podľa nášho názoru však budú značne odlišné najmä rozsahom a trvaním. Uvedené sú len slovenské kódy biotopov, ktoré sú predmetom ochrany území európskeho významu. V hodnotení jednotlivých území NATURA 2000 sú uvedené aj neadekvátne vplyvy (napr. zmeny v štruktúre pôdneho edafónu v lesných spoločenstvách pri CHVÚ), resp. vzťahy niektorých vplyvov k predmetom ochrany nie sú vysvetlené (napr. v CHVÚ Laborecká vrchovina - pedokompakcia). Významnosť vplyvov na predmet ochrany v dotknutých územiach sústavy NATURA 2000 nie je vyhodnotená a odôvodnená v texte, je uvedená len ako výsledok hodnotenia v záverečnej tabuľke. Chýba však konkretizácia predmetov ochrany, ktoré budú významne negatívne ovplyvnené. Požiadavka z rozsahu hodnotenia kvantifikovať dopady na biotopy, na biotopy druhov a na chránené územia je nesplnená.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Berie sa na vedomie.

Spracovateľ správy o hodnotení vyššie uvedené pripomienky akceptoval a následne konzultoval s odbornou organizáciou ŠOP SR. Výsledkom je prepracovanie primeraného posúdenia vplyvov na územia sústavy NATURA 2000 podľa článku 6.3 smernice 92/43/EHS o biotopoch podľa požiadaviek ŠOP SR.

- v návrhu monitoringu je uvedený len návrh monitorovania bioty. Chýba monitoring iných zložiek životného prostredia. Pod názvom „Rozsah monitoringu“ je uvedený obsah botanickej a zoologickej časti monitoringu, samotný rozsah absentuje. Odporúčame akceptovať navrhnutý monitoring na záujmy ochrany prírody, odporúčame ho však rozšíriť aj na dotknuté biotopy, biotopy druhov národného a európskeho významu a prvky ÚSES. Projekt monitoringu odporúčame konzultovať aj počas prípravy s Riaditeľstvom Štátnej ochrany prírody. Správy z monitoringu (čiastkové a záverečné) odporúčame doručovať aj ŠOP SR.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Berie sa na vedomie.

Spracovateľ správy o hodnotení vyššie uvedené pripomienky akceptoval. Výsledkom je prepracovanie kapitoly C.VI. Návrh monitoringu a poprojektovej analýzy podľa odporúčania rozšíriť navrhovaný monitoring aj na dotknuté biotopy, biotopy druhov národného a európskeho významu a prvky ÚSES.

Súčasťou povoľovacieho procesu bude spracovanie projektu monitoringu, ktorý obsahovo bude vychádzať z návrhu monitoringu uvedeného v správe o hodnotení a následne i v záverečnom hodnotení. Súčasťou projektu monitoringu bude i monitoring biotopov európskeho i národného významu a prvkov ÚSES. Náplň projektu monitoringu a jeho rozsah bude konzultovaný so ŠOP SR.

- štruktúra navrhovaných zmierňujúcich opatrení je nejednotná, na jednom mieste sa spomínajú „Opatrenia počas výstavby“, na inom mieste „Príprava stavby a výstavba“, alebo „Opatrenia pre ochranu pôdy“, a pod. Ako opatrenia sú uvedené aj mnohé požiadavky vyplývajúce z právnych predpisov (napr. havarijný a povodňový plán sú uvedené dvakrát), mnohé opatrenia pre biotu sú všeobecné a nevhodnotiteľné. Opatrenie "navrhnuť vegetačné úpravy v miestach narušenia a zásahov do biokoridorov a brehových porastov pri povrchových tokoch, s cieľom rýchleho návratu porastov do pôvodného stavu" je v podstate identické s opatrením „zabezpečiť technickú a biologickú rekultiváciu územia po výstavbe“. Odporúčame ich zlúčiť a upraviť na: „Navrhnuť a zabezpečiť technickú a biologickú rekultiváciu dotknutého územia (vegetačné úpravy všetkých nezastavaných plôch). Osobitnú pozornosť venovať vegetačným úpravám poškodených a likvidovaných biotopov národného a európskeho významu (podľa inventarizácie biotopov národného a európskeho významu). Dokumentáciu o technickej a biologickej rekultivácii dotknutého územia konzultovať a predložiť na schválenie Riaditeľstvu ŠOP SR.“ Opatrenie „invázne a expanzné druhy rastlín. „je potrebné likvidovať mechanickým spôsobom počas celého...“ odporúčame zmeniť na: "invázne a expanzné druhy rastlín ... je potrebné likvidovať v súlade so zákonom č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a jeho vykonávacími predpismi v znení neskorších predpisov počas celého ...".

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Berie sa na vedomie.

Spracovateľ správy o hodnotení vyššie uvedené pripomienky akceptoval. Výsledkom je prepracovanie kapitoly C.IV. Opatrenia navrhnuté na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia podľa odporúčaní stanoviska MŽP SR.

Spracovateľ odborného posudku prehodnotil navrhované opatrenia uvedené v správe o hodnotení v kapitole C.IV. Opatrenia navrhnuté na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia, spresnené opatrenia sú uvedené v kapitole VII. Návrh opatrení a podmienok na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti odborného posudku a následne v návrhu záverečného stanoviska v časti Záver, kapitola 3. Odporúčané podmienky pre etapu výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti.

- upozorňujeme, že nie je vhodné do kompetencií environmentálneho stavebného dozoru zahŕňať kontrolu dobrého technického stavu vozidiel využívaných pri stavbe.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Berie sa na vedomie. Náplň práce environmentálneho dozoru bude stanovená v zmluve o vykonávaní práce environmentálneho dozoru, bude vychádzať z požiadaviek orgánu štátnej správy ochrany prírody a krajiny, ktoré budú stanovené v rámci povoľovacieho procesu. Budú tu premietnuté i požiadavky ŠOP SR.

- z posúdenia vyplynul ako optimálny variant kombinácia variantov 2 A, 1 a 1 A: napojenie na poľský plynovod v bode C, pokračovanie variantom 2 A (modrý), pod obcou Výrava napojenie na variant 1 A (červený modifikácia), pri obci Chlmec napojenie na variant 1 (červený) poza Chlmec a pokračovanie vo variante 1 A (červený modifikácia). Z hľadiska ochrany prírody a krajiny považujeme Prepojovací plynovod Poľsko - Slovensko vo vybratom variante za prijateľný, táto kombinácia variantov pravdepodobne nespôsobí významné negatívne vplyvy plynovodu na územia sústavy NATURA 2000.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Berie sa na vedomie.

- vzhľadom na identifikované značné nedostatky priloženého primeraného posúdenia a uvedené vyššie pokladáme za potrebné dopracovať ho na štandardnú úroveň v spolupráci so ŠOP SR. Odporúčame zvážiť doplnenie jeho záverov do SoH.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Spracovateľ správy o hodnotení uvedenú pripomienku akceptoval, problematiku konzultoval s odbornou organizáciou ŠOP SR. Výsledkom je dopracovanie primeraného hodnotenia podľa pripomienok ŠOP SR.

Úrad verejného zdravotníctva SR (list č. OHŽP – 2033/2015 zo dňa 03. 09. 2015) vo svojom záväznom stanovisku uvádza:

- so správou o hodnotení súhlasí,
- z hľadiska ochrany zdravia varianty trasy plynovodu v maximálnej možnej miere rešpektujú urbanizované prostredie jednotlivých dotknutých obcí. Vyhýbajú sa súvislej zástavbe sídiel. Z doterajšieho skúmania dotknutého územia a návrhu trás plynovodu v posudzovaných variantoch, vrátane sprievodných objektov nevyplýva požiadavka na žiadne asanácie obytných objektov,
- dočasné vplyvy na obyvateľstvo sa očakávajú vo fáze výstavby, a to z pohybu dopravných a stavebných mechanizmov po prístupových komunikáciách vrátane prejazdov v dotknutých sídlach. Obyvateľstvo bude dočasne vystavené zvýšenému hluku, prašnosti a produkcii dopravných emisií. Je preto nevyhnutné stanoviť podmienky výstavby na zmiernenie vplyvov v rámci stavebného povolenia.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Súhlasné stanovisko. Požiadavka na stanovenie podmienok výstavby na zmiernenie vplyvov v rámci stavebného povolenia sa akceptuje, je premietnutá i do „Návrhu opatrení a podmienok na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti“, riešená bude i v rámci povoľovacieho procesu stavby.

Úrad Košického samosprávneho kraja (list č. 1658/2015/ORRÚPŽP/26081 zo dňa 27. 08. 2015) v stanovisku uvádza:

- v predloženej SoH je ako optimálny variant vyhodnotený Variant I., ktorý splnil 8 z 9 posudzovaných kritérií. Odbor dopravy Úradu KSK, na základe dostupných informácií uvedených v predloženej SoH, v záujme ochrany ciest a bezpečnosti cestnej premávky preferuje ako optimálny variant I.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Akceptuje sa.

- ďalšie stupne projektovej dokumentácie požaduje predložiť tunajšiemu úradu na vyjadrenie.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Akceptuje sa.

- pri minimálnom zásahu do životného prostredia a prehodnotení vplyvov celej navrhovanej činnosti na ovzdušie, povrchové vody, podzemné vody, pôdu, za dodržania všetkých limitov v súlade s platnou legislatívou v ochrane vôd, ochrane ovzdušia ako aj zosúladienie s legislatívou o nakladaní s odpadmi, bezpodmienečnej realizácie opatrení na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činnosti na životné prostredie súhlasí so správou o hodnotení činnosti a odporúčaným variantom I (červený).

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Súhlasné stanovisko, berie sa na vedomie.

Okresný úrad Michalovce, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej vodnej správy (list č. OU-MI-OSZP-2015/009756-9 zo dňa 11. 09. 2015) vo svojom stanovisku konštatuje, že navrhovaná činnosť v okrese Michalovce nezasahuje do chránenej vodohospodárskej oblasti a súhlasí so SoH. Pri príprave dokumentácie navrhovanej stavby k územnému, stavebnému konaniu a pri realizácii stavby je nutné dodržať:

- ustanovenia zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov najmä §§ 27 a 39,
- ustanovenia vyhlášky MŽP SR č. 100/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní s nebezpečnými látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd,
- ustanovenia zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami najmä § 10.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Súhlasné stanovisko. Odporúčané podmienky sa akceptujú, budú zapracované do dokumentácie pre územné a stavebné konanie v rámci procesu prípravy stavby, budú súčasťou povoľovacieho procesu stavby.

Okresný úrad Sobrance, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy ochrany prírody a krajiny (list č. 2015/000527 zo dňa 16. 09. 2015) vo svojom stanovisku uvádza:

- jediný variant, ktorý sa týka okresu Sobrance je II. variant. V uvedenom variante je navrhovaná trasa cez viacero chránených území, kde je potrebné dodržiavať ustanovenia uvedené vo vyhláške chráneného územia a ustanovenia zákona 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších noviel a postupy uvedené v správe o hodnotení,
- v zámere sa počíta aj s výrubom drevín a trvalým ponechaným pásom nad plynovodom v šírke 5 m na každú stranu od osi plynovodu. Vzhľadom na uvedené je potrebné v prípade realizácie požiadať o výrub drevín príslušný orgán podľa príslušnosti a miesta výrubu, zvlášť na územiach so zvýšeným stupňom ochrany,
- na základe posúdenia správy o hodnotení sa prikláňa k variante I.A.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Berie sa na vedomie.

Obvodný banský úrad v Košiciach (list č. OU-MI-OCDPK-2015/009856-2 zo dňa 07. 09. 2015) - uvádza, že v prípade odklonu pôvodných trás prepojovacieho plynovodu od hraníc dotknutých dobývacích priestorov a chránených ložiskových území a rešpektovania príp. podmienok dotknutých organizácií tunajší úrad nemá pripomienky. Zároveň úrad upozorňuje, že v priloženej Správe o hodnotení na str. 48 - "Ložiská nerastných surovín" sú nepresné a neaktuálne údaje o dobývacích priestoroch a chránených ložiskových územiach v dotknutom území (dotknuté DP a ChLÚ sú uvedené v stanovisku úradu č. 1197-2729/2014 z 18.11.2014) a v priloženej mapovej prílohe je uvedený nesprávny údaj DP Zbudské a ChLÚ Zbudské, správne má byť DP Zbudza a ChLÚ Zbudza.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Stanovisko sa berie na vedomie a akceptuje. Odporúčaná trasa plynovodu vedie mimo dobývacích priestorov a chránených ložiskových území.

Obec Hankovce (list č. 206/2015 zo dňa 10. 09. 2015) vo svojom stanovisku uvádza:

- v mapách, ktoré nám boli predtým doložené nebolo možné podrobne určiť trasu plynovodu.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Berie na vedomie. Mapy, ktoré sú súčasťou správy o hodnotení boli vytvorené pre potreby tejto správy o hodnotení. Presnejšie bude trasa plynovodu zakreslená v projektovej dokumentácii pre potreby územného rozhodnutia a následne stavebného povolenia.

- pri verejnom prerokovaní sme zistili, že trasa plynovodu variant 1A vedie v našom katastrálnom území v blízkosti vodného zdroja, z ktorého je obec napojená na obecný vodovod. Oslovili sme VVS a. s., Košice, či sa k danej štúdii, ako správca vodovodu v našej obci vyjadrovali, bolo odpovedané, že nie,

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Informácia sa berie na vedomie, bude zapracovaná do projektovej dokumentácie v rámci prípravy stavby.

Spracovateľ SoH má k dispozícii list VVS, a.s., č.: 40286/2015/O z 27.5.2015, v ktorom VVS, a.s. potvrdzuje, že novonavrhané varianty plynovodu V1A, V2A a V3A nezasahujú do žiadneho OP VZ v ich správe.

- žiada, aby bolo vyžiadané aj stanovisko VVS a. s., Košice ohľadom vodného zdroja, vodojemu a vodovodného potrubia, ktoré je trasované v blízkosti navrhovanej trasy plynovodu,

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Akceptuje sa, navrhovateľ činnosti riešil problematiku VZ komplexne s VVS, a.s., kde pri príprave stavby bude spolupracovať s VVS, a.s. Požiadavka bude komplexne riešená v rámci procesu prípravy stavby a v procese územného a stavebného konania.

- upozorňuje na územný plán obce, ktorý rieši IBV v lokalite KROSNA do budúca a žiadame, aby jednotlivé stupne projektovej dokumentácie boli so zástupcami obce podrobne prerokované.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Akceptuje sa, požiadavka bude riešená v rámci procesu prípravy stavby a v procese územného a stavebného konania.

- **Obec Hažín nad Cirochou** (list č. 178/2015 zo dňa 08. 09. 2015) vo svojom stanovisku uvádza, že:

- obec Hažín nad Cirochou má spracovaný územný plán obce, ktorý vo východnej časti katastra obce počíta s možnosťou výstavby domov pri Kamenici n/Cirochou (časť obce Kamenica n/Cir. je na k. ú. Obce Hažín nad/Cir.). Vzhľadom na túto skutočnosť je potrebné, aby trasa V1A viedla v dostatočnej vzdialenosti od terajšej ako aj novej zástavby vo východnej časti k. ú. Trasy V1A a V3A vedú v blízkosti enklávy troch rodinných domov v tzv. časti Mlyn, preto je nutné voliť trasu tak, aby nezasahovala svojím bezpečnostným pásmom do tejto časti, ako aj do existujúceho hospodárskeho dvora.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Uvedená požiadavka sa akceptuje, bude riešená v rámci procesu prípravy stavby a v procese územného a stavebného konania. Pri príprave projektovej dokumentácie k stavbe sa bude konzultovať s obecným úradom.

- trasu V3A vrátane ochranného pásma viesť tak, aby neovplyvňovala hospodárenie Urbárskeho pozemkového spoločenstva Hažín nad Cirochou.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Berie sa na vedomie, trasa V3A po vykonaní procesu hodnotenia vplyvov nie je odporúčaná.

- Upozorňujeme na skalnaté podložie v lesnej časti trás V1A a V3A, preto bude potrebné prijať protierózne opatrenia a to aj vzhľadom na sklon terénu. Pri výkopoch zamedziť zániku prirodzených povrchových potôčikov a mokradí.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Berie sa na vedomie.

- Prípadné zariadenie staveniska situovať tak, aby negatívne neovplyvňovalo život obyvateľov obce.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Berie sa na vedomie, požiadavka sa akceptuje.

- **Obec Staré** (list zo dňa 16. 09. 2015) vo svojom stanovisku uvádza, že Obecné zastupiteľstvo v Starom uznesení č. 3/2015 v súlade s ustanovením §11, ods. 4, zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení doporučuje po pripomienkovaní dokumentácie navrhnúť variant 1 namiesto variantu 3, ideálne variant 2, čo znamená túto trasu presmerovať čím ďalej od obce.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Správa o hodnotení v hodnotenom území pri obci Staré odporúča variant VIA (s variantom V3 ani V3A sa tu nepočíta), ktorý vyhovuje požiadavke obce uvedenom v stanovisku.

- **Štátna ochrana prírody SR Banská Bystrica** (list č. ŠOP SR / 4200/2015 zo dňa 04. 08. 2015) vo svojom stanovisku uvádza:

Hodnotenie správy o hodnotení z hľadiska ochrany prírody

- významnosť vplyvov na územia sústavy NATURA 2000 v SoH nie je definovaná, škála vplyvov je zrejme použitá z metodiky hodnotenia vplyvov, kde - 2 znamená identifikovaný významný negatívny vplyv. Táto závažná skutočnosť nie je uvedená v záveroch SoH.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Škála vplyvov je v správe o hodnotení uvedená v kapitole C.III.9 Vplyvy na chránené územia a ich ochranné pásma na str. 124 správy vid' tabuľka č. 27 Hodnotenie významnosti vplyvu (zadefinovaná škála -2 až +2). Uvedené hodnoty významnosti vplyvu a ich význam sú kompletne prebraté z textovej prílohy č. 1 správy o hodnotení: Hodnotenie vplyvov stavby Prepojovací plynovod Poľsko - Slovensko na územia sústavy NATURA 2000 v rámci správy o hodnotení vplyvov na životné prostredie (podľa článku 6.3 smernice 92/43/EHS o biotopoch). Na základe tejto škály sa v správe previedlo hodnotenie významnosti vplyvov pre jednotlivé územia NATURA 2000 (vid' tabuľka č. 28 Hodnotenie významnosti vplyvov pre jednotlivé územia NATURA 2000) a to na základe hodnotenia významnosti vplyvu jednotlivých variantov.

- opis optimálneho variantu je nedostatočný, kombinácia jednotlivých variantov nie je dostatočne prehľadná ani v texte ani v mape, v mape odporúčanej trasy chýba zobrazenie všetkých variantov. Číslovanie mapových príloh je nelogické, podľa nášho názoru patrí mapám v podrobnejšej mierke samostatné číslo prílohy. Zaradenie zosuvov medzi prvky erózie v mape č. 1 pokladáme za nesprávne.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Stanovisko sa berie sa na vedomie.

Spracovateľ správy o hodnotení na základe pripomienky uvedenej v stanovisku MŽP SR i ŠOP SR k stručnému slovnému popisu výsledného variantu prepracoval kapitolu C.V. Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu, kde upresnil popis

odporúčanej trasy prepojovacieho plynovodu a zároveň doplnil upresňujúce mapové obrázky napojenia jednotlivých úsekov.

Grafické znázornenie všetkých variantov je spracované v mapovom podklade v mierke M 1 : 50 000 - príloha č. 1 Prepojovací plynovod Poľsko - Slovensko Mapa súčasného stavu životného prostredia a významných vplyvov - časť 1 až 4. Zároveň musím uviesť, že každý z hodnotených variantov má dĺžku nad 100 km.

Hodnotenie plnenia špecifických požiadaviek rozsahu hodnotenia

- vypracovať hodnotenie vplyvov na územia NATURA 2000 podľa čl. 6.3 smernice o biotopoch, prípadne 6.4.

Komentár: Prílohou predloženej SoH je aj Hodnotenie vplyvov stavby Prepojovací plynovod Poľsko - Slovensko na územia sústavy NATURA 2000 v rámci správy ohodnotení (podľa čl. 6.3 smernice 92/43/EHS o biotopoch) (ďalej len "Hodnotenie vplyvov plynovodu". Medzi použitými podkladmi je uvedená Metodika hodnotení významnosti vlivu při posuzování podle § 45i zákona Č. 114/1992 Sb. o ochrane přírody a krajiny, ve znení pozdejších predpisu (Vestník MŽP ČR, november 2007), vykonané hodnotenie však nie je vypracované podľa tejto metodiky ani podľa Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy NATURA 2000 v SR (ŠOP SR, 2014). V samotnom hodnotení sa neuvádza použitá metodika. Príloha Hodnotenie vplyvov plynovodu nemá štruktúru podobnú odporúčaným štruktúram uvedeným v týchto metodikách a je dosť neprehľadná. Mimoriadne podrobne sú vypracované analýzy nielen dotknutých území sústavy NATURA 2000, ale aj analytické údaje o chránených územiach národného významu, ktoré tu nie je potrebné. Predpokladané vplyvy sú všeobecne formulované, chýba konkretizácia miesta vplyvu a jeho rozsahu, väčšinou chýba dokonca konkretizácia dotknutých predmetov ochrany. Identifikované vplyvy realizácie a prevádzky sa líšia len minimálne (často sa opakujú), podľa nášho názoru však budú značne odlišné najmä rozsahom a trvaním. Uvedené sú len slovenské kódy biotopov, ktoré sú predmetom ochrany území európskeho významu. V hodnotení jednotlivých území NATURA 2000 sú uvedené aj neadekvátne vplyvy, vzťahy niektorých vplyvov k predmetom ochrany nie sú vysvetlené (napr. v CHVÚ pedokompakcia). Významnosť vplyvov na predmet ochrany v dotknutých územiach sústavy NATURA 2000 nie je vyhodnotená a odôvodnená v texte, je uvedená len ako výsledok hodnotenia v záverečnej tabuľke, ale bez konkretizácie predmetov ochrany, ktoré budú významne negatívne ovplyvnené. Záverečné zhodnotenie (kap. 6) nie je v súlade s tabuľkou Hodnotenie významnosti vplyvov na územia sústavy NATURA 2000 uvedenou aj v SoH.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Berie sa na vedomie.

Spracovateľ správy o hodnotení vyššie uvedené pripomienky akceptoval a následne konzultoval s odbornou organizáciou ŠOP SR. Výsledkom je prepracovanie primeraného posúdenia vplyvov na územia sústavy NATURA 2000 podľa článku 6.3 smernice 92/43/EHS o biotopoch podľa požiadaviek ŠOP SR.

- uviesť návrh monitoringu s uvedením jeho prvkov (v stanovisku ŠOP SR k zámeru je uvedené aj pokračovanie požiadavky "trvania a spôsobu predkladania čiastkových a záverečnej správy").

Komentár: Splnené čiastočne. Uvedený je len návrh monitoringu bioty, pričom pod názvom rozsah je uvedený obsah botanickej a zoolologickej časti monitoringu, samotný rozsah absentuje. Chýba prvok chránené územia a podľa nášho názoru, aj ďalšie prvky, ktoré nepatria medzi záujmy ochrany prírody. Správy z monitoringu (čiastkové a záverečné) odporúčame doručovať aj ŠOP SR.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Berie sa na vedomie.

Spracovateľ správy o hodnotení vyššie uvedené pripomienky akceptoval. Výsledkom je prepracovanie kapitoly C.VI. Návrh monitoringu a poprojektovej analýzy podľa odporúčania rozšíriť navrhovaný monitoring aj na dotknuté biotopy, biotopy druhov národného a európskeho významu a prvky ÚSES.

Súčasťou povoľovacieho procesu bude spracovanie projektu monitoringu, ktorý obsahovo bude vychádzať z návrhu monitoringu uvedeného v správe o hodnotení a následne i v záverečnom hodnotení. Súčasťou projektu monitoringu bude i monitoring biotopov európskeho i národného významu a prvkov ÚSES. Náplň projektu monitoringu a jeho rozsah bude konzultovaný so ŠOP SR. Odporúčame ŠOP SR v štádiu procesu stavebného povolenia premietnuť prostredníctvom príslušného štátneho orgánu ochrany prírody a krajiny si uplatniť požiadavku doručovať správy z monitoringu i ŠOP SR.

- podrobnejšie rozpracovať opatrenia na minimalizáciu identifikovaných vplyvov.

Komentár: Splnené čiastočne. Štruktúra navrhovaných opatrení je nejednotná. Ako opatrenia sú uvedené aj mnohé požiadavky vyplývajúce z právnych predpisov (napr. havarijný a povodňový plán sú uvedené dvakrát), mnohé opatrenia pre biotu sú všeobecné a nevyhodnotiteľné.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Berie sa na vedomie.

Spracovateľ správy o hodnotení vyššie uvedenú pripomienku akceptoval. Výsledkom je prepracovanie kapitoly C.IV. Opatrenia navrhnuté na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia podľa odporúčaní stanoviska MŽP SR.

Spracovateľ odborného posudku prehodnotil navrhované opatrenia uvedené v správe o hodnotení v kapitole C.IV. Opatrenia navrhnuté na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia, spresnené opatrenia sú uvedené v kapitole VII. Návrh opatrení a podmienok na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti odborného posudku a následne v návrhu záverečného stanoviska v časti Záver, kapitola 3. Odporúčané podmienky pre etapu výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti.

- V stanovisku ŠOP SR k zámeru sme uviedli aj požiadavky:

- kvantifikovať dopady na biotopy, na biotopy druhov a na chránené územia (nesplnené, hoci primerané posúdenie vyžaduje kvantifikáciu na dotknuté predmety ochrany území sústavy NATURA 2000).
- navrhnuť environmentálny dozor na sledovanie podmienok realizácie prepojovacieho plynovodu (splnené, ale kontrola technického stavu mechanizmov nemá byť; podľa nášho názoru, predmetom environmentálneho dozoru a o problémoch súvisiacich so záujmami ochrany prírody treba informovať ŠOP SR).

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Berie sa na vedomie.

Spracovateľ správy o hodnotení uvedenú pripomienku akceptoval a následne konzultoval s odbornou organizáciou ŠOP SR. Výsledkom je prepracovanie primeraného posúdenia vplyvov na územia sústavy NATURA 2000 podľa článku 6.3 smernice 92/43/EHS o biotopoch podľa požiadaviek ŠOP SR.

Pracovná náplň environmentálneho dozoru bude stanovená v zmluve o vykonávaní práce environmentálneho dozoru, bude vychádzať z požiadaviek orgánu štátnej správy ochrany prírody a krajiny, ktoré budú stanovené v rámci povoľovacieho procesu. Budú tu premietnuté i požiadavky ŠOP SR.

Hodnotenie plnenia špecifických požiadaviek rozsahu hodnotenia

Z posúdenia vyplynul ako najvhodnejší variant kombinácia variantov 2 A, 1 a 1 A: napojenie na poľský plynovod v bode C, pokračovanie variantom 2 A (modrý), pod obcou Výrava napojenie na variant 1 A (červený modifikácia), pri obci Chlmec napojenie na variant 1 (červený) poza Chlmec a pokračovanie vo variante 1 A (červený modifikácia). Z hľadiska ochrany prírody a krajiny považujeme Prepojovací plynovod Poľsko - Slovensko vo vybratom variante za prijateľný, táto kombinácia variantov pravdepodobne nespôsobí významné negatívne vplyvy plynovodu na územia sústavy NATURA 2000.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Berie sa na vedomie.

- vzhľadom na identifikované značné nedostatky priloženého hodnotenia vplyvov plynovodu na územia sústavy NATURA 2000 (tzv. primerané posúdenie) uvedené vyššie pokladáme za potrebné dopracovať ho na štandardnú úroveň v spolupráci so ŠOP SR. Odporúčame zväžiť doplnenie jeho záverov do SoH.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Požiadavka je splnená. Spracovateľ správy o hodnotení uvedenú pripomienku akceptoval a následne konzultoval s odbornou organizáciou ŠOP SR. Výsledkom je prepracovanie primeraného posúdenia vplyvov na územia sústavy NATURA 2000 podľa článku 6.3 smernice 92/43/EHS o biotopoch podľa požiadaviek ŠOP SR a následné doplnenie do záverov.

- odporúčame akceptovať navrhnutý monitoring na záujmy ochrany prírody a odporúčame ho rozšíriť aj na dotknuté biotopy, biotopy druhov národného a európskeho významu a prvky ÚSES. Výstupy z monitoringu odporúčame priebežne odovzdávať ŠOP SR. Projekt monitoringu odporúčame konzultovať aj počas prípravy s Riaditeľstvom Štátnou ochranou prírody.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Požiadavka je splnená. Spracovateľ správy o hodnotení vyššie uvedenú pripomienku akceptoval. Výsledkom je prepracovanie kapitoly C.VI. Návrh monitoringu a poprojektovej analýzy podľa odporúčania rozšíriť navrhovaný monitoring aj na dotknuté biotopy, biotopy druhov národného a európskeho významu a prvky ÚSES.

Súčasťou povoľovacieho procesu bude spracovanie projektu monitoringu, ktorý obsahovo bude vychádzať z návrhu monitoringu uvedeného v správe o hodnotení a následne i v záverečnom hodnotení. Súčasťou projektu monitoringu bude i monitoring biotopov európskeho i národného významu a prvkov ÚSES. Náplň projektu monitoringu a jeho rozsah bude konzultovaný so ŠOP SR.

- opatrenie "navrhnuť vegetačné úpravy v miestach narušenia a zásahov do biokoridorov a brehových porastov pri povrchových tokoch, s cieľom rýchleho návratu porastov do pôvodného stavu" je v podstate identické s opatrením "zabezpečiť technickú a biologickú rekultiváciu územia po výstavbe". Odporúčame ich zlúčiť a upraviť na: "Navrhnuť a zabezpečiť technickú a biologickú rekultiváciu dotknutého územia (vegetačné úpravy všetkých nezastavaných plôch). Osobitnú pozornosť venovať vegetačným úpravám poškodených a likvidovaných biotopov národného a európskeho významu (podľa inventarizácie biotopov národného a európskeho významu). Dokumentáciu o technickej a biologickej rekultivácii dotknutého územia konzultovať a predložiť na schválenie Riaditeľstvu ŠOP SR".
- opatrenie "invázne a expanzné druhy rastlín ... je potrebné likvidovať mechanickým spôsobom počas celého ..." odporúčame zmeniť na: "invázne a expanzné druhy rastlín ... je potrebné likvidovať v súlade so zákonom č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a jeho vykonávacími predpismi v znení neskorších predpisov počas celého ...".

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Požiadavka je splnená. Spracovateľ správy o hodnotení vyššie uvedené pripomienky akceptoval. Výsledkom je prepracovanie kapitoly C.IV. Opatrenia navrhnuté na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia podľa odporúčaní stanoviska ŠOP SR.

Spracovateľ odborného posudku prehodnotil navrhované opatrenia uvedené v správe o hodnotení v kapitole C.IV. Opatrenia navrhnuté na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia, spresnené opatrenia sú uvedené v kapitole VII. Návrh opatrení a podmienok na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti odborného posudku a následne v návrhu záverečného stanoviska v časti Záver, kapitola 3. Odporúčané podmienky pre etapu výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti.

- **Štátna ochrana prírody, Správa CHKO Východné Karpaty Medzilaborce** (list č. CHKO VK539/15 zo dňa 16. 12. 2015) vo svojom stanovisku uvádza:

Na základe Vašej žiadosti č. 27/TAIR-KS3/2015 zo dňa 04.12.2015 Vám oznamujeme nasledovné:

- Správa CHKO Východné Karpaty stanovisko k správe o hodnotení pre plynovod Poľsko-Slovensko odoslala dňa 28.8.2015 na riaditeľstvo ŠOP SR.
- v návrhu riešenia stanoviska k SOH pre plynovod sme skonštatovali nasledovne: „plánovaná činnosť bude mať z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny vplyv na životné prostredie, preto je potrebné vo vyšších stupňoch projektovej prípravy riešiť konkrétne opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činnosti na významné druhy flóry a fauny alebo biotopy, ktoré budú plánovanou činnosťou priamo alebo nepriamo zasiahnuté. Navrhujeme akceptovať monitoring na flóru a faunu popísaný v SOH s tým, že z nášho pohľadu by sme ho rozšírili aj na prvky RÚSES v plánovanej trase, ktoré budú priamo zasiahnuté navrhovanou činnosťou. Výstup z monitoringu požadujeme priebežne odovzdávať na územne príslušnú organizáciu ochrany prírody. V územnej pôsobnosti Správy CHKO Východné Karpaty sa javí ako najvhodnejšia alternatíva kombinácie časti úsekov viacerých variantov ako je zadefinované aj v SOH v záverečnom zhrnutí v bode napojenia C.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Berie sa na vedomie a akceptuje sa.

- vzhľadom na vyššie popísané, Správa CHKO Východné Karpaty preferuje v k.ú. Výrava ako najvhodnejšie napojenie na bod C a následné vedenie trasy plynovodu vo variante 1A, tak ako navrhla na konzultačných stretnutiach.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Berie sa na vedomie a akceptuje sa. Požiadavka je v plnej miere premietnutá v odporúčanom variante sa

- **Železnice Slovenskej republiky, Generálne riaditeľstvo, odbor expertízy Bratislava** (list č. 20505/2015/0420-2 zo dňa 26. 08. 2015) vo svojom stanovisku uvádza, že:

- správa o hodnotení pri posudzovaní zámeru pre navrhovanú činnosť odporúčanej trasy prepojovacieho plynovodu DN1000 (v úseku št. hr. SR/PR(HPS) - Veľké Kapušany, bod napojenia) nie je v kolízii s rozvojovými aktivitami ŽSR s výhľadovou elektrifikáciou žel. trate Bánovce nad Ondavou - Strážske - Humenné – Medzilaborce,
- v rámci projektovej prípravy požadujeme križovanie plynovodu so žel. traťou (Veľké Kapušany - Bánovce nad Ondavou, Maťovce ŠRT - Haniska pri Košiciach ŠRT, Bánovce nad Ondavou - Medzilaborce -št. hr. (PKP), Humenné - Stakčín) riešiť

pre elektrifikovanú trať. Z hľadiska vplyvu a zásahu do OPD sú varianty porovnateľné,

- v rámci predloženého riešenia využitia územia na základe konkrétnych zámerov navrhovanej činnosti, (plynovod, vybudovanie telekomunikačnej optickej siete - chránička s OK v súbehu po celej dĺžke plynovodu, stanice protikorózneho ochrany,...) v ochrannom pásme dráhy, je potrebné postupovať podľa ustanovení zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Pre vymedzené riešenie využitia územia, odporúčame zohľadniť aj vplyv železničnej prevádzky dráhy.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Súhlasné stanovisko, berie sa na vedomie. Odporúčané požiadavky uvedené v stanovisku sa akceptujú, budú premietnuté do povoloňacieho procesu stavby.

- **Národná diaľničná spoločnosť Bratislava** (list č. 4390/139150/30102/2015 zo dňa 21. 08. 2015) vo svojom stanovisku uvádza:
 - v uvedenom záujmovom území je navrhovaná trasa diaľničného úseku D1 Bidovce - ŠH SR/UA,
 - konštatuje, že podľa priloženej situácie zo štúdie realizovateľnosti D1 Bidovce -ŠH SR/UA, dôjde k stretu diaľnice s uvedeným plynovodom a to vo variante 3 v 47,5 km diaľnice D1, vo variante 1 v 48,5 km diaľnice D1, vo variante 1A v 50 km diaľnice D1, vo variante 2A v 77,5 km diaľnice D1 a vo variante 2 v 81,5 km diaľnice D1. Podľa pozdĺžneho profilu diaľnice považujeme za najvhodnejšie varianty plynovodu 1 a 2A,
 - v variantoch 1A, 2 a 3 by mohlo prísť ku kríženiu diaľnice D1 a plynovodu v mieste mostného objektu diaľnice, čo je v rozpore s normou STN 73 6201/21 projektovanie mostných objektov, čl. 13.17 - cudzie zariadenia na mostoch (požiadavka nerealizovať plynovod v mostnom otvore i pod jeho povrchom). Najlepšie riešenie je prechod plynovodu popod diaľničné teleso. Vzhľadom na štádium projektu plynovodu tak, ako aj diaľnice D1 žiada predložiť vyšší stupeň dokumentácie.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Súhlasné stanovisko, berie sa na vedomie. Požiadavka prechodu plynovodu pri krížení s diaľnicou popod diaľničné teleso a nie v mostnom otvore i pod jeho povrchom sa akceptuje. V rámci prípravy povoloňacieho procesu stavby je potrebné predložiť PD na odsúhlasenie NDS, a.s.

- **Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. Košice** (list č. 72 836/2015/O/ÚVR zo dňa 14. 09. 2015) vo svojom stanovisku uvádza:
 - s VVS, a.s. Košice neboli vedené rokovania s cieľom odstrániť konfliktné riešenia stretu trás s jestvujúcimi ochrannými pásmami vodárenských zdrojov (I. a II. stupňa) nachádzajúcich sa v navrhovanej trase prepojovacieho plynovodu DN 1 000 mm tak, ako je to uvedené v liste MŽP SR, Sekcia environmentálneho hodnotenia a riadenia, odbor environmentálneho posudzovania - "rozsah hodnotenia Č. 7045/20 14-3.4/ml zo dňa 8.12.2014 - vid' príloha. Naviac tento "Rozsah posúdenia" a ani iné so stavbou súvisiace podklady neboli podľa rozdeľovníka spoločnosti VVS, a.s. Košice doručené.
 - Vzhľadom k tomu, že sa jedná o významné vodárenské zdroje a na základe zverejnených príloh v M = 1 : 50 000 nie je možné jednoznačne určiť mieru stretu záujmov s ochrannými pásmami vodárenských zdrojov (I. a II. stupňa), je žiaduce navrhované trasovanie prepojovacieho plynovodu v podľa jednotlivých alternatív prerokovať s našou spoločnosťou na pracovných rokovaníach.

- v tomto štádiu prípravy nesúhlasíme s navrhovanou stavbou "Prepojovací plynovod Poľsko - Slovensko".

Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. Košice (list č. 73 484/2015/O/ÚVR zo dňa 18. 09. 2015) vo svojom stanovisku uvádza:

- s VVS, a.s. Košice neboli vedené rokovania s cieľom odstrániť konfliktné riešenia stretu trás s jestvujúcimi ochrannými pásmami vodárenských zdrojov (I. a II. stupňa) nachádzajúcich sa v navrhovanej trase prepojovacieho plynovodu DN 1 000 mm tak, ako je to uvedené v liste MŽP SR, Sekcia environmentálneho hodnotenia a riadenia, odbor environmentálneho posudzovania - "rozsah hodnotenia Č. 7045/20 14-3.4/ml zo dňa 8.12.2014 - vid' príloha. Naviac tento "Rozsah posúdenia" a ani iné so stavbou súvisiace podklady neboli podľa rozdeľovníka spoločnosti VVS, a.s. Košice doručené,
- vzhľadom k tomu, že sa jedná o významné vodárenské zdroje a na základe zverejnených príloh v M = 1 : 50 000 nie je možné jednoznačne určiť mieru stretu záujmov s ochrannými pásmami vodárenských zdrojov (I. a II. stupňa), je žiaduce vybraný variant trasovania prepojovacieho plynovodu Poľsko - Slovensko, prerokovať s našou spoločnosťou na pracovných rokovaníach v rámci prípravy projektovej dokumentácie tak pre Územné rozhodnutie, ako aj pre stavebné povolenie,
- v tomto štádiu prípravy súhlasíme s navrhovanou stavbou "Prepojovací plynovod Poľsko - Slovensko", ako celok bez definovania konkrétneho variantu, za predpokladu dodržania vyššie uvedeného. Pozvánku na pracovné rokovanie prosíme zaslať poštou aj mailom na adresu ingrid.mydlova@vodarne.eu.

Poznámka: k zmene stanoviska došlo po urgencii spracovateľa správy o hodnotení a vysvetlení situácie a o tom, že spracovateľ správy má vyjadrenie VVS, a.s. o tom, že nové varianty nezasahujú do žiadneho OPVZ.

Vo všeobecnosti podľa platnej legislatívy je žiaduce pri výbere vhodného variantu dodržať nasledovne:

- v pásme ochrany I. stupňa nesmie byť vykonávaná žiadna činnosť, ktorá nesúvisí s čerpaním a dodávkou pitnej vody. Zakazuje sa prevádzať zemné práce narušujúce pôdny pokryv, používať trhaviny a toxické látky, pást' zvieratá a znečisťovať krycie vrstvy.
- okrem uvedeného je v OP I. stupňa zakázané vykonávať akúkoľvek inú činnosť, ktorá by ohrozovala kvalitu a kvantitu podzemnej vody, ako aj k porušeniu technických zariadení využívaných na jej zachytenie, vrátane oplotená OP I. stupňa.
- v OP II. stupňa sa zakazuje:
 - vyvážať obsah žúmp, močovkových nádrží,
 - vykonávať prieskumné práce, meliorácie, ťažba nerastov,
 - zriaďovanie cintorínov, skládok odpadov, kafilérií, bitúnkov,
 - výstavba objektov na skladovanie a manipuláciu s ropnými látkami,
 - výstavba akéhokol'vek druhu s výnimkou zariadení súvisiacich s odberom a čerpaním vody.
- Pri príprave a realizácii stavby žiadame dodržať ochranné pásma vodárenských zdrojov (§ 32 zákona č. 364/2004 Z. z.) a ochranné pásmo vodovodu a kanalizácie (§ 19 zákona č. 442/2002 Z. z.).

Vyjadrenie spracovateľa posudku k vyššie uvedeným dvom stanoviskám VVS, a.s.:

V prípise VVS, a.s. č. 72 836/2015/O/ÚVR zo dňa 14. 09. 2015 je uvedené nesúhlasné stanovisko, ktoré je následne prípisom VVS, a.s. č. 73 484/2015/O/ÚVR zo dňa 18. 09. 2015 opravené na súhlasné stanovisko - uvedené beriem na vedomie.

V obidvoch stanoviskách sa uvádza, že s VVS, a.s. Košice neboli vedené rokovania s cieľom odstrániť konfliktné riešenia stretu trás s jestvujúcimi ochrannými pásmami vodárenských zdrojov (I. a II. stupeň) nachádzajúcich sa v navrhovanej trase prepojovacieho plynovodu. Uvedené vyvracia prípis VVS, a.s. Košice (list č. 72 836/2015/O/ÚVR zo dňa 14. 09. 2015), ktorý odpovedá na list spracovateľa správy o hodnotení spoločnosti ENVICONSULT spol. s r.o. č. 251/2015 zo dňa 05. 05. 2015, v ktorom spracovateľ správy požiadal VVS, a.s. o stanovisko k navrhovaným variantom trasy prepojovacieho plynovodu PL/SR v súvislosti s ochranou vodárenských zdrojov v prevádzke VVS, a.s., ktorých ochranné pásma sa nachádzajú v blízkosti trasy. VVS, a.s. v prípise dala na základe predložených mapových podkladov stanovisko k jednotlivým variantom trasy plynovodu.

Navrhovateľ činnosti súhlasí s požiadavkou VVS, a.s. prerokovať vybraný variant na pracovných rokovaníach. Prvé rokovanie už prebehlo a to dňa 16. 10. 2015 v sídle VVS, a.s. Zástupcovia VVS na rokovaní vyjadrili pochopenie pre činnosti vykonané spoločnosťou eustream, a.s. pri zabezpečovaní SoH a vyzvali na vzájomnú spoluprácu pri ďalšej príprave stavby medzi eustream, a.s., VVS, a.s a projektantom ILF. Zástupcovia spoločnosti VVS, a.s. informovali, že u tých VZ, ktoré môžu byť predmetnou stavbou dotknuté, budú spracované záverečné správy prehodnotenia OP II. stupeň. Získané súradnice VZ a hraníc OP II. stupeň budú poskytnuté eustreamu resp. projektantovi ILF ako podklad pri spracovaní PD pre ÚR a SP predmetnej stavby. Účastníci sa dohodli, že v priebehu spracovania ďalšej dokumentácie stavby plynovodu budú všetky strety trasy plynovodu s VZ a ich OP vzájomne prerokované. Projektová dokumentácia v každom ďalšom stupni, bude zasielaná na VVS na posúdenie. Vyššie uvedené je súčasťou zápisu z rokovania.

Navrhovateľ činnosti pri projektovaní trasy plynovodu vo vzťahu k VZ bude postupovať v súlade s platnou legislatívou.

Spracovateľ správy o hodnotení má k dispozícii list VVS, a.s., č.: 40286/2015/O z 27. 05. 2015, v ktorom VVS, a.s. potvrdzuje, že novonavrhané varianty plynovodu V1A, V2A a V3A nezasahujú do žiadneho OP VZ v ich správe. Tento list bol poslaný počas spracovania správy o hodnotení na žiadosť spracovateľ správy, aby sa predišlo prípadným konfliktom s OP VZ.

- **Slovenský vodohospodársky podnik, š.p. Banská Bystrica, odštepny závod Košice** (list č. CS 1711/2015-CZ 15477/49220/Vg zo dňa 04. 09. 2015) vo svojom stanovisku uvádza:
 - z hľadiska rozvoja vodného hospodárstva nemá k predloženému dokumentu pripomienky,
 - z hľadiska technicko-prevádzkových záujmov správcu vodných tokov a protipovodňovej ochrany k predloženej správe o hodnotení nemá zásadné pripomienky.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Súhlasné stanovisko, berie sa na vedomie.

- pri spracovávaní jednotlivých stupňov projektovej dokumentácie žiada zohľadniť nasledovné podmienky:
 - Podľa § 49 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov, potrubie plynovodu ako aj objekt meracej a odovzdávacej stanice MOS je potrebné umiestniť v dostatočnej vzdialenosti od brehovej čiary vodných tokov tak, aby bol zachovaný voľný manipulačný pás pre potreby správcu toku. V prípade vodohospodársky významných vodných tokov vo vzdialenosti min. 10,0 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch min. 5,0 m od brehovej čiary.

Pri ochrannej hrádzi vodného toku min. 10,0 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze.

- Križovanie vedenia plynovodu s vodnými tokmi v našej správe žiadame realizovať kolmo na os tokov s uvedením riečneho kilometra. Predložiť detail križovania tokov.
- Pri križovaní vodných tokov potrubie uložiť do chráničky s krycou výškou min. 1,2 m nad hornou hranou chráničky bez uvažovania prípadných nánosov v dne. Chráničku ukončiť min. 6,0 m od brehovej čiary vodného toku obojstranne. Chráničky požadujeme dimenzovať na zaťaženie minimálne 25 t, vzhľadom na hmotnosť stavebných mechanizmov, ktoré SVP, š. p. využíva na zabezpečenie opráv a údržby vodných tokov.
- V prípade križovania ochranných hrádzi vodných tokov žiadame navrhnúť vhodné technické riešenie, pričom podľa platnej normy STN 73 68 22 nie je dovolené pretláčanie hrádze a jej podložia. Žiadame dodržať odstupnú vzdialenosť štartovacej a cieľovej jamy min. 10,0 m od vzdušnej päty ochrannej hrádze.
- Korytá vodných tokov v našej správe v mieste križovania stabilizovať v celom priečnom profile kamennou nahádzkou na úseku min. 5,0 m nad a 5,0 m pod osou vedenia v prípade neupravených drobných vodných tokov a 10,0 m nad a pod osou vedenia pri vodohospodársky významných vodných tokoch. Pri križovaní s upraveným vodným tokom vrátiť opevnenie koryta do pôvodného stavu.
- V prípade súbehu potrubného vedenia s vodným tokom dodržať odstupnú vzdialenosť vedenia od brehovej čiary toku min. 10 m. V upravených úsekoch tokov min. 6 m.
- Zároveň dodržať ďalšie požiadavky na križovanie a súbehy stanovené platnou STN 73 6822 "Križovania a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi".
- Podľa § 47 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov je potrebné potrubia uložené v inundačnom území vodných tokov a v miestach ich križovaní s tokmi zabezpečiť pred škodlivými účinkami vôd, splaveninami a ľadom a dbať o ich riadnu údržbu a statickú bezpečnosť.
- Križovanie plynovodu s vodnými tokmi musí byť navrhnuté a zrealizované tak, aby správca toku nemusel vykonávať údržbu vodného toku v sťažených podmienkach, t.j. bez použitia stavebných strojov, ako dôsledok ochranného pásma podzemného vedenia.
- Zdokladovať hydrotechnickým výpočtom ochranu objektu meracej a odovzdávacej stanice MOS pred prechodom veľkých vôd (Q_{100} ročný návrhový prietok).
- Jednotlivé stupne projektovej dokumentácie zaslať im na odsúhlasenie.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Berie sa na vedomie a akceptuje sa.

- Upozorňujeme, že trasa plynovodu bude križovať aj vodné toky a kanály, ktoré nie sú vedené v správe našej organizácie SVP, š.p. OZ Košice. O vyjadrenie je preto potrebné požiadať aj ich správcu.
- Zároveň upozorňujeme, že správca vodného toku podľa § 49 ods. 5 zákona č. 364/2004 o vodách, v znení neskorších predpisov nezodpovedá za škody spôsobené mimoriadnou udalosťou a škody spôsobené užívaním vodných tokov.
- Z hľadiska požiadaviek ochrany vôd pred znečistením nemáme k predloženému strategickému dokumentu pripomienky. Počas výstavby je nutné dôsledne dodržiavať všetky opatrenia na zabránenie znečistenia povrchových a podzemných vôd.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Vyššie uvedené požiadavky sa berú na vedomie, v priebehu ďalších stupňov projektovej dokumentácie prebehnú jednania k jednotlivým stupňom PD pre vyjasnenie požiadaviek.

- **Lesoochrannárske zoskupenie VLK Východné Karpaty** (list zo dňa 04. 09. 2015) vo svojom stanovisku uvádza, že:
 - chránené územia: LZ VLK nesúhlasí s hodnotením, že aj napriek očakávanému poškodeniu biotopov priamo dotknutých výstavbou s postupnou degradáciou aj susedných biotopov nepriamo ovplyvnených výstavbou sa nepredpokladá trvalý vplyv na priaznivý stav biotopov v NPR Humenská a PR Ortov. Ako príklad uvádzame, že v NPR Humenská dôjde k trvalému odstráneniu lesných porastov na ploche 0,4 ha, v PR Ortov dôjde k zničeniu 0,25 ha, čo tvorí 1,7 % chráneného územia.
 - chránené územia: LZ VLK zásadne nesúhlasí, aby kvôli výstavbe plynovodu, boli priamo zasiahnuté, poškodzované a ničené územia s 5. stupňom ochrany prírody podľa zákona o ochrane prírody. Vo všetkých variantoch preto požaduje zmeniť trasovanie navrhovaného plynovodu tak, aby nedochádzalo k prelínaniu trasy plynovodu a jeho ochranného pásma s územiaми národnej sústavy chránených území s 3., 4. a 5. stupňom ochrany prírody podľa zákona 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v z. n.p. a ich ochrannými pásmami.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

K vyššie uvedenému nesúhlasu v stanovisku LZ VLK reagoval spracovateľ správy o hodnotení stanoviskom:

NPR Humenský sokol

Navrhovaná činnosť vo variante V3 v km 48,59 - 48,70 pretína JV okraji CHÚ v dĺžke 114 m. Územie má plochu 241,50 ha, v území platí 5. st. ochrany, ochranné pásmo nie je vyhlásené. Územie je súčasťou SKUEV0050 Humenský sokol (popis vplyvov na ÚEV je uvedený v príslušnej časti kap.), ktoré presahuje územie NPR a jeho rozloha je 286,61 ha. Realizáciou navrhovanej činnosti možno očakávať zánik časti biotopov v JV okraji územia s postupnou degradáciou (ruderalizáciou) aj susedných biotopov nepriamo dotknutých výstavbou. Minimalizovať negatívne dopady výstavby pri variante V3 je možné posunom trasy 100 m východným smerom mimo hranicu NPR, príp. zvolením iného variantu. Ostatné varianty V1, VIA, V3A lokalizované v tejto časti riešeného územia sa nachádzajú v dostatočnej vzdialenosti (250 - 370 m) a negatívne dopady na NPR sa nepredpokladajú.

Z hľadiska porovnania variantov je variant V1 najvhodnejší, nasledujú varianty VIA, V3A - tieto sú bez vplyvov na NPR, najvýznamnejšie vplyvy má variant V3. Ostatné varianty V2 a V2A - sú bez vplyvov na CHÚ.

NPR Humenská

Navrhovaná činnosť vo variante V1 v km 46,73 - 46,86 pretína Z okraj CHÚ v dĺžke 130 m. V3 v km 47,07 - 47,23 pretína Z okraj CHÚ v dĺžke 160 m. Územie má plochu 70,37 ha, v území platí 5. st. ochrany, ochranné pásmo nie je vyhlásené. Územie je súčasťou SKUEV0206 Humenská (popis vplyvov na ÚEV je uvedený v príslušnej časti kap.), ktoré presahuje územie NPR, a jeho rozloha je 215,80 ha. Realizáciou navrhovanej činnosti možno očakávať čiastočné poškodenie biotopov priamo dotknutých výstavbou s postupnou degradáciou aj susedných biotopov nepriamo ovplyvnených výstavbou, nepredpokladá sa trvalý vplyv na ich priaznivý stav v predmetnom území. Ide hlavne o biotopy európskeho významu: Ls5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy, Ls5.4 Vápnomilné bukové lesy. Minimalizovať negatívne dopady výstavby pri variantoch V1 a V3 je možné posunom trasy západným smerom mimo hranicu NPR, čo je v tomto pomerne úzkom priestore značne obtiažne, ďalšou možnosťou je preferencia variantu VIA, príp. V3A.

Z hľadiska porovnania variantov je najvhodnejší variant V1A, príp. V3A, najvýznamnejšie vplyvy má variant V3, nasleduje V1. Ostatné varianty V2 a V2A - sú bez vplyvov na CHÚ.

PR Ortov

Navrhovaná činnosť vo variante V1 v km 98,47 - 98,56 pretína CHÚ v dĺžke 97 m. V2 v km 109,78 - 109,89 pretína CHÚ v dĺžke 110 m. V3 v km 101,28 - 101,39 pretína CHÚ v dĺžke 110 m. územie má plochu 14,85 ha, v území platí 5. st. ochrany, ochranné pásmo nie je vyhlásené. Navrhovaná činnosť sice zasahuje len do okrajových častí CHÚ, realizáciou navrhovanej činnosti však možno očakávať zánik časti biotopov priamo dotknutých výstavbou s postupnou degradáciou časti územia. Minimalizovať negatívne dopady výstavby pri variantoch V1, V2 a V3 je možné posunom trasy mimo hranicu PR, príp. výberom variantu V1A, V2A príp. V3A, ktoré v dostatočnej vzdialenosti obchádzajú CHÚ bez negatívnych dopadov na CHÚ.

Z hľadiska porovnania variantov sú najvhodnejšie varianty V1A, V2A, V3A. Varianty V1, V2 a V3 možno realizovať len za podmienky trasovania mimo CHÚ.

To znamená, že pôvodné varianty V1, V2, V3 zo Zámeru (Gazoil, 2014), ktoré museli byť na základe rozsahu hodnotenia posudzované v SoH, boli modifikované ako varianty V1A, V2A, V3A - tak, aby sa v čo najväčšej možnej miere vyhli CHÚ v riešenom území, čo je uvedené v kap. C.III.9. Ako najvhodnejší z posudzovania vplyvov bol vybratý variant V1A (v niektorých častiach územia V2A, V3A), ktorý nezasahuje do žiadnych vyššie uvedených CHÚ. Pán Bartuš túto skutočnosť zrejme v SoH prehliadol.

Spracovateľ posudku sa s vyššie uvedeným stanoviskom spracovateľa správy o hodnotení stotožňuje. K spracovaniu vyššie uvedenej problematiky a priebehu posudzovania v správe o hodnotení sa vyjadrovala i príslušná štátna správa orgánu ochrany prírody a krajiny i samostatnými stanoviskami MŽP SR, Sekcia ochrany prírody a tvorby krajiny a ŠOP SR, ktoré k uvedenému hodnoteniu nemali výhrady.

- NATURA 2000: Napriek tomu, že vo väčšine spomenutých CHVÚ sa predpokladajú priame negatívne vplyvy variantov (priamy záber biotopov; odstránenie bylinnej, krovinej a stromovej etáže; redukcia potravných a reprodukčných biotopov živočíchov; lokálna zmena habitatových podmienok; ruderalizácia biotopov, šírenie expanzívnych a invázných druhov rastlín), v záverečnom hodnotení sa uvádza, že nie je predpoklad zásadného ovplyvnenia integrity území sústavy NATURA 2000. S týmto tvrdením nesúhlasíme a žiadame o jeho prehodnotenie.
- NATURA 2000: Takisto nesúhlasíme so záverečným vyhodnotením kumulatívnych vplyvov, „nie je predpoklad vzniku kumulatívnych vplyvov s negatívnym dopadom na uvedené územia“.
- NATURA 2000: LZ VLK žiada o prehodnotenie negatívnych dopadov navrhovanej činnosti na územia NATURA 2000. Žiadame obmedziť priame vplyvy na chránené územia siete NATURA 2000 a trasovanie jednotlivých variantných riešení zmeniť tak, aby nedochádzalo k ich poškodzovaniu.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

K vyššie uvedeným bodom stanoviska LZ VLK k Chráneným územiám sústavy NATURA 2000 reagoval spracovateľ správy o hodnotení stanoviskom:

Pán Bartuš uvádza počty CHÚ a území NATURA 2000, ktoré sú ovplyvnené navrhovanou činnosťou sumárne za všetky varianty, pričom vôbec nerozlišuje jednotlivé varianty, ktoré nezasahujú rovnako všetky územia. Variant V1A, ktorý predstavuje optimálny variant popísaný v kap. C.V a zasahuje do 2 CHVÚ - SKCHVU011 Laborecká vrchovina, SKCHVU035 Vihorlatské vrchy, a do 3 ÚEV - SKUEV0387 Beskyd, SKUEV0050 Humenský sokol, SKUEV0250 Krivošťianka, pričom vzhľadom na rozlohu a polohu území SKCHVU011 Laborecká vrchovina, SKCHVU035 Vihorlatské vrchy a SKUEV0387 Beskyd, nie je možné sa

týmto územiám vôbec vyhnúť. Pri SKUEV0050 Humenský sokol bolo navrhované trasovanie cez variant V1, pri SKUEV0250 Krivoštica sa zasahuje len do okraja územia bez významnejšieho ovplyvnenia predmetu ochrany. Podrobne sú vplyvy na jednotlivé územia popísané a spracované pre prehľadnosť do tab. 27, 28 v kap. C.III.9 s hodnotením významnosti vplyvov, pričom významný negatívny vplyv sa predpokladá pri 3 ÚEV pri variantoch V2, V2A, V3 - t.j. variantoch, ktoré v celkovom vyhodnotení nie sú preferované. Pri ostatných územiach boli vplyvy identifikované ako mierne negatívne. Zároveň je v kap. C.IV uvedený návrh opatrení na zmiernenie negatívnych dopadov počas výstavby a prevádzky.

Spracovateľ posudku sa s vyššie uvedeným stanoviskom spracovateľa správy o hodnotení stotožňuje.

- Biotopy európskeho a národného významu: Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k zániku, resp. degradácii v stanovisku uvedených biotopov národného a európskeho významu. Žiadame preto zmenu všetkých variantných trás navrhovaného plynovodu tak, aby nepretínali žiadne biotopy európskeho a národného významu.
- Celkovo je správa o hodnotení napísaná veľmi subjektívne s výrazným príklonom k záujmom investora. Asi najviac pozornosti si zasluhuje odstavec: „Manipulačné pásy v stave odlesnenia podporia šírenie a nárast ekotónových druhov vtákov a drobných zemných cicavcov, ako aj druhov otvorených biotopov, resp. biotopov iniciálnych sukcesných štádií. Bezstavovce - nárast podielu euryekných a svetlomilných druhov na úkor tieňomilných a stenoekných taxónov. Párnokopytníky a veľké šelmy po ukončení výstavby prispôbia svoj denný biorytmus a priestorovú aktivitu novým podmienkam. Odlesnený pás budú využívať pri denných migráciách pri znížení energetických výdajov na pohyb. Predátory (sovy a dravé vtáky) zvýšia v súvislosti s lepšou potravnou ponukou predáčny tlak na korisť - napr. drobné zemné cicavce reagujú na odlesnenie a fragmentáciu spočiatku zreteľným zvyšovaním populačnej hustoty generalistických druhov (lesné hlodavce). S rozvojom bylinnej a krovinej vrstvy sa postupne zvýši podiel špecializovaných druhov zemných cicavcov (piskorovité). Podobne prechodne sa tu môže zvýšiť aj populačná hustota spevavcov hniezdiacich na zemi, v bylinnej alebo krovinej etáži.“
- Vzhľadom na množstvo vyhodnotených dopadov navrhovanej činnosti na chránené územia národnej sústavy chránených území, sústavy NATURA 2000, na biotopy európskeho a národného významu a na prioritné druhy, ktoré sú v prospech realizácie navrhovanej činnosti a ktoré bagatelizujú negatívne dopady na ochranu prírody, žiadame o prepracovanie dokumentu "Správa o hodnotení činnosti - Prepojovací plynovod Poľsko - Slovensko" tak, aby boli skutočne a objektívne posúdené dopady navrhovanej činnosti na životné prostredie.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

K vyššie uvedeným bodom stanoviska LZ VLK reagoval spracovateľ správy o hodnotení stanoviskom:

Pán Bartuš uvádza: "Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k zániku, resp. degradácii vyššie uvedených biotopov národného a európskeho významu. Žiadame preto zmenu všetkých variantných trás navrhovaného plynovodu tak, aby nepretínali žiadne biotopy európskeho a národného významu."

Trasy variantov V1A, V2A, V3A boli vybraté tak, aby v čo najmenšej miere zasahovali do biotopov európskeho a národného významu. Žiaľ nie je možné splniť podmienku, aby sa nezasahovalo do žiadneho takéhoto biotopu. Vplyvy na biotopy európskeho a národného významu identifikované v rámci území NATURA 2000 boli podrobne vyhodnotené v "Primeranom hodnotení vplyvov na územia NATURA 2000" (Pčolová, Hlôška, 2015). Závery boli prevzaté do SoH. Realizáciou zámeru dôjde k zániku, príp. degradácii časti uvedených

biotopov, čo ale nepredpokladá úplný zánik uvedených biotopov v rámci územia NATURA 2000, tieto zostanú v územiach v dostatočných plochách a nie je predpoklad ich významného negatívneho ovplyvnenia. Pánovi Bartušovi je možné preposlať uvedené hodnotenie, aby si vedel urobiť obraz o celom hodnotení.

V odseku, ktorý pojednáva o vplyvoch odlesnenia na populačné dynamiky vybraných skupín terestrických stavovcov (hmyz, vtáky, drobné zemné cicavce, párnokopytníky a veľké šelmy), nie sú opísané subjektívne a ničím nepodložené fakty, ale objektívne výsledky dlhodobých ekologických výskumov prebiehajúcich v zahraničí a v menšej miere aj u nás. Pokiaľ sa týka zahraničných prác, zaoberajúcich sa danou problematikou, čerpali sme z viacerých kompendií a publikovaných prác (napr. McComb & Rumsey 1982; Root et al. 1990; Campbelli & Clark 1980; Martell 1983; Hansson 1992; pagels et al. 1992; Sullivan et al. 1999; Kaminski et al. 2006; Mahan & Yahner 1998; Barnett & Dutton 1995 a i.). Z domácich štúdií sa sekundárnej sukcesii drobných zemných cicavcov v lesných geobiocenózach narušených veternou kalamitou resp. lesníckym manažmentom venovali štúdie, ktoré publikovali napr. Hlôška et al. 2007, Šoltés et al. 2007 a Fleischer 2008. V žiadnom prípade sme nejednali tendenčne, riadili sme sa prísne vedeckou etikou a neboli sme pritom vystavení žiadnemu tlaku zo strany investora. Pokiaľ má pán Bartuš vlastné terénne prieskumy, radi sa oboznámime s jeho výsledkami, príp. ak má a pozná iné literárne vedecké poznatky, nech nám ich zašle.

V primeranom posúdení vplyvov činnosti na územia NATURA 2000, boli tieto územia podrobne hodnotené z hľadiska vplyvu na územia NATURA 2000, hodnotiaci tabuľka jednoznačne poukazuje na predpokladané vplyvy, preto nie je dôvod prepracovávať Správu o hodnotení. Výsledný navrhovaný variant je navrhnutý tak, aby minimalizoval vplyvy na NATURA 2000 územia.

Spracovateľ posudku sa s vyššie uvedeným stanoviskom spracovateľa správy o hodnotení stotožňuje.

Zároveň musím doplniť, že na základe stanovísk MŽP SR, Sekcia ochrany prírody a tvorby krajiny a ŠOP SR spracovateľ prepracoval, prehodnotil resp. doplnil niektoré časti správy o hodnotení a to:

- prepracoval kapitolu C.IV. Opatrenia navrhnuté na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia.
- prepracoval kapitolu C.V. Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu, kde upresnil popis odporúčanej trasy prepojovacieho plynovodu a zároveň doplnil upresňujúce mapové obrázky napojenia jednotlivých úsekov.
- prepracoval kapitolu C.VI. Návrh monitoringu a poprojektovej analýzy podľa odporúčania rozšíriť navrhovaný monitoring aj na dotknuté biotopy, biotopy druhov národného a európskeho významu a prvky ÚSES.
- prepracoval primerané posúdenie vplyvov na územia sústavy NATURA 2000 podľa článku 6.3 smernice 92/43/EHS o biotopoch podľa požiadaviek ŠOP SR.

Zároveň z iniciatívy navrhovateľa posudzovanej činnosti spoločnosti eustream, a.s. sa dňa 21. 10. 2015 uskutočnilo spoločné stretnutie so zástupcom LZ VLK Východné Karpaty pánom Ing. Petrom Sabom k správe o hodnotení navrhovanej činnosti. V zápise zo tohto stretnutia sa mimo iné uvádza:

bod 9) Zástupca organizácie VLK vyjadril za najmenej preferované varianty V2 a V2A, nakoľko najviac zasahujú do záujmového územia organizácie a trasu odporúčajú viesť radšej v urbanizovanom území, ktoré reprezentujú ostatné varianty.

bod 10) Zástupca organizácie VLK informoval o rozvojových zámeroch organizácie do budúcnosti a taktiež konštatoval, že viaceré body z návrhov organizácie VLK z "Vyjadrenia organizácie k Správe o hodnotení k prepojovaciemu Plynovodu Poľsko- Slovensko" už boli zapracované do modifikovaných variantov a teda aj

optimálnej trasy. Výhrady však vzniesol na spracovateľa SoH k posúdeniu dopadov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

Spracovateľ posudku uvedené závery zo spoločného stretnutia berie na vedomie.

Slovenská ornitologická spoločnosť/BirdLife Slovensko (list č. 198/2015/JR zo dňa 21. 08. 2015) vo svojom stanovisku uvádza:

- v správe o hodnotení sa detailnejšie posúdil dopad šiestich variantov plynovodu (1, 1A, 2, 2A, 3, 3A). Ako optimálny sa uvádza variant 1A (strana 176 správy o hodnotení). S týmto hodnotením nesúhlasíme a žiadame príslušný orgán, aby toto odporúčanie nevzal v úvahu, keďže je založené na nie celkom úplných informáciách v správe o hodnotení a jej prílohách (obzvlášť čo sa prílohy "Hodnotenie vplyvov stavby Prepojovací plynovod Poľsko - Slovensko na územia sústavy NATURA 2000 v rámci správy o hodnotení vplyvov na životné prostredie (podľa článku 6.3. smernice 92/43/EHS o biotopoch)" týka). Správe o hodnotení a jej prílohám nemožno uprieť snahu riadne zhodnotiť a posúdiť dopad tohto veľkého projektu na desiatky dotknutých predmetov ochrany. O tom vypovedá aj skutočnosť, že autori použili ako podkladové dáta aj údaje z databázy Aves (aves.vtaky.sk), kde prispievajú najaktuálnejšími údajmi mnohí ornitológovia. Do tejto databázy, ale ani do databáz ŠOP SR však nie sú uvádzané presné údaje o výskyte citlivých druhov (dravce, sovy, kolóniové hniezdiče) z dôvodu ich ochrany (pred vykrádaním, nedisciplinovanými fotografmi a pod.). Zahrnutie týchto dát do posúdenia tak vyžaduje priamu konzultáciu s miestnymi expertmi. Práve tieto dáta v posúdení (predloženej správe o hodnotení a jej prílohách) chýbajú, čo je na škodu veci, lebo ide práve o druhy, ktorých význam ochrany patrí medzi najvyššie, keďže patria aj medzi kritériové v niektorých územiach CHVÚ. Aj keby však tieto dáta boli zahrnuté, nebolo by sa možné vyhnúť pripomienkovaniu vzhľadom ku komplexnosti problematiky pri tomto veľkom projekte zasahujúcom bezprecedentné množstvo predmetov ochrany (len území, ktoré sú identifikované ako priamo dotknuté je 27), ktorých správne zhodnotenie je veľmi ťažkou úlohou. Konkrétne posúdenie v Správe o hodnotení a jej prílohách nebralo v úvahu, že v prípade variantu 1 a 1A tento variant pretína hniezdiská orla kráľovského v ich bezprostrednej blízkosti. Hniezdne páry by tak najskôr zanikli ak by bola činnosť uskutočnená v navrhovanej podobe (t.j. že bude absentovať obmedzenie uloženia plynovodu v bezprostrednom okolí hniezd a bude absentovať obmedzenie zemných prác na mimohniezdne obdobie aj mimo lesa. V návrhu opatrení v správe o hodnotení tieto opatrenia od str. 163 chýbajú, rovnako ako primerané zhodnotenie dopadu na uvedený predmet ochrany. Problém je aj u iných zhodnotení dopadu, tu môže byť ale dopad najzávažnejší). Ide o hniezdne páry, ktorých loviská zasahujú aj do CHVÚ Ondavská rovina a ide tak o priamy zásah do predmetu ochrany tohto CHVÚ. Vzhľadom k nízkej populácii tohto druhu (6 - 8 párov) by tak zánik dvoch hniezdných párov bol vysoko nad hranicou 1 % zásahu do populácie a bol by tak klasifikovaný ako významne negatívny vplyv. Podotýkame, že orol kráľovský má na Slovensku veľmi nízku populáciu a to 45 párov, pričom je to druhá najväčšia populácia v Európskej únii po Maďarsku, kde sa odhaduje do 65 hniezdných párov (BirdLife 2004), zachovanie tejto populácie je preto predovšetkým (okrem Maďarska) našou zodpovednosťou v Európe. Rovnako sú priamo dotknuté aj hniezdiská orla krikľavého pri Oreskom v blízkosti územia, kde plynovod križuje SKUEV250 Krivošťianka a územie je zároveň súčasťou SKCHVU035 Vihorlatské vrchy, kde je orol krikľavý predmetom ochrany. Dnešný stav orla krikľavého v CHVU je však hodnotený ako nepriaznivý a veľkosť jeho populácie v území je uvádzaná na úrovni 7 - 11 párov. Preto aj v tomto prípade by zásah do populácie orla krikľavého bol hodnotený ako významne negatívny dopad na CHVÚ Vihorlatské vrchy. Tento dopad sa však v hodnotení nezohľadňuje na rozdiel od orla kráľovského sa aspoň limituje výrub drevín do mimohniezdného obdobia, no opätovne nie zemné práce. Obzvlášť za nešťastné

považujeme trasovanie plynovodu cez túto časť CHVÚ Vihorlatské vrchy, resp. ÚEV Krivoštica a okolie, kde sú zachovalé kvalitné lesné biotopy. Pritom si myslíme, že trasovanie tu môže byť realizované údolím Laborca bez zásahu do samotného hniezdiska orla krikl'áveho a uvedených cenných biotopov.

- principiálne stavbu uvedeného plynovodu neodmietame, keďže ide o stavbu dôležitú pre slovenskú ekonomiku, ale vzhľadom k vyššie uvedenému žiadame, aby príslušný orgán vrátil na dopracovanie navrhovateľovi správu o hodnotení a jej prílohy tak, aby sa zohľadnili reálne dopady na územia, navrhli sa vhodné zmierňujúce, resp. kompenzačné opatrenia a aby bol vybraný vhodný variant. V súčasnosti považujeme za nevhodné preferovanie variantu 1A, ktorý patrí medzi najviac problematické z pohľadu ochrany prírody. Naopak akceptujeme (s výhradou pri Oreskom) preferovania variantu 3A, ktorý považujeme za najmenej problematický. Rovnako neakceptujeme výber variantov 2 a 2A, keďže ich považujeme za najviac problematické z pohľadu ochrany prírody a žiadame realizáciu variantov 2 a 2A a ani ich modifikácií ďalej nezvažovať. Okrem našich pripomienok ohľadne variantov zároveň upozorňujeme, že bude veľmi dôležité počas výstavby zabezpečiť kvalifikovaný environmentálny dozor, ktorý bude slúžiť k vylúčeniu dopadu na najviac senzitívne predmety ochrany.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Berie sa na vedomie.

Správa o hodnotení pri výbere najvhodnejšieho vedenia trasy plynovodu vychádzala z posúdenia všetkých hodnotených variantov na základe komplexnej analýzy vplyvov, pričom rozhodujúca váha sa na základe odborných podkladov priradila vplyvom na prírodné prostredie s osobitným zreteľom na vplyvy na územia sústavy NATURA2000 a národnej sústavy chránených území. Tu musím podotknúť, že spracovatelia správy o hodnotení konzultovali vedenie trasy variantov VI až V3 v území i so ŠOP SR, a i na základe uvedených pracovných stretnutí boli do procesu posudzovania zahrnuté i modifikácie pôvodne posudzovaných variantov ako samostatné varianty VIA, V2A a V3A - tak, aby sa v čo najväčšej možnej miere vyhli CHÚ v riešenom území, čo je uvedené v kap. C.III.9. Do hodnotenia sa zahrnuli mimo iné zdroje vstupných podkladov i všetky poskytnuté informácie z konzultácií s miestne príslušným útvarom ŠOP SR.

Zároveň musím doplniť, že na základe stanovísk MŽP SR, Sekcia ochrany prírody a tvorby krajiny a ŠOP SR spracovateľ prepracoval, prehodnotil resp. doplnil niektoré časti správy o hodnotení a to:

- *prepracoval kapitolu C.IV. Opatrenia navrhnuté na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia.*
- *prepracoval kapitolu C.V. Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu, kde upresnil popis odporúčanej trasy prepojovacieho plynovodu a zároveň doplnil upresňujúce mapové obrázky napojenia jednotlivých úsekov.*
- *prepracoval kapitolu C.VI. Návrh monitoringu a poprojektovej analýzy podľa odporúčania rozšíriť navrhovaný monitoring aj na dotknuté biotopy, biotopy druhov národného a európskeho významu a prvky ÚSES.*
- *prepracoval primerané posúdenie vplyvov na územia sústavy NATURA 2000 podľa článku 6.3 smernice 92/43/EHS o biotopoch podľa požiadaviek ŠOP SR.*

Pri príprave projektovej dokumentácie k stavbe a tým i presnej lokalizácii trasy plynovodu najmä z pohľadu trasovania plynovodu v záujmových územiach ochrany prírody a krajiny bude prebiehať konzultácia s miestne príslušným útvarom ŠOP SR. V tomto štádiu prípravy stavby odporúčam tiež previesť konzultácie s pánom Jozefom Ridzoňom spracovateľom stanoviska za Slovenskú ornitologickú spoločnosť/BirdLife Slovensko (list č. 198/2015/JR zo dňa 21. 08. 2015) za účelom maximálnej možnej eliminácie vplyvov stavby na hniezdiská druhov vtákov uvedených v jeho stanovisku, prípadne premietnutia opatrení na ich ochranu do povoľovacieho procesu stavby.

Počas výstavby stavby plynovodu bude zabezpečená činnosť environmentálneho dozoru. Náplň práce environmentálneho dozoru bude stanovená v zmluve o vykonávaní práce environmentálneho dozoru, bude vychádzať z požiadaviek orgánu štátnej správy ochrany prírody a krajiny, ktoré budú stanovené v rámci povoľovacieho procesu. Budú tu premietnuté i požiadavky ŠOP SR.

Bývalí urbarialisti a lesné pozemkové spoločenstvo Hankovce (list zo dňa 10. 09. 2015) vo svojom stanovisku uvádzajú:

- K trase plynovodu Poľsko - Slovensko, ktorá prechádza obcou Hankovce a čiastočne zasahuje aj pozemky a porasty bývalých urbarialistov a lesného pozemkového spoločenstva Hankovce nemáme výhrady,
- Za zníženie pôdnej bonity ako aj zníženu hodnotu lesných porastov, ktoré bude nutné v plánovanej šírke vytážiť si uplatníme náhradu podľa zákona.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Súhlasné stanovisko vedenia trasy plynovodu cez urbárske spoločenstvo za podmienky uplatnenia náhrady - akceptuje sa.

Nesúhlasné stanoviská s pripomienkami

Mesto Michalovce, Mestský úrad - odbor výstavby, ŽP a MR (list č. OV - 37869/2015/Fr zo dňa 24. 09. 2015) vo svojom stanovisku uvádza, že:

- vo svojom stanovisku k zámeru predmetnej činnosti, zaujalo Mesto Michalovce, Mestský úrad v Michalovciach, stanovisko č. OV - 4495/2014, zo dňa 19. 11. 2014, kde z hľadiska územnoplánovacieho ako i záujmov súvisiacich s budúcim rozvojom mesta Michalovce, Mesto preferovalo III. variant - zelený (predovšetkým v úseku km 60 až km 80), ktorý nezasahuje do katastrálneho územia mesta Michalovce. V našom stanovisku k zámeru sme taktiež uviedli, že je možné súhlasiť i s 1. variantom - červeným, za podmienky, že trasa bude v úseku km 60 až km 80 upravená, tak ako je v III. variante - zelenom.
- v predloženej správe o hodnotení nie je stanovisko mesta Michalovce vyhodnotené, a navyše v správe o hodnotení boli predložené nové trasy - variant 1A a 3A prepojavacieho plynovodu, ktoré sú navrhované v katastrálnych územiach mesta Michalovce, a ktoré obmedzujú ďalší rozvoj mesta Michalovce.
- z uvedených dôvodov nesúhlasíme s navrhovanou trasou prepojavacieho plynovodu v katastrálnych územiach mesta Michalovce - varianty 1A a 3A, ale žiadame viesť plynovod v trase variantu 3 - zelený, ktorý sa nedotýka k. ú. mesta Michalovce.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

K uvedenému bodu sa vyjadril spracovateľ Správy o hodnotení spoločnosť ENVICONSULT spol. s r.o. (e-mail z 03. 11. 2015 pre Ing. Milan Luciak MŽP SR), v ktorom sa uvádza:

Vyjadrenie k námietke mesta Michalovce k Správe o hodnotení "Prepojovací plynovod Poľsko - Slovensko".

Územia mesta Michalovce, vrátane k.ú. Močarany sa dotýkajú varianty 1, 1A a 3A. Variant 3 vedúci mimo záujmového územia Michaloviec je vedený cez DP Pozdišovce a CHLÚ Bánovce nad Ondavou. Podľa zákona č. 44/1988 Zb. (banský zákon), v priestore DP a CHLÚ nie je dovolené umiestňovať stavby, ktoré nesúvisia s ťažobnou činnosťou. Z toho dôvodu boli upravené pôvodné varianty 1 a 3. Vyššie uvedené varianty 1, 1A a 3A sú vedené okrajom katastrálneho územia mesta Michalovce, resp. Močarany, ale podľa platného ÚPN mesta Michalovce nie sú trasy plynovodu v kolízii so žiadnymi rozvojovými plochami.

V rámci pripravovaného verejného prerokovania situáciu vysvetlíme bližšie a pokiaľ by mestu Michalovce nevyhovovalo navrhnuté riešenie, sme ochotní akceptovať jeho relevantné pripomienky a upraviť trasu plynovodu podľa nich.

Obec Oreské (list č. 146/2015 zo dňa 16. 09. 2015) vo svojom stanovisku uvádza, že:

- Obec Oreské nesúhlasí s vedením plánovaného plynovodu cez katastrálne územie Oreské vo variante 1 a 1A, variante 3 a 3A nakoľko uvedené trasy plynovodu križujú, resp. prechádzajú v tesnej blízkosti vodného zdroja "Termoska", ktorý slúži pre obec Oreské. Uvedený pitný zdroj pitnej vody nie je hlbinným vrtom, ale tvoria ho viaceré stekajúce pramene z okolitých lesov. K uvedenému prameňu a celej trase potrubia plynovodu sa VVS a.s. vyjadrí prostredníctvom generálneho riaditeľstva.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Berie sa na vedomie.

Dňa 02. 12. 2015 som uskutočnil miestnu obhliadku riešeného územia. Medzi VZ - PHO I. stupňa a zastavaným územím obce je voľný priestor cca 475 m. Trasa plynovodu je navrhovaná pod VZ, čo je z hľadiska nadmorskej výšky nižšie ako je lokalizácia zachytených prameňov do VZ. Presné trasovanie plynovodu v hodnotenom priestore a dodržanie podmienok ochrany VZ bude riešené podľa dohovoru zo dňa 18. 09. 2015 priamo so správcom VZ - VVS, a.s. Košice

- V prílohe Vám zasielame kópiu vyjadrenia, ktoré nám bolo doručené dňa 23. 09. 2015 VVS a.s. závod Michalovce.

Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. Košice, závod Michalovce (list č. 73737/2015/O zo dňa 14. 09. 2015) vo svojom stanovisku uvádza:

- s VVS a.s. Košice neboli vedené rokovania za účelom odstrániť konfliktné riešenia stretu trás plynovodu s ochrannými pásmami vodárenských zdrojov I. a II. stupňa nachádzajúcich sa v navrhovanej trase prepojovacieho plynovodu DN 1000 mm, tak ako je to uvedené.
- Upozorňujeme, že v trase navrhovaného plynovodu Poľsko - Slovensko sa v katastri obce Oreské nachádzajú vodné zdroje - pramene a to: Termaska, Nižné a Vyšné Turé a Močidlá ($Q_{pov} = 10,0$ l/s).
- Vzhľadom k tomu, že sa jedná o významné vodárenské zdroje a na základe zverejnených príloh v M 1 : 50 000 nie je možné jednoznačne určiť stret záujmov s ochrannými pásmami vodárenských zdrojov, je žiaduce prerokovať navrhované trasovanie prepojovacieho plynovodu s VVS a.s. Košice, závodom Michalovce.
- V tomto štádiu prípravy nesúhlasíme s navrhovanou stavbou "Prepojovací plynovod Poľsko - Slovensko".
- K "hodnotiacej správe" sa vyjadríme Ministerstvu ŽP SR prostredníctvom Generálneho riaditeľstva VVS a.s. Košice.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Prípis VVS, a.s. adresovaný Obecnému úradu Oreské spracovateľ posudku berie na vedomie.

V nadväzujúcom prípise generálneho riaditeľstva VVS, a.s. Košice (list č. 73 484/2015/O/ÚVR zo dňa 18. 09. 2015) sa už v stanovisku mimo iné uvádza:

- *Vzhľadom k tomu, že sa jedná o významné vodárenské zdroje a na základe zverejnených príloh v M = 1 : 50 000 nie je možné jednoznačne určiť mieru stretu záujmov s ochrannými pásmami vodárenských zdrojov (I. a II. stupňa), je žiaduce vybraný variant trasovania prepojovacieho plynovodu Poľsko - Slovensko, prerokovať s našou spoločnosťou na pracovných rokovaníach v rámci prípravy projektovej dokumentácie tak pre Územné rozhodnutie, ako aj pre stavebné povolenie.*
- *V tomto štádiu prípravy súhlasíme s navrhovanou stavbou "Prepojovací plynovod Poľsko - Slovensko", ako celok bez definovania konkrétneho variantu, za predpokladu dodržania*

vyššie uvedeného. Pozvánku na pracovné rokovanie prosíme zaslať poštou aj mailom na adresu ingrid.mydlova@vodarne.eu.

Navrhovateľ činnosti s uvedeným súhlasí a s VVS, a.s. už zahájil rokovania. Prvé rokovanie prebehlo dňa 16. 10. 2015 v sídle VVS, a.s. Zástupcovia VVS vyjadrili pochopenie pre činnosti vykonané spoločnosťou eustream, a.s. pri zabezpečovaní EIA-SoH a vyzvali na vzájomnú spoluprácu pri ďalšej príprave stavby medzi eustream, a.s., VVS, a.s a projektantom ILF. VVS, a.s. informovali, že u tých VZ, ktoré môžu byť predmetnou stavbou dotknuté, budú spracované záverečné správy prehodnotenia OP II. stupňa. Získané súradnice VZ a hraníc OP II. stupňa budú poskytnuté eustreamu resp. projektantovi ILF ako podklad pri spracovaní PD pre ÚR a SP predmetnej stavby. Účastníci sa dohodli, že v priebehu spracovania ďalšej dokumentácie stavby plynovodu budú všetky stretý trasy plynovodu s VZ a ich OP vzájomne prerokované. Projektová dokumentácia v každom ďalšom stupni, bude zasielaná na VVS na posúdenie. Vyššie uvedené je súčasťou zápisu z rokovania.

Obec Oreské (list č. 146/2015 zo dňa 23. 09. 2015) vo svojom stanovisku uvádza, že:

- dňa 16. 09. 2015 sme Vám zaslali stanovisko obce k prepojujaciemu „Plynovodu Poľsko - Slovensko“, v ktorom sme nesúhlasili s uvedenými variantmi. Obec Oreské nesúhlasí s uvedenými variantmi aj z dôvodu toho, že variant 1 a 1A a variant 3 a 3A prechádza v blízkosti intravilánu Obce Oreské. Z uvedených dôvodov žiadame o pretrasovanie plynovodu do iného koridoru.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Dňa 02. 12. 2015 som uskutočnil miestnu obhliadku riešeného územia. Medzi VZ - PHO I. stupňa a zastavaným územím obce je voľný priestor cca 475 m. Podľa môjho názoru podloženého miestnou obhliadkou a zhodnotením situácie polohy záujmových plôch uvedených v stanovisku obce je v území dostatočný priestor na lokalizáciu plynovodu v hodnotenom priestore. Navrhovaný plynovod bude rešpektovať Zákon o energetike z hľadiska ochranných a bezpečnostných pásiem voči existujúcim objektom. V prípade rozvoja obce Oreské v smere k plynovodu, investor zvolí v danom úseku technické opatrenia na zníženie povolenej vzdialenosti plynovodu od budúcich objektov. Trasa plynovodu je navrhovaná pod VZ, presné trasovanie plynovodu v hodnotenom priestore a vzdialenosť od VZ i od obce Oreské bude riešené v spolupráci so správcom VZ - VVS, a.s. Košice, s Obecným úradom Oreské, navrhovateľom a projektantom.

Obec Udavské (list č. 338/2015 zo dňa 10. 09. 2015) vo svojom stanovisku nesúhlasí s navrhovanou trasou vysokotlakového prepojujacieho plynovodu DN 1000 Poľsko - Slovensko, uvedenou v správe o hodnotení činnosti "Prepojujací plynovod Poľsko - Slovensko", prezentovanou na verejnom prerokovaní správy o hodnotení dňa 07. 09. 2015 v budove Mestského úradu v Humennom, t. j. s výberom optimálnej trasy kombináciou variantov 2A, 1A a ani s ďalšími variantmi, pri ktorých trasa plynovodu prechádza katastrálnym územím obce Udavské, z nasledovných dôvodov:

- podľa platného Územného plánu obce Udavské navrhovaná trasa plynovodu sa dotýka územia jestvujúcej priemyselnej zóny zo západnej strany a z východnej strany ďalšej priemyselnej zóny (areál bývalého agrochemického podniku). V navrhovanej trase je taktiež umiestnená prečerpávací stanica a tlaková kanalizácia, ktorá je zaústená do skupinovej kanalizácie aj pre iné obce a vedie do ČOV v Humennom. Ďalej sa v blízkosti navrhovanej trasy nachádzajú aj iné funkčné plochy, určené pre zástavbu a rozvoj obce, vrátane plôch rodinných domov a plôch športu. Ďalej upozorňujeme, že sa jedná o územie s vyššou bonitnou triedou a v koridore medzi zastavanými územiami obce sa nenachádza 400 m voľný priestor na dodržanie vyžadovaného bezpečnostného pásma plynovodu.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Stanovisko sa berie na vedomie.

Dňa 02. 12. 2015 som uskutočnil miestnu obhliadku riešeného územia. Odporúčaná trasa VIA vedie v k.ú. obce Udavské najskôr v polohe medzi železničnou traťou a Laborcom, následne prechádza cez Laborec a vedie v nezastavanom priestore (pole) pomedzi vyššie uvedené priemyselné zóny. Uvedený nezastavaný priestor medzi zastavanými plochami obce (vlastné zastavané územie obce, vyššie uvedené priemyselné zóny má súčasnú nezastavanú voľnú minimálnu šírku nad 400 m. Plynovod bude vedený cca 60 m od existujúcej železničnej trate s križovaním rieky Laborec a následne cesty č. 559002, vzdialenosť osi plynovodu od oboch priemyselných zón bude dodržaná v súlade so Zákonom o energetike. Podľa môjho názoru podloženého miestnou obhliadkou a zhodnotením situácie polohy záujmových plôch uvedených v stanovisku obce je v území možný priestor na lokalizáciu koridoru plynovodu v hodnotenom priestore. Presnú trasu plynovodu je v nadväzujúcom stupni prípravy projektu riešiť v spolupráci navrhovateľa a projektanta s Obecným úradom Udavské. V prípade potreby a odôvodnenej požiadavky bude potrebné zo strany navrhovateľa spoločnosti eustream, a.s. po zameraní trasy plynovodu prijať na objekte plynovodu technické opatrenia.

Navrhovateľ podnikne kroky pre zosúladenie činnosti s ÚP obce Udavské po definitívnom výbere realizačného variantu, na základe záverečného stanoviska MŽP SR. Uvedená pripomienka bude riešená v rámci procesu prípravy stavby a v procese územného a stavebného konania. Pri príprave projektovej dokumentácie k stavbe sa presná poloha plynovodu v odporúčanej trase VAI bude konzultovať s obecným úradom.

Obec Veľopolie (list č. 106/2015 zo dňa 08. 09. 2015) vo svojom podáva nasledujúce stanovisko:

- Katastrálnym územím obce Veľopolie trasa plynovodu je navrhovaná 2 spôsobmi: variant 1, variant 3.
- Po preštudovaní poskytnutých údajov a analýze trasy navrhovaného plynovodu, oboznámení sa s ochrannými a bezpečnostnými pásmami vedeného plynovodu pri variante 1 máme pripomienky:
 - V úseku cca 35,0 za prechodom pod železničnou traťou má obec Veľopolie v blízkosti plochy výroby a technickej vybavenosti v súlade s ÚP obce. Z hľadiska dlhodobejšej perspektívy obce uvažujeme o rozšírení tejto priemyselnej zóny.
 - Pri variante 1 žiadame o prehodnotenie vedenia trasy, keďže v tomto úseku máme v blízkosti jestvujúce futbalové ihrisko aj reštauráciu Ranč.
 - Pri variante 1 s navrhovaným riešením v tomto úseku nesúhlasíme.
 - Variant 3 - riešenie plynovodu pri tomto variante - bez pripomienok.
 - Príloha mapa

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Stanovisko sa berie na vedomie. K spresneniu chcem uviesť, že odporúčaná trasa plynovodu na základe i vyššie uvedených pripomienok bola v území vedená a hodnotená i vo variante VIA, ktorý vedie bližšie k železničnej trati a tým ďalej od obce ako variant VI, čím sa zároveň dostáva do dostatočnej vzdialenosti od futbalového ihriska i reštaurácie Ranč (bude tu dodržané ochranné i bezpečnostné pásmo plynovodu). Podobne i existujúce plochy výroby a technickej vybavenosti by nemali byť obmedzené polohou plynovodu. V prípade potreby a odôvodnenej požiadavky bude potrebné zo strany navrhovateľa spoločnosti eustream, a.s. po zameraní trasy plynovodu prijať na objekte plynovodu technické opatrenia. K riešeniu uvedenej problematiky je potrebné pristupovať i z hľadiska perspektívy rozšírenia tejto priemyselnej zóny. Navrhovateľ spoločnosť eustream, a.s. podnikne kroky pre zosúladenie navrhovanej činnosti s ÚP obce Veľopolie po definitívnom výbere realizačného variantu, na základe záverečného stanoviska MŽP SR. Uvedená pripomienka bude riešená v rámci procesu prípravy stavby a v procese územného a stavebného konania. Pri príprave projektovej dokumentácie k stavbe a tým i presnej lokalizácii trasy plynovodu sa bude prebiehať konzultácia s obecným úradom.

STANOVISKÁ POLSKEJ STRANY

Generálne riaditeľstvo ochrany životného prostredia, Varšava (list č. DOOŠ.442.9.2014.PF.2 zo dňa 12. 11. 2015) vo svojom stanovisku týkajúcom sa cezhraničného hodnotenia pôsobenia na životné prostredie pre plánovanú investíciu „Plynové prepojenie medzi PR a SR“ lokalizované na území SR uvádza:

- Dokumentácia doručená slovenskou stranou o hodnotení pôsobenia na životné prostredie bola postúpená regionálnemu riaditeľovi ochrany životného prostredia v Rzeszowe ako príslušnému orgánu vzhľadom na oblasť možného cezhraničného vplyvu na životné prostredie.
- Generálny riaditeľ ochrany životného prostredia vykonal odbornú analýzu predložených dokladov a predložil svoje stanovisko vo veci tejto investície. Navyše, podľa čl. 119 ods. 1 z 3. 10. 2008 o sprístupňovaní informácií o životnom prostredí a o jeho ochrane, o účasti spoločnosti pri ochrane životného prostredia a o hodnotení pôsobenia na životného prostredie (Zb. z. z 2013, ods. 1235 s neskoršími zmenami). Generálny riaditeľ ochrany životného prostredia zverejnil zaslanú dokumentáciu v poľskom jazyku za účelom oboznámiť s ňou verejnosť s možnosťou podávania pripomienok a návrhov v lehote od 19. 10. - 9. 11. 2015. Do dňa 12. 11. 2015 do Regionálneho riaditeľstva ochrany životného prostredie neboli doručené žiadne pripomienky zo strany občanov v rámci tejto procedúry s účasťou spoločnosti.
- V prílohe Vám zasielam stanovisko Regionálneho riaditeľa ochrany životného prostredia v Rzeszowe zo 4. 11. 2015 značka: WOOŠ. 442.2.2015.AW.12, ktoré akceptujem v celku a obraciam sa na Vás so žiadosťou o jeho zohľadnenie pri ďalšom postupe a hodnotení pôsobenia na životné prostredie.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Stanovisko sa berie na vedomie a akceptuje sa.

Regionálne riaditeľstvo ochrany životného prostredia v Rzeszowe (list č. WOOŠ.442.2.2015.AW.12 zo dňa 04. 11. 2015) vo svojom stanovisku týkajúcom sa cezhraničného hodnotenia pôsobenia na životné prostredie pre plánovanú investíciu „Plynové prepojenie medzi PR a SR“ lokalizované na území SR uvádza:

- Regionálny riaditeľ pre ochranu životného prostredia v Rzeszowe Vyhláškou z 13. 10. 2015 značka WOOŠ.442.2.2015.AW.3 zverejnil informáciu, že slovenská strana zaslala Správu o hodnotení na životné prostredie investície, ktorá spočíva vo výstavbe slovenského úseku plynovodu medzi PR a SR.
- Predmetná investícia je plánovaná na realizáciu v hraniciach východno-beskydskej chránenej krajinskej oblasti, ktorá bola založená na základe uznesenia XL VIII/998/14 Zastupiteľstva podkarpatského kraja z 23. 6. 2014 o východno-beskydskej chránenej krajinskej oblasti (Vestník podkarpatského kraja z 2014 ods. 1951). V predloženej dokumentácii boli uvedené tri varianty prekročenia Poľsko - slovenskej hranice, ktoré boli označené A (severný), B (stredný) a C (južný). Na základe analýzy dokumentácie, ktorá sa týka tejto investície, ktorú predložila slovenská strana treba konštatovať, že boli v nej diagnostikované ohrozenia pre prírodné prostredie. Je v nej obsiahnutý aj opis predmetov ochrany krajinných oblastí NATURA 2000. Najbližšou oblasťou NATURA 2000 z hľadiska lokalizácie investície je oblasť NATURA 2000 Nízky Beskyd PLB180002 (cca 140 m od variantu A), vo vzdialenosti 2 210 m (od variantu A), sa nachádza oblasť NATURA 2000 Bieszczady PLC180001.
- Z predloženej analýzy vyplýva, že najvýhodnejším variantom na slovenskej strane je variant C a najmenej výhodným je variant A. Na poľskej strane najvýhodnejším variantom je variant A a najmenej výhodným variant C. podľa hodnotenia tunajšieho Orgánu na

základe vlastných údajov ako aj terénnej kontroly vykonanej v júni 2015, sa z prírodného hľadiska môžu akceptovať všetky tri varianty. Na ich trase sa nenachádzajú prírodné osady z prílohy I Sídľiskovej direktívy, vyskytujú sa tam síce rastliny a zvieratá, ktoré sú zahrnuté druhovou ochranou, avšak čo sa týka charakteru investície, ich negatívny vplyv sa v zásade obmedzí na etapu výstavby, avšak etapa prevádzky by nemala mať významný vplyv na prírodné prostredie. Pri hodnotení tejto investície treba upozorniť na skutočnosť, že plynovod na slovenskej strane prebieha cez kľúčové oblasti NATURA 2000, voľba variantu na poľskej strane musí brať do úvahy najvýhodnejší priebeh investícií z prírodného hľadiska v pohraničnej oblasti oboch krajín, voľba variantu C (najvýhodnejšieho pre slovenskú stranu) znamená obmedzenie využitia priestorov životného prostredia v oblasti slovenských pohraničných oblastí NATURA 2000, čo je prioritným opatrením pre ochranu cezhraničných prírodných hodnôt oboch krajín.

- Variant C v škále mikro (lokálnej) vyznačuje sa najväčším podielom chránených druhov a výskytu fauny a flóry, pričom tu nemáme do činenia s ojedinelými druhmi, ktoré sú ohrozené v rámci krajiny. Vzhľadom na skutočnosť, že na mieste priebehu južnej varianty sa nevyskytujú oblasti NATURA 2000 (ako aj na ostatných), ako aj na možnosť aplikácie účinných minimalizujúcich opatrení, (vrátane zriadenia prísneho prírodného dozoru na etape realizácie investície a určenie termínu prác mimo doby párenia zvierat) poukazuje na možnosť využitia južnej varianty pre spojenie investícií s poľskou stranou. Zároveň sa predpokladá, že vplyv etapy realizácie investície na chránenú faunu bude krátkodobý, plošne obmedzený, možný na zminimalizovanie. Nepredpokladá sa vplyv na chránené prírodné oblasti (vrátane prioritných oblastí), ktoré patria k všeobecne vyskytujúcim sa v celej krajine.
- Treba poznamenať, že variant A prekročenia štátnej hranice sa nachádza najbližšie (niekoľko desiatok metrov) od železničného tunelu pod Lupkovským priesmykom (640 m.n.m.) s dĺžkou 416 m, ktorý sa používa od roku 1874. Je to dôležitý strategický objekt, ktorý umožňuje prepravu na druhú stranu Karpát.
- Je teda dôležité vzhľadom na obranyschopnosť krajiny a inžiniersko-historické aspekty maximálne odsunúť bodu prekročenia Poľsko - slovenskej hranice od tohto objektu.
- Vzhľadom na rozsah a lokalizáciu plánovanej investície, prírodné podmienky túto plánovanú investíciu hodnotíme ako pozitívnu.
- Regionálne riaditeľstvo ochrany životného prostredia v Rzeszove má záujem o ďalšie práce nad týmto projektom avšak podľa nášho názoru nie je potrebná účasť RDOS v Rzeszove v cezhraničných konzultáciách o tejto investícii, a teda nepredkladáme rozsah otázok pre diskusiu.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Stanovisko sa berie na vedomie a akceptuje sa v plnej miere. Stanovisko navrhovanú činnosť vzhľadom na rozsah a lokalizáciu plánovanej investície, prírodné podmienky hodnotíme ako pozitívnu.

5. Vypracovanie odborného posudku podľa § 36 zákona

Odborný posudok podľa § 36 ods. 2 zákona, na základe písomného určenia Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia environmentálneho hodnotenia a riadenia, odbor environmentálneho posudzovania (list č. 2511/15 - 3.4/ml zo dňa 30. 10. 2015, doručený 05. 11. 2015) vypracoval RNDr. Miloslav Badík, zapísaný v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie činností na životné prostredie pod číslom 377/06/OPV.

Odborný posudok je vypracovaný podľa § 36 ods. 6 zákona a obsahuje všetky náležitosti, ktoré sú v ňom ustanovené.

Po vyhodnotení údajov uvedených v správe o hodnotení, stanovisk k správe o hodnotení, úplnosti zistenia kladných a záporných vplyvov navrhovanej činnosti, úplnosti vstupných

informácií, návrhu technického riešenia, výsledku verejného prerokovania navrhovanej činnosti a návrhov opatrení a podmienok na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti spracovateľ odborného posudku odporučil realizáciu navrhovanej činnosti.

Odborný posudok obsahuje návrh záverečného stanoviska, vypracovaného podľa prílohy č. 12 k zákonu, na základe informácií z procesu posudzovania a doplňujúcich informácií získaných pri terénnej obhliadke a od navrhovateľa a spracovateľa správy o hodnotení.

Súčasťou odborného posudku je vyjadrenie spracovateľa posudku k pripomienkam doručeným v písomných stanoviskách k správe o hodnotení.

Odporúčania a závery z odborného posudku, boli použité ako podklad pri spracovaní kapitoly VI.3. návrhu záverečného stanoviska.

Spracovateľ posudku **odporúča realizáciu navrhovanej činnosti vo variante 1A**, za predpokladu kontrolovaného splnenia podmienok a realizácie opatrení uvedených v časti VI.3. posudku. Neurčitosti, ktoré sa vyskytli v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie a vznesené požiadavky je potrebné vyriešiť v ďalšom procese prípravy stavby pred jej povolením. Podmienky výstavby a prevádzky budú vyjadrené v povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

IV. KOMPLEXNÉ ZHODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

Celkové vplyvy navrhovanej činnosti na dotknuté územie boli komplexne zdokumentované a vyhodnotené na základe podrobného prehodnotenia všetkých predložených podkladových materiálov a vyjadrení zainteresovaných strán.

Z predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie záujmového územia podľa súčasného poznania a možných jestvujúcich riešení, správe o hodnotení, stanovisk k správe o hodnotení, výsledkov verejného prerokovania, výsledkov verejného prerokovania a ďalších doplňujúcich informácií získaných počas vypracovania odborného posudku, z terénnej obhliadky riešeného územia a následných posudku a doplňujúcich konzultácií s navrhovateľom a spracovateľom správy o hodnotení boli identifikované najmä nasledovné vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie (vrátane pozitívnych):

Vplyvy na obyvateľstvo

Obdobie výstavby je spojené s dočasným nepriaznivým vplyvom na pohodu a kvalitu života v dotknutých sídlach v súvislosti so stavebným ruchom. Vplyvy plynovodu PR-SR a súvisiacich stavieb na obyvateľstvo sa prejavujú zvýšeným hlukom v dôsledku prejazdov nákladných vozidiel a stavebných mechanizmov (hlavne prašnosťou) a tvorbou emisií. Vplyv je zmierniteľný vhodnou organizáciou stavebnej činnosti, aspoň čiastočným vylúčením stavebnej dopravy z obývaných sídiel a kompenzačnými opatreniami. Určujúcim momentom pre zmiernenie vplyvov je stanovenie podmienok výstavby v stavebnom povolení.

Navrhované varianty trasy plynovodu v maximálnej možnej miere rešpektujú zastavané územie jednotlivých dotknutých obcí. Vyhybajú sa súvislej zástavbe sídiel a maximálne rešpektujú ich rozvojové plochy. Z doterajšieho skúmania dotknutého územia a návrhu trás plynovodu v posudzovaných variantoch, vrátane sprievodných objektov v rámci odporúčaného variantu nevyplýva požiadavka na žiadne asanácie obytných objektov.

Prijateľnosť činnosti v správe o hodnotení bola vyhodnotená na základe stanovisk a pripomienok dotknutých orgánov a obcí, ktoré došli k „Zámeru“ navrhovanej činnosti, vypracovaného v októbri 2014 ako aj osobným oslovením zástupcov dotknutých obcí, kedy sa zisťovali predbežný názor na posudzovanú činnosť. Nie všetky dotknuté obce sa vyjadrili k zámeru a vzhľadom na uskutočnenie volieb do miestnych samospráv v 11/2014 došlo aj

k zmenám stanovísk niektorých obcí. Hlavné výhrady k navrhovaným variantom zo zámeru súviseli s kolíziou trás plynovodu s rozvojovými zámermi obcí a s dočasným záberom súkromných pozemkov. Konflikt s rozvojovými zámermi obcí bol jedným z hlavných dôvodov pre modifikácie variantov I, II a III.

V rámci pripomienkovania správy o hodnotení v mesiacoch august až október 2015 boli príslušnému orgánu doručené stanoviská od 15 obcí, z toho boli súhlasné stanoviská bez pripomienok od 8 obcí, súhlasné stanoviská s pripomienkami od 3 obcí (obce Hankovce, Hažín nad Cirochou, Staré) a nesúhlasné stanoviská zaslali 4 obce (mesto Michalovce, obce Oreské, Udavské a Veľopolie).

Mesto Michalovce

- Vo svojom stanovisku k zámeru z hľadiska územnoplánovacieho ako i záujmov súvisiacich s budúcim rozvojom mesta, mesto preferovalo 3. variant - zelený (predovšetkým v úseku km 60 až km 80), ktorý nezasahuje do k.ú. mesta Michalovce. Je možné súhlasiť i s variantom 1 – červeným, za podmienky, že trasa bude v úseku km 60 až km 80 upravená, tak ako je v 3. variante - zelenom.
- V predloženej Správe o hodnotení nie je stanovisko mesta Michalovce vyhodnotené, a navyiac v Správe o hodnotení boli predložené nové trasy – variant 1A a 3A prepojovacieho plynovodu, ktoré sú navrhované v katastrálnych územiach mesta Michalovce, a ktoré obmedzujú ďalší rozvoj mesta Michalovce.
- Z uvedených dôvodov nesúhlasíme s navrhovanou trasou prepojovacieho plynovodu v katastrálnych územiach mesta Michalovce - varianty 1A a 3A, ale žiadame viesť plynovod v trase variantu 3 - zelený, ktorý sa nedotýka k. ú. mesta Michalovce.

K uvedenému bodu sa vyjadril spracovateľ Správy o hodnotení spoločnosť ENVICONSULT spol. s r.o. (e-mail z 03. 11. 2015 pre Ing. Milan Luciak MŽP SR), v ktorom sa uvádza:

„Absencia vyjadrenia v SoH k stanovisku mesta Michalovce vznikla nedopatrením, ale pripomienky v stanovisku boli zohľadnené v procese spracovania správy o hodnotení.

Územia mesta Michalovce, vrátane k.ú. Močarany sa dotýkajú varianty 1, 1A a 3A. Variant 3 vedúci mimo záujmového územia Michaloviec je vedený cez DP Pozdišovce a CHLÚ Bánovce nad Ondavou. Podľa zákona č. 44/1988 Zb. (banský zákon), v priestore DP a CHLÚ nie je dovolené umiestňovať stavby, ktoré nesúvisia s ťažobnou činnosťou. Z toho dôvodu boli upravené pôvodné varianty 1 a 3. Vyššie uvedené varianty 1, 1A a 3A sú vedené okrajom katastrálneho územia mesta Michalovce, resp. Močarany, ale podľa platného ÚPN mesta Michalovce nie sú trasy plynovodu v kolízii so žiadnymi rozvojovými plochami.

V rámci pripravovaného verejného prerokovania situáciu vysvetlíme bližšie a pokiaľ by mestu Michalovce nevyhovovalo navrhnuté riešenie, sme ochotní akceptovať jeho relevantné pripomienky a upraviť trasu plynovodu podľa nich.“

Na spoločnom verejnom prerokovaní správy o hodnotení v Michalovciach dňa 09. 09. 2015, v rámci diskusie vystúpil primátor mesta Michalovce p. Mgr. Zahorčák, ktorý vyjadril znepokojenie, že v SoH nebolo zohľadnené stanovisko mesta, ktoré preferovalo variant 3 južne od k.ú. mesta (v k.ú. Krásnovce) pretína OP VZ.

Mgr. Hujo (Enviconsult spol. s r.o.) odpovedal: - nedopatrením došlo k tomu, že nebolo stanovisko mesta citované v kap. X. SoH, ďalej vysvetlil, že pôvodné varianty V1 a V3 museli byť uvedené v SoH na základe rozsahu hodnotenia (MŽP SR). Počas spracovania SoH a na základe komunikácie so spoločnosťami, ktoré v riešenom území prevádzkujú OP a CHLÚ došlo k návrhom nových trás. Zároveň boli brané do úvahy aj rozvojové zámery mesta Michalovce a okolitých obcí. Vzhľadom na prítomnosť uvedených prvkov v riešenom území boli navrhnuté optimálne trasy V1A, V3A. Trasovanie variantov V1A, V3A cez západný okraj k.ú. Michalovce nezasahuje žiadne rozvojové zámery mesta ani nezasahuje do žiadnych OP VZ v k.ú. mesta ani susedných obcí.

Ing. Škriečka (eustream, a.s.) doplnil - posudzované varianty predstavujú koridor, v ktorom je možné sa hýbať a v spolupráci s mestom Michalovce nájsť optimálne trasovanie.

Po uvedených odpovediach neodzneli už zo strany mesta Michalovce žiadne pripomienky.

Obec Oreské

- nesúhlasí s uvedenými variantmi aj z dôvodu toho, že variant 1 a 1A a variant 3 a 3A prechádza v blízkosti intravilánu Obce Oreské. Z uvedených dôvodov žiadame o pretrasovanie plynovodu do iného koridoru.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Dňa 02. 12. 2015 som uskutočnil miestnu obhliadku riešeného územia. Medzi VZ - PHO I. stupňa a zastavaným územím obce je voľný priestor cca 475 m. Podľa môjho názoru podloženého miestnou obhliadkou a zhodnotením situácie polohy záujmových plôch uvedených v stanovisku obce je v území dostatočný priestor na lokalizáciu plynovodu v hodnotenom priestore. Trasa plynovodu je navrhovaná pod VZ, presné trasovanie plynovodu v hodnotenom priestore a vzdialenosť od VZ i od obce Oreské bude riešené v spolupráci so správcou VZ - VVS, a.s. Košice, s Obecným úradom Oreské, navrhovateľom a projektantom. Navrhovaný plynovod bude rešpektovať Zákon o energetike z hľadiska ochranných a bezpečnostných pásiem voči existujúcim objektom. V prípade rozvoja obce Oreské v smere k plynovodu, investor zvolí v danom úseku technické opatrenia na zníženie povolenej vzdialenosti plynovodu od budúcich objektov.

Obec Udavské

- v blízkosti navrhovanej trasy sa nachádzajú aj iné funkčné plochy, určené pre zástavbu a rozvoj obce, vrátane plôch rodinných domov a plôch športu. Medzi zastavanými územiami obce sa nenachádza 400 m voľný priestor na dodržanie vyžadovaného bezpečnostného pásma plynovodu.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Dňa 02. 12. 2015 som uskutočnil miestnu obhliadku riešeného územia. Odporúčaná trasa V1A vedie v k.ú. obce Udavské najskôr v polohe medzi železničnou traťou a Laborcom, následne prechádza cez Laborec a vedie v nezastavanom priestore (pole) pomedzi vyššie uvedené priemyselné zóny. Uvedený nezastavaný priestor medzi zastavanými plochami obce (vlastné zastavané územie obce, vyššie uvedené priemyselné zóny má súčasnú nezastavanú voľnú minimálnu šírku nad 400 m. Plynovod bude vedený cca 60 m od existujúcej železničnej trate s križovaním rieky Laborec a následne cesty č. 559002, vzdialenosť osi plynovodu od oboch priemyselných zón bude dodržaná v súlade so Zákonom o energetike. Podľa môjho názoru podloženého miestnou obhliadkou a zhodnotením situácie polohy záujmových plôch uvedených v stanovisku obce je v území možný priestor na lokalizáciu koridoru plynovodu v hodnotenom priestore. Presnú trasu plynovodu je v nadväzujúcom stupni prípravy projektu riešiť v spolupráci navrhovateľa a projektanta s Obecným úradom Udavské.

Obec Veľopolie

- pri variante 1 žiada o prehodnotenie vedenia trasy, keďže v tomto úseku majú v blízkosti jestvujúce futbalové ihrisko aj reštauráciu Ranč.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

K spresneniu chcem uviesť, že odporúčaná trasa plynovodu na základe i vyššie uvedených pripomienok bola v území vedená a hodnotená i vo variante V1A, ktorý vedie bližšie k železničnej trati a tým ďalej od obce ako variant V1, čím sa zároveň dostáva do dostatočnej vzdialenosti od futbalového ihriska i reštaurácie Ranč (bude tu dodržané ochranné i bezpečnostné pásmo plynovodu). Uvedená pripomienka bude tiež riešená v rámci procesu prípravy stavby a v procese územného a stavebného konania. Pri príprave projektovej

dokumentácie k stavbe a tým i presnej lokalizácii trasy plynovodu sa bude prebiehať konzultácia s obecným úradom.

Mimo zaslané stanoviská sa v priebehu procesu pripomienkovania ozvali dve obce, ktoré navrhovateľa upozornili na konflikt odporúčanej trasy so zastavanými resp. rozvojovými plochami obce:

Obec Lackovce

Zástupcovia spoločnosti eustream,a.s., a starostka obce Lackovce sa na spoločnom verejnom prerokovaní v Humennom dohodli na spoločnom stretnutí v Lackovciach k vyjasneniu si položených otázok - pripomienok starostky obce Lackovce. Otázky sa dotýkali hlavne trasovania cez kataster obce vo vzťahu k pozemkom, územnému plánu obce, ochrannej hrádze rieky Cirocha, k vzdialenosti OP plynovodu od existujúcich a navrhovaných prvkov. Stretnutie sa uskutočnilo dňa 23. 09. 2015.

Starostka obce Lackovce Ing. Ľuboslava Hofericová podala informáciu o zaslaní písomného stanoviska k SoH na MŽP SR, prítomných oboznámila s územným plánom obce, pomermi v území, so stavom pozemkov a pozemkovými úpravami v katastrálnom území obce a detailnými úpravami so znalosťami okolia na prezentovaných variantných riešeniach navrhla možnosť jednoduchšieho prechodu navrhovaného plynovodu katastrom Lackoviec za zachovania hodnoteného koridoru v SoH. Požiadala zástupcov eustream o preverenie možnosti vedenia trasy plynovodu v zmenenom koridore t.j. úpravu trasy plynovodu v katastri obce Lackovce od rieky Cirocha cez urbárske pozemky po spätné napojenie na V1A. S vedením plynovodu katastrom obce Lackovce súhlasí, za podmienky rešpektovania navrhutej úpravy.

Obec Lackovce zároveň upozorňuje na konflikt odporúčaného variantu V1A s rozvojovými plochami obce, VZ a areálom strelnice.

Zo stretnutia bola vyhotovená zápisnica (je súčasťou archívnej sady procesu posudzovania navrhovanej činnosti), jej súčasťou je i grafická príloha – Približný koridor úpravy trasy plynovodu – kataster obce Lackovce.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Dňa 02. 12. 2015 som spoločne so zástupcami spoločnosti eustream, a.s. uskutočnil miestnu obhliadku riešeného územia, na ktorej boli potvrdené nasledujúce skutočnosti:

Odporúčaný variant V1A vedie cez nový VZ v lokalite Veľká, následne po prechode cez masív Veľká vchádza do priestoru rozvojových plôch obce (IBV) a svojou polohou zasahuje existujúci areál strelnice.

Pôvodný variant V1 prechádza cez miestny cintorín a následne vchádza do priestoru rozvojových plôch obce (IBV) a svojou polohou zasahuje existujúci areál strelnice.

Na základe miestnej obhliadky, posúdenia vplyvov uvedených v správe o hodnotení odporúčam v hodnotenom priestore vedenie trasy plynovodu vo variante V1A, ktorý bude v priestore vrchu Veľká posunutý východnejšie do výhodnejšej polohy - masív Veľká trasa plynovodu prekonáva lesným porastom do priestoru lúky, následne vedie výrubom dolu kopcom poza strelnicu a ďalej pokračuje v trase variantu V1A.

Obec Chlmec

Starosta obce Chlmec pán Hirjak upozornil na konflikt vedenia plynovodu v k.ú. obce Chlmec v trase V1:

- Variant V1 je vedený cez už zastavané plochy IBV (existujúca zástavba IBV, rozostavané RD, priestory určené na zástavbu IBV).
- Variant V1 zasahuje do rekreačnej a odpočinkovej plochy v priestore pri VZ, je tu vybudované rekreačné zázemie.

- Variant V1 je v kontakte s rekreačným areálom Skipark Chlmec.

Dňa 02. 12. 2015 som spoločne so zástupcami spoločnosti eustream, a.s.uskutočnil miestnu obhliadku riešeného územia, na ktorej boli vyššie uvedené skutočnosti potvrdené.

Správa o hodnotení v hodnotenom území posudzuje i variant V1A, V3 a V3A. Pri zdôvodnení návrhu optimálneho variantu je okrem iného uvedené:

"Variant 1 poza Chlmec je z hľadiska vplyvu na územia sústavy NATURA2000 a národnej sústavy chránených území vhodný, ale z hľadiska rozvojového potenciálu obce a záporných stanovísk obce Chlmec, je v návrhu optimálneho variantu uvádzaná aj alternatíva možného trasovanie pri obci Chlmec vo variante 1A."

Na základe terénnej obhliadky a preverenia vyššie uvedených skutočností odporúčam v tomto prípade trasovanie plynovodu vo variante V1A, je potrebné dodržať podmienky stanovené v správe o hodnotení.

Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Všetky varianty prechádzajú územím, ktoré je budované flyšoidnými horninami. V území sa vyskytujú zosuvy, svahové deformácie aj územia náchylné na zosúvanie. Výstavba plynovodu – hlavne potreba budovania zárezov, prechod strmých svahov, budovanie pracovného pruhu narušujú stabilitu územia a pri nevhodnom zásahu do územia môžu spôsobiť aktiváciu zosuvov.

V predprojektovej príprave – v inžinierskogeologickom prieskume je potrebné vymedziť aktívne, potenciálne a stabilizované zosuvy a podľa toho optimalizovať trasovanie plynovodu za súčasného prijatia technických opatrení.

Vplyvy na klimatické pomery

Vzhľadom na charakter prepojovacieho plynovodu výstavba ani prevádzka nebude ovplyvňovať klimatické charakteristiky v dotknutom území.

Vplyvy na ovzdušie

V etape realizácie navrhovanej činnosti stavebné a iné prípravné práce, vrátane súvisiacej dopravy nebudú z hľadiska ovzdušia nadlimitnou záťažou, vplyvy výstavby na kvalitu ovzdušia budú zanedbateľné a málo významné.

Počas štandardnej prevádzky nebude posudzovaná činnosť produkovať prakticky žiadne emisie do ovzdušia.

Vplyvy na vodné pomery

Vplyvy na povrchovú vodu

Prejavia sa hlavne pri križovaní vodných tokov plynovodmi. Tie sú v správe o hodnotení podrobne analyzované aj s dĺžkou križovania jednotlivých tokov. Podľa jednotlivých variantov sa jedná o celkové dĺžky od 190 do 282 m.

Navrhnutý spôsob križovania tokov by mal minimalizovať ovplyvnenie prietoku vo vodnom toku alebo jeho znečistenie ropnými látkami, napriek tomu je potrebné prijať opatrenia hlavne na zabezpečenie prípadných havarijných stavov. Dôraz musí byť kladený na vodohospodársky významné toky.

Prechody cez vodné toky sa budú realizovať otvoreným výkopom so znížením horizontálneho profilu potrubia (zhybkou) a jeho zaťažením pod korytom vodného toku pieskovými alebo betónovými vrecami. Pri väčších riekach sa pripúšťa možnosť použitia technológie HDD (horizontal directional drilling – horizontálne riadené vŕtanie).

V ďalšom stupni projektovej prípravy bude potrebné rešpektovať podmienky povodňovej ochrany v súlade s ustanoveniami zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami. Jednotlivé stavebné postupy bude potrebné navrhnuť tak, aby sa križovaním vodných tokov v predmetnom území nezmenili odtokové pomery a nebola ovplyvnená povodňová ochrana územia.

Počas prevádzky plynovodu nie sú vypúšťané žiadne odpadové vody alebo iné znečisťujúce látky, kvalita povrchových vôd nebude počas prevádzky ovplyvnená.

Vplyvy na podzemnú vodu

Podzemná voda ani vodné zdroje nebudú prevádzkou plynovodu významne ovplyvnené. Samotné teleso plynovodu nepôsobí ako nepriepustná prekážka pre prúdenie podzemnej vody. Stavebné činnosti budú v prevažnej časti trasy (podľa predbežných odhadov) nad existujúcou hladinou podzemnej vody, príp. na úrovni jej kolísania.

Počas výstavby bude nutné zabezpečiť také opatrenia, aby nedošlo ku kontaminácii pôd a podzemných vôd. Pôjde hlavne o opatrenia v lokalitách zariadení stavenísk, odstavných plôch pre mechanizmy a pri manipulácii s ropnými látkami. Významnejšie riziko predstavujú iba havarijné úniky nebezpečných látok.

Počas prevádzky plynovodu možno ohrozenie kvality podzemných vôd vylúčiť.

Ochrana vodárenských zdrojov

Z hľadiska vplyvu navrhovanej činnosti na vodné hospodárstvo je možné za najvýznamnejší vplyv považovať lokalizáciu stavby v rámci ochranných pásiem vodných zdrojov II. stupňa v nasledovných úsekoch:

Variant 1

- k.ú. Oreské - v km 53,36 - 53,54 (180 m) prechod cez OP II. st. vonk. VZ Termoska

Variant 2

- k.ú. Snina - v km 37,44 - 37,63 (190 m) prechod cez OP II. st. VZ Snina

Variant 3

- k.ú. Chlmec - v km 48,85 - 49,1 (250 m) prechod cez OP II. st. vnút. VZ Lúky 6A,6B

- k.ú. Chlmec - v km 49,78 - 50,28 (500 m) prechod cez OP II.st. vnút. VZ Blaciny 1-3

- k.ú. Oreské - v km 52,36 - 52,64 (280 m) prechod cez OP II. st. vonk. VZ Termoska

Varianty 1A, 2A a 3A nezasahujú do žiadneho OP VZ.

Počas výstavby bude nutné zabezpečiť také opatrenia, aby nedošlo ku kontaminácii pôd a podzemných vôd. Zhotoviteľ stavby musí pri realizácii stavby dodržiavať platné predpisy na zabezpečenie ochrany podzemných vôd, hlavne zabezpečiť kontrolu technického stavu vozidiel stavby a musí vykonať opatrenia proti úniku ropných látok do podzemných vôd. Pre elimináciu rizika sa vypracuje plán havarijných opatrení.

V procese pripomienkovania správy o hodnotení boli k problematike VZ zaslané nasledovné stanoviská:

Obec Oreské v stanovisku (list č. 146/2015 zo dňa 16. 09. 2015) nesúhlasí s vedením plánovaného plynovodu cez katastrálne územie Oreské vo variante 1 a 1A, variante 3 a 3A nakoľko uvedené trasy plynovodu križujú, resp. prechádzajú v tesnej blízkosti vodného zdroja "Termoska", ktorý slúži pre obec Oreské. Uvedený pitný zdroj pitnej vody nie je hlbinným vrtom ale tvoria ho viaceré stekajúce pramene z okolitých lesov. K uvedenému prameňu a celej trase potrubia plynovodu sa VVS a.s. vyjadří prostredníctvom generálneho riaditeľstva. V prílohe obec zasiela kópiu vyjadrenia, ktoré nám bolo doručené dňa 23. 09. 2015 VVS a.s. závod Michalovce.

Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. Košice, závod Michalovce (list č. 73737/2015/O zo dňa 14. 09. 2015) vo svojom stanovisku uvádza:

- s VVS a.s. Košice neboli vedené rokovania za účelom odstrániť konfliktné riešenia stretu trás plynovodu s ochrannými pásmami vodárenských zdrojov I. a II. stupňa nachádzajúcich sa v navrhovanej trase prepojovacieho plynovodu DN 1000 mm, tak ako je to uvedené.
- Upozorňujeme, že v trase navrhovaného plynovodu Poľsko - Slovensko sa v katastri obce Oreské nachádzajú vodné zdroje - pramene a to: Termaska, Nižné a Vyšné Turé a Močidlá ($Q_{pov} = 10,0$ l/s).
- Vzhľadom k tomu, že sa jedná o významné vodárenské zdroje a na základe zverejnených príloh v M 1 : 50 000 nie je možné jednoznačne určiť stret záujmov s ochrannými pásmami vodárenských zdrojov, je žiaduce prerokovať navrhované trasovanie prepojovacieho plynovodu s VVS a.s. Košice, závodom Michalovce.
- V tomto štádiu prípravy nesúhlasíme s navrhovanou stavbou "Prepojovací plynovod Poľsko - Slovensko".
- K "hodnotiacej správe" sa vyjadríme Ministerstvu ŽP SR prostredníctvom Generálneho riaditeľstva VVS a.s. Košice.

Vyjadrenie spracovateľa posudku:

Dňa 02. 12. 2015 som uskutočnil miestnu obhliadku riešeného územia. Medzi VZ - PHO I. stupňa a zastavaným územím obce je voľný priestor cca 475 m. Trasa plynovodu je navrhovaná pod VZ, čo je z hľadiska nadmorskej výšky nižšie ako je lokalizácia zachytených prameňov do VZ. Presné trasovanie plynovodu v hodnotenom priestore a dodržanie podmienok ochrany VZ bude riešené podľa dohovoru zo dňa 18. 09. 2015 priamo so správcom VZ - VVS, a.s. Košice.

V nadväzujúcom prípise generálneho riaditeľstva VVS, a.s. Košice (list č. 73 484/2015/O/ÚVR zo dňa 18. 09. 2015) sa už v stanovisku mimo iné uvádza:

- Vzhľadom k tomu, že sa jedná o významné vodárenské zdroje a na základe zverejnených príloh v M = 1 : 50 000 nie je možné jednoznačne určiť mieru stretu záujmov s ochrannými pásmami vodárenských zdrojov (I. a II. stupňa), je žiaduce vybraný variant trasovania prepojovacieho plynovodu Poľsko - Slovensko, prerokovať s našou spoločnosťou na pracovných rokovaníach v rámci prípravy projektovej dokumentácie tak pre Územné rozhodnutie, ako aj pre stavebné povolenie.
- V tomto štádiu prípravy súhlasíme s navrhovanou stavbou "Prepojovací plynovod Poľsko - Slovensko", ako celok bez definovania konkrétneho variantu, za predpokladu dodržania vyššie uvedeného.

Navrhovateľ činnosti s uvedeným súhlasí a s VVS, a.s. už zahájil rokovania. Prvé rokovanie prebehlo dňa 16. 10. 2015 v sídle VVS, a.s. Zástupcovia VVS vyjadrili pochopenie pre činnosti vykonané spoločnosťou eustream, a.s. pri zabezpečovaní EIA-SoH a vyzvali na vzájomnú spoluprácu pri ďalšej príprave stavby medzi eustream, a.s., VVS, a.s. a projektantom ILF. VVS, a.s. informovali, že u tých VZ, ktoré môžu byť predmetnou stavbou dotknuté, budú spracované záverečné správy prehodnotenia OP II. stupňa. Získané súradnice VZ a hraníc OP II. stupňa budú poskytnuté eustreamu, resp. projektantovi ILF ako podklad pri spracovaní PD pre ÚR a SP predmetnej stavby. Účastníci sa dohodli, že v priebehu spracovania ďalšej dokumentácie stavby plynovodu budú všetky strety trasy plynovodu s VZ a ich OP vzájomne prerokované. Projektová dokumentácia v každom ďalšom stupni bude zasielaná na VVS na posúdenie.

Spracovateľ správy o hodnotení má k dispozícii list VVS, a.s., č.: 40286/2015/O z 27.5.2015, v ktorom VVS, a.s. potvrdzuje, že novonavrhované varianty plynovodu V1A, V2A a V3A nezasahujú do žiadneho OP VZ v ich správe.

Ochrana prírodných liečivých zdrojov

Posudzovaná činnosť nezasahuje do žiadneho ochranného pásma prírodných liečivých zdrojov.

Vplyvy na pôdu

Prioritným vplyvom na pôdu je záber poľnohospodárskej pôdy.

Trvalé zábery poľnohospodárskej pôdy sa obmedzujú na plochy, kde budú vybudované prevádzkové objekty plynovodu a predpokladajú sa v rozsahu cca 10 880 m². Ich rozsah je pre všetky posudzované varianty rovnaký.

Dočasné zábery predstavuje pracovný pruh s max. šírkou na miestach s ornou pôdou 40 m a na miestach TTP, ostatné plochy 36 m. V pracovnom pruhu dôjde k skrývke ornice a jej uloženiu na okraji pracovného pruhu v celej dĺžke trasy. Po ukončení výstavby bude opätovne rozprestretá na ploche pracovného pruhu.

Dočasné zábery poľnohospodárskej pôdy podľa jednotlivých skupín kvality je uvedený v nasledovnej tabuľke, pričom sú najkvalitnejšie pôdy (v skupine 1 - 4) dočasne zabraté len minimálne.

Dočasné zábery poľnohospodárskej pôdy podľa skupín kvality (ha)

skupina pôd	varianty					
	var. 1	var. 2	var. 3	var. 1A	var. 2A	var. 3A
4	3,34	0,00	3,82	5,52	0,00	0,00
5	67,44	53,03	62,87	46,85	36,94	55,80
6	133,70	126,77	160,59	131,49	125,17	135,67
7	83,10	112,77	52,52	89,77	107,29	81,98
8	20,90	33,95	36,99	25,00	32,70	28,83
9	41,34	72,59	32,58	45,20	77,11	33,49
Spolu	349,82	399,11	349,38	343,84	379,21	335,77
z toho najkvalit. pôdy v rámci k.ú. obcí	148,38	174,09	142,52	117,67	167,05	130,04

V prípade identifikácie prítomnosti potrubí melioračnej techniky v trase výstavby bude tento systém po realizácii navrhovanej činnosti rekonštruovaný tak, aby sa nenarušila jeho funkčnosť.

Vplyvy na faunu a flóru a ich biotopy

V nadväznosti na technický popis výstavby plynovodu možno k potenciálnym negatívnym vplyvom na faunu, flóru a ich biotopy počas výstavby zaradiť tieto vplyvy:

- trvalý záber biotopov (výstavba technických objektov plynovodu);
- zmena pôvodných biotopov (dočasný záber v trase plynovodu);
- dočasný záber a narušenie pôvodných biotopov v širšom okolí (stavebné dvory, depónie, sklady stavebného materiálu, stavebné komunikácie);
- odstránenie bylinnej, krovinej a stromovej etáže v šírke pracovného pruhu;
- rušenie živočíchov a ich dočasné vystávanie z predmetného územia (hluk, vibrácie, pohyb stavebnej techniky);
- redukcia potravných a reprodukčných biotopov živočíchov;
- lokálna zmena habitatových podmienok;

- zhoršenie životných, najmä reprodukčných podmienok organizmov (znečistenie ovzdušia exhalátmi, zvýšenou prašnosťou, znečistenie povrchových vôd apod.);
- riziko usmrtenia živočíchov pri zvolení nevhodnej doby výstavby, príp. technológii výstavby;
- dočasné čiastočné narušenie migrácií;
- pedokompakcia a narušenie pôdnej štruktúry a stratifikácie pôdy;
- zmeny v štruktúre pôdneho edafónu v lesných spoločenstvách;
- ruderalizácia biotopov, šírenie expanzívnych a inváznych druhov rastlín;
- možnosť narušenia hydrologického režimu tokov;
- riziko znečistenia vodných tokov v prípade havarijných situácií (únik ropných látok).

V riešenom území boli *identifikované biotopy národného a európskeho významu*. Významné vplyvy sa predpokladajú pri trasovaní cez biotopy európskeho významu Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy, Lk5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach územia európskeho významu Alúvium potoka Rieka (SKUEV0049) pri variantoch V2, V2A, kde pri zachovaní pôvodného trasovania je predpoklad že dôjde k ich poškodeniu, k čiastočnej regulácii koryta, čím sa predpokladá trvalý vplyv na ich priaznivý stav v predmetnom území. Ďalšou lokalitou je Humenský sokol (NPR, SKUEV0050), kde sa v trase variantov V1A, V3, V3A nachádzajú biotopy európskeho významu Pi5 Pionierske porasty zväzu *Alyssosedionalbi* na plytkých karbonátových a bázických substrátoch, Tr1 Suchomilné travinnobylinné a krovinné porasty na vápnom substráte, Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky, Sk1 Karbonátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou, Ls5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy, Ls5.4 Vápnomilné bukové lesy, Ls3.1 Teplomilné submediteránne dubové lesy - je predpoklad, že dôjde k ich čiastočnému poškodeniu, nepredpokladá sa trvalý vplyv na ich priaznivý stav v predmetnom území, najcennejšie biotopy v rámci NPR ostanú zachované.

Na základe odborného posúdenia (Pčolová, Hlôška, 2015) je možné konštatovať, že za dodržania podmienok definovaných v citovanom dokumente a kap. C.IV. Opatrenia navrhnuté na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k zániku, resp. degradácii biotopov národného a európskeho významu (okrem vyššie uvedených) a tieto zostanú zachované v území v dostatočnom rozsahu.

Pri odstraňovaní plôch s inváznymi rastlinami, je potrebné postupovať podľa metodiky spôsobu odstraňovania inváznych druhov, ktorú vypracovala ŠOP SR v Banskej Bystrici.

K potenciálnym negatívnym vplyvom na faunu, flóru a ich biotopy počas prevádzky možno uviesť nasledovné:

- odstraňovanie krovinnej a stromovej drevinnej vegetácie v šírke 10 m v trase plynovodu;
- rušenie živočíchov a ich dočasné vysťahovanie z predmetného územia (hluk, vibrácie, pohyb ľudí, príp. techniky v tomto priestore);
- riziko znečistenia prostredia (vodné toky) pri vzniku havárií (únik ropných látok);
- redukcia potravných a reprodukčných biotopov pre niektoré druhy živočíchov;
- ruderalizácia biotopov, šírenie expanzívnych a inváznych druhov rastlín;
- lokálna zmena habitatových podmienok;
- dočasné čiastočné narušenie migrácií.

V prípade priesekov nelesnej stromovo-krovinovej vegetácie (NSKV) a v lesných porastoch tieto ponechať na autoregulačné mechanizmy, vzhľadom na výbornú zmladzovaciu schopnosť porastov je predpoklad, že v pomerne krátkej dobe dôjde k opätovnému zapojeniu porastu. V stanovištne nepriaznivejších podmienkach použiť dosadbu s použitím autochtónnych druhov. Minimalizovať negatívne dopady na faunu a biotopy je možné realizáciou priesekov v šírke max. 10 m v mimovegetačnom a mimohniezdnom období. Preferovať používanie krovinozov, ručných a motorových píl pred využívaním ťažkých mechanizmov. Do píl

používať ekologicky odbúrateľné mazivá a oleje. Spílené jedince stromov a krovín neodvážať, ale ponechať na mieste, na okraji porastov. Pravidelne monitorovať stav vegetácie a rozsah prípadných erózných plôch a následne realizovať sanačné práce. Zvýšenú pozornosť bude potrebné venovať prípadnému výskytu invázných druhov rastlín, aby nedošlo k ich šíreniu do nepoškodených častí biotopu.

Manipulačné pásy v stave odlesnenia podporia šírenie a nárast ekotónových druhov vtákov a drobných zemných cicavcov, ako aj druhov otvorených biotopov, resp. biotopov iníciaľných sukcesných štádií. Bezstavovce - nárast podielu euryekných a svetlomilných druhov na úkor tieňomilných a stenoekných taxónov. Párnokopytníky a veľké šelmy po ukončení výstavby prispôbia svoj denný biorytmus a priestorovú aktivitu novým podmienkam. Odlesnený pás budú využívať pri denných migráciách pri znížení energetických výdajov na pohyb. Predátory (sovy a dravé vtáky) zvýšia v súvislosti s lepšou potravnou ponukou predачný tlak na korisť - napr. drobné zemné cicavce reagujú na odlesnenie a fragmentáciu spočiatku zreteľným zvyšovaním populačnej hustoty generalistických druhov (lesné hlodavce). S rozvojom bylinnej a krovinej vrstvy sa postupne zvýši podiel špecializovaných druhov zemných cicavcov (piskorovité). Podobne prechodne sa tu môže zvýšiť aj populačná hustota spevavcov hniezdiacich na zemi, v bylinnej alebo krovinej etáži.

Vplyvy na krajinu

Zmeny súčasnej krajinnej štruktúry sa prejavujú záberom územia - dôjde k zmene pomeru odlesnených plôch. Počas výstavby bude krajina ovplyvňovaná negatívne stavebnými prácami pri výstavbe jednotlivých navrhovaných objektov spojenými s pohybom stavebnej techniky, prepravou materiálov a častí (dielov) technológií. Stavebná činnosť bude nepriaznivo pôsobiť na krajinu dočasne zmenou funkčného využitia dotknutého územia, vytvorením neatraktívneho stavebného priestoru, ktorý bude pôsobiť v krajinnom obraze rušivo.

Pri porovnaní negatívnych dopadov realizácie navrhovanej činnosti počas výstavby na krajinu predstavuje variant V1A najmenej významné negatívne dopady, nasleduje variant V1, V3A, V2A, V3 a variant V2, ktorý má v porovnaní s ostatnými variantmi mierne významnejšie negatívne dopady.

Plynovod je stavbou vedenou pod povrchom terénu, tzn. že prakticky po celej dĺžke nie je vnímaný vo voľnom teréne. Vizualne sa prejavuje iba generovaním úzkeho prieseku v územiach, kde trasa bude vedená súvislými lesnými celkami a tam, kde bude krížiť vodné toky s brehovým porastom. Časť priesekov bude opäť zalesnená, okrem priestoru v šírke max. 10 m, ktorý ostane trvalo bez drevnej vegetácie.

Z hľadiska porovnania variantov a ich vplyvu na krajinu počas obdobia prevádzky možno považovať variant V1A s najmenej významnými dopadmi, nasleduje variant V1, V3A, V2A, V3 a variant V2, ktorý má v porovnaní s ostatnými variantmi mierne významnejšie negatívne dopady.

Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Navrhovaná trasa plynovodu vo variantoch V1, V1A, V2, V2A, V3, V3A pretína niekoľko prvkov ÚSES (prehľad prvkov ÚSES a vzdialenosť od navrhovanej trasy, resp. priamy zásah do územia je uvedený v prehľadnej tab. 32 správy o hodnotení). Čo sa týka technického zariadenia plynovodu, tieto sú navrhované mimo prvkov ÚSES.

Všeobecne možno konštatovať, že negatívne prejavy obdobia výstavby na prvky ÚSES sú identické s negatívnymi vplyvmi popisovanými pri hodnotení vplyvov na faunu a flóru a biotopy. Za účelom minimalizácie negatívnych dopadov počas výstavby boli navrhnuté opatrenia uvedené v kap. C.IV. Opatrenia navrhnuté na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia (Biota).

V nasledovnom prehľade sú popisované priame a nepriame negatívne dopady na prvky ÚSES

identifikované v riešenom území.

NRBc Humenské vrchy

Navrhovaná činnosť vo variante V1 v km 44,88 - 47,68 a 51,43 - 52,44 pretína NRBc v dĺžke 3,81 km, V1A v km 42,97 - 43,67 a 49,80-50,87 pretína NRBc v dĺžke 1,77 km, V3 v km 45,24 - 48,58 a 49,29 - 51,22 pretína NRBc v dĺžke 5,27 km, V3A v km 44,13 - 45,12 a 50,29 - 51,99 pretína NRBc v dĺžke 2,06 km. Trasa pôvodných variantov V1 a V3 bola v tomto priestore optimalizovaná vo variantoch V1A, V3A. V prípade variantov V1A, V3A ide o trasovanie na okraji NRBc, nie je predpoklad významnej fragmentácie v smere do centra NRBc. Z hľadiska porovnania variantov sú podstatne vhodnejšie varianty V1A, V3A na rozdiel od variantov V1 a V3. Ostatné varianty sa nachádzajú v dostatočnej vzdialenosti bez negatívnych dopadov na RBC.

RBC Pramenisko Výravý

Navrhovaná činnosť vo všetkých variantoch pretína RBC Pramenisko Výravý v dĺžke od 2,13 do 2,24 km. Trasa je navrhovaná cez stred RBC. Z hľadiska porovnania vplyvov navrhovaných variantov má variant V1A síce najdlhšiu trasu cez RBC, ale trasovaný je tak, aby sa vyhol najcitlivejšej časti prameniska. Ostatné varianty sú v tomto smere rovnocenné.

RBC Ortov

Navrhovaná činnosť vo variantoch V1, V2, V3 pretína RBC Ortov v dĺžke od 110 m do 940 m. V centrálnej časti RBC sa nachádza PR Ortov. Vplyvy na RBC sú identické vplyvom popísaným v príslušných častiach kap. C.III.9. Z dôvodu vyhnutia sa RBC a zároveň PR bolo navrhnuté trasovanie mimo toto CHÚ vo variantoch V1A, V2A, V3A.

RBC Dolný les

Navrhovaná činnosť vo variante V1 v km 88,44-88,98 pretína JZ okraj RBC v dĺžke 540 m, V1A prechádza vo vzdialenosti cca 40 m Z od RBC. Trasa plynovodu vo variante V1 prechádza v tesnej blízkosti lesného porastu, hranica RBC presahuje samotný porast. Na minimalizáciu vplyvov navrhovanej činnosti na RBC vo variante V1 je možné posunom trasy ako pri variante V1A. Ostatné varianty sa nachádzajú v dostatočnej vzdialenosti bez negatívnych dopadov na RBC.

RBC Alúvium Laborca pri Udavskom

Navrhovaná činnosť vo variante V1 v km 35,58-37,40 pretína RBC v dĺžke 1,82 km, V3 v km 36,14-37,90 pretína RBC v dĺžke 1,76 km, V1A, V3A prechádzajú vo vzdialenosti cca 45 m Z od RBC. Minimalizovať vplyvy navrhovanej činnosti na RBC vo variantoch V1, V3 je možné posunom trasy ako pri variante V1A, V3A. Pri dodržaní podmienky presunu trasy a realizácií výstavby mimo hniezdne obdobie vtáctva (od VIII. do II.), vrátane opatrení uvedených v kap. C.IV (Biota) bude pravdepodobnosť negatívnych dopadov na RBC minimálna. Ostatné varianty sa nachádzajú v dostatočnej vzdialenosti bez negatívnych dopadov na RBC.

RBC Veľká

Navrhovaná činnosť vo variante V1 v km 40,42 - 40,78 pretína RBC v dĺžke 360 m, V1A v km 39,55 - 40,14 pretína RBC v dĺžke 590 m, V3 v km 40,78 - 41,27 pretína RBC v dĺžke 490 m, V3A v km 41,04 - 41,52 pretína RBC v dĺžke 480 m. Pri trasovaní variantov bola v tomto úseku zohľadnená prítomnosť lesného porastu a zastavaného územia obce, blízkosť cintorína a pod., výsledkom čoho bola optimalizácia trasy vo variantoch V1A, V3A. Z hľadiska porovnania variantov sú všetky varianty V1, V1A, V3, V3A identické. Ostatné varianty sa nachádzajú v dostatočnej vzdialenosti bez negatívnych dopadov na RBC.

RBC Sútok Cirochy a Laborca

Navrhovaná činnosť vo variante V1 v km 41,67 - 43,05 pretína RBC v dĺžke 1,38 km, V3 v km 41,95 - 44,30 pretína RBC v dĺžke 2,35 km, V1A, V3A prechádzajú vo vzdialenosti cca 50

m SV od RBc. Všetky varianty V1, V1A, V3, V3A v tomto úseku pretínajú tok Cirochu, ktorý zároveň predstavuje RBk. Počas výstavby bude nevyhnutné na minimalizáciu negatívnych dopadov dodržať opatrenia uvedené v kap. C.IV (Biota). Z hľadiska porovnania variantov sú vhodnejšie trasované varianty V1A, V3A, ako varianty V1, V3. Ostatné varianty sa nachádzajú v dostatočnej vzdialenosti bez negatívnych dopadov na RBc.

NRBk Nízke Beskydy

Navrhovaná činnosť vo variante V1 v km 2,79 - 4,03 a v km 7,46 - 8,45 pretína NRBk v dĺžke 2,23 km, V1A v km 2,44 - 3,64 a v km 7,09 - 8,07 pretína NRBk v dĺžke 2,18 km, V2 v km 2,79 - 4,03 a v km 7,46 - 8,45 pretína NRBk v dĺžke 2,23 km, V2A v km 2,86 - 4,05 a v km 7,71 - 8,72 pretína NRBk v dĺžke 2,20 km, V3 v km 2,79 - 4,03 a v km 7,46 - 8,45 pretína NRBk v dĺžke 2,23 km, V3A v km 3,20 - 4,40 a v km 8,07 - 9,08 pretína NRBk v dĺžke 2,21 km. Dominantnú časť NRBk tvorí lesný porast (hospodársky les). Trasa pôvodných variantov V1, V2 a V3 bola v tomto priestore optimalizovaná vo variantoch V1A, V2A, V3A s cieľom využiť existujúcu lesnú cestu a minimalizovať výruby. Z hľadiska porovnania vplyvov navrhovaných variantov na NRBk sú všetky varianty rovnocenné.

NRBk Vihorlat - Poloniny

Navrhovaná činnosť vo variante V2 v km 39,79 - 48,62 pretína NRBk v dĺžke 7,55 km, V2A v km 39,57 - 47,93 pretína NRBk v dĺžke 7,14 km. Z hľadiska porovnania vplyvov navrhovaných variantov na NRBk sú varianty V2, V2A identické, ostatné varianty sú bez vplyvu na NRBk.

NRBk Vihorlatský prales–Senné rybníky–Latorica

Navrhovaná činnosť vo variante V1 v km 83,49-92,39 pretína NRBk v dĺžke 8,90 km, V1A v km 81,92 - 91,22 pretína NRBk v dĺžke 9,30 km, V3 v km 90,96 - 97,07 pretína NRBk v dĺžke 6,11 km, V3A v km 83,73 - 85,33 a v km 88,51 - 91,23 pretína NRBk v dĺžke 4,32 km. Z hľadiska porovnania vplyvov navrhovaných variantov na NRBk predstavuje variant V3A a V3 najvhodnejšie riešenie, nasledujú varianty V1, V1A, ostatné varianty sú bez vplyvov.

RBk Laborec

Navrhovaná činnosť na niekoľkých úsekoch pretína RBk Laborec: vo variante V1 pretína RBk v celkovej dĺžke 4,09 km, V1A pretína RBk v celkovej dĺžke 4,80 km, V3 pretína RBk v celkovej dĺžke 3,84 km, V3A pretína RBk v celkovej dĺžke 4,73 km. Samotný tok Laborca pretína trasa plynovodu pri variante V1 šesťkrát, vo variante V1A, V3, V3A štyrikrát. Z hľadiska porovnania vplyvov navrhovaných variantov na RBk predstavuje variant V1A a V3A najvhodnejšie riešenie, nasledujú varianty V1, V3, ostatné varianty sú bez vplyvov.

RBk Gazdorán–Stavenec–Závozy

Navrhovaná činnosť vo variante V1 v km 12,87 - 14,27 pretína RBk v dĺžke 1,40 km, V1A v km 12,09 - 13,50 pretína RBk v dĺžke 1,41 km, V2 v km 26,65 - 28,58 pretína RBk v dĺžke 1,93 km, V2A v km 26,77 - 28,70 pretína RBk v dĺžke 1,93 km, V3 v km 13,17 - 14,50 pretína RBk v dĺžke 1,33 km, V3A v km 13,09 - 14,82 pretína RBk v dĺžke 1,73 km. Z hľadiska porovnania vplyvov navrhovaných variantov na RBk sú varianty V1, V1A, V3 identické, mierne významnejšie vplyvy majú varianty V3A, V2, V2A.

RBk Výrava

Navrhovaná činnosť na niekoľkých úsekoch pretína RBk: vo variante V1 pretína RBk v celkovej dĺžke 5,26 km, V1A pretína RBk v celkovej dĺžke 5,26 km, V3 pretína RBk v celkovej dĺžke 9,09 km, V3A pretína RBk v celkovej dĺžke 6,71 km, pri variantoch V2, V2A sú tieto len v kontakte s RBk. Samotný tok Výravy pretína trasa plynovodu pri variantoch V1, V1A, V3, V3A jedenkrát. Z hľadiska porovnania vplyvov navrhovaných

variantov na RBk predstavuje variant V2, V2A najvhodnejšie riešenie, nasledujú varianty V1, V1A, V3A, V3.

RBk Udava

Navrhovaná činnosť pretína RBk: vo variante V1 v km 37,91 - 38,84 pretína RBk v dĺžke 930 m, V1A v km 37,14 - 38,05 pretína RBk v dĺžke 910 m, V3 v km 38,39 - 38,99 pretína RBk v dĺžke 600 m, V3A v km 38,67-39,26 pretína RBk v dĺžke 590 m. Vodný tok Udavu pretína trasa plynovodu pri všetkých variantoch jedenkrát. Z hľadiska porovnania vplyvov navrhovaných variantov na RBk predstavuje variant V1, V1A najvhodnejšie riešenie, vzhľadom na menšie plochy výrubov brehových porastov, nasledujú varianty V3A, V3, ostatné varianty sú bez vplyvov.

RBk Ptava

Navrhovaná činnosť pretína RBk: vo variante V1 v km 50,00 - 50,93 pretína RBk v dĺžke 930 m, V1A v km 47,78 - 48,52 pretína RBk v dĺžke 740 m, V3 prechádza cca 10 m Z od RBk, V3A v km 48,88 - 49,62 pretína RBk v dĺžke 740 m. Vodný tok Ptavu pretína trasa plynovodu pri variantoch V1, V1A, V3, V3A jedenkrát. Z hľadiska porovnania vplyvov navrhovaných variantov na RBk predstavuje variant V1A, V3A najvhodnejšie riešenie, vzhľadom na menšie plochy výrubov brehových porastov, nasledujú varianty V1, V3, ostatné varianty sú bez vplyvov.

RBk Uh

Navrhovaná činnosť vo variante V2 v km 102,80 - 103,42 pretína RBk v dĺžke 620 m, V2A v km 97,14 - 97,91 pretína RBk v dĺžke 770 m. Vodný tok Uhu pretína trasa plynovodu pri variantoch V2, V2A, V3, V3A jedenkrát, tok je v tejto časti upravený. Brehové porasty tu dosahujú šírku od 110 do 160 m. Z hľadiska porovnania vplyvov navrhovaných variantov na RBk predstavuje variant V2A vhodnejšie riešenie ako V2, vzhľadom na menšie plochy výrubov brehových porastov, ostatné varianty sú bez vplyvov.

RBk Ortovej – Latorický luh

Navrhovaná činnosť vo variante V1 v km 95,91 - 97,28 pretína RBk v dĺžke 1,37 km, V1A v km 94,52 - 96,94 pretína RBk v dĺžke 2,42 km, V2 prechádza cca 1,56 km V od RBk, V2A v km 105,1 - 108,4 pretína RBk v dĺžke 2,11 km, V3 prechádza cca 1,56 km V od RBk, V3A v km 95,69 - 98,11 pretína RBk v dĺžke 2,42 km. Trasy V1A, V2A, V3A boli navrhnuté tak, aby sa vyhlí PR Ortovej. Z hľadiska porovnania vplyvov navrhovaných variantov na RBk sú varianty V1, V1A, V2A, V3A takmer identické, ostatné varianty sú bez vplyvov.

RBk kanál Veľké Revištia - Bežovce

Navrhovaná činnosť vo variante V2 v km v km 96,16 - 102,80 prechádza 50 m J od RBk, V2A v km 88,23 - 88,87 pretína RBk v dĺžke 640 m. Kanál pretína trasa plynovodu pri variante V2A jedenkrát. Vo variante V2 je trasa vedená južne od kanála, pretína však navrhovaný suchý polder a preto bola navrhnutá trasa severne od kanála. Z hľadiska porovnania vplyvov navrhovaných variantov na RBk predstavuje variant V2 vhodnejšie riešenie ako variant V2A, ostatné varianty sú bez vplyvov.

RBk Jaseňovský vrch

Navrhovaná činnosť vo variante V2 v km 71,91-74,13 pretína RBk v dĺžke 2,22 km, V2A v km 70,91-73,13 pretína RBk v dĺžke 2,22 km. Z hľadiska porovnania vplyvov navrhovaných variantov na RBk sú varianty V2, V2A identické, ostatné varianty sú bez vplyvov.

RBk Cirocha

Navrhovaná činnosť pretína RBk: vo variante V1, V3 pretína rieku Cirocha, v tomto úseku tvorí RBc Sútok Cirochy a Laborca (viď. vyššie), V1A v km 40,82-41,11 pretína RBk v dĺžke 290 m, V2 v km 41,00 - 42,28 pretína RBk v dĺžke 1,28 km, V2A v km 40,28 - 41,44 pretína RBk v dĺžke 1,16 km, V3A v km 42,17 - 42,46 pretína RBk v dĺžke 290 m. Z hľadiska

porovnania vplyvov navrhovaných variantov na RBk predstavuje variant V1, V3 najvhodnejšie riešenie, vzhľadom na menšie plochy výrubov brehových porastov, nasledujú varianty V1A, V3A, V2, V2A.

RBk Pčolinka

Navrhovaná činnosť pretína RBk na troch miestach v celkovej dĺžke: vo variante V2 v celkovej dĺžke 3,62 km, V2A v celkovej dĺžke 4,98 km. Samotný tok Pčolinka navrhovaná trasa plynovodu pretína však len jedenkrát. Z hľadiska porovnania vplyvov navrhovaných variantov na RBk sú varianty V2 a V2A identické, ostatné varianty sú bez vplyvov.

Plynové potrubie je uložené v zemi a počas prevádzky nie je zdrojom žiadnych vplyvov (hluk, vibrácie, emisie a pod.), ktoré by mohli narušiť funkčnosť biocentier a biokoridorov. V prípade prvkov ÚSES vyčlenených na lesných porastoch sú vplyvy počas prevádzky identické s vplyvmi popísanými v kap. C.III.11.3. V prípade prvkov ÚSES vyčlenených na plochách mimo lesné porasty (líniová, príp. skupinová zeleň na plochách poľnohospodársky využívaných pozemkov, vodné toky a vodné plochy, brehové porasty, remízky, skupinky stromovej vegetácie a pod.) budú tieto počas prevádzky udržiavané v šírke 5 m na každú stranu od osi potrubia bez stromovej a krovinej vegetácie. Odstraňovanie stromovej a krovinej vegetácie bude potrebné realizovať v období IX. - III., minimalizovať šírku pásu, pri brehových porastoch nezasahovať do vodných tokov.

Nepriame negatívne vplyvy súvisia s možným šírením nepôvodných a invázných druhov rastlín. Pozornosť bude potrebné venovať plochám narušeným výstavbou, ich citlivej revitalizácii, realizovaniu náhradnej výsadby a opatreniam zameraným na odstránenie zistených invázných druhov, aby sa zabránilo ich šíreniu na susedné plochy. Pri dodržiavaní navrhovaných opatrení nie je predpoklad narušenia biokoridorových funkcií, príp. degradácii biocentier a tým zhoršenia stavu ekologickej stability riešeného územia. Kumulatívne vplyvy na prvky ÚSES, ktoré by mohli mať negatívne dopady na stav týchto prvkov sa nepredpokladajú.

Za účelom minimalizácie negatívnych dopadov počas prevádzky boli navrhnuté opatrenia uvedené v kap. C.IV (Biota).

Z hľadiska celkového vyhodnotenia a porovnania vplyvov variantov na prvky ÚSES možno hodnotiť ako najvhodnejšie varianty V2, V2A, V3, nasleduje variant V1A s mierne významnými vplyvmi a varianty V1, V3 so stredne významnými vplyvmi. Ako najvýznamnejšie vplyvy na prvky ÚSES možno hodnotiť prekonávanie vodných tokov, kde bude nevyhnutné prísne dodržiavať navrhované opatrenia.

Vplyv na migračné trasy živočíchov

Prípravné práce by na jednotlivých úsekoch mali byť v rozsahu cca 2 - 3 týždne, samotná výstavba cca 4 - 5 týždňov. Vplyvy na migračné trasy počas výstavby v južnej časti riešeného územia, ktorá je významným migračným koridorom sťahovavých vtákov európskeho a národného významu, najmä širšia oblasť Senianskej depresie, v smere sever – juh, vzhľadom na dostatočnú vzdialenosť od navrhovanej činnosti predpokladáme ako minimálne. Vplyvy v lesnatých severnejších polohách riešeného územia budú významnejšie, samotné výrubu budú realizované cca 1 rok pred samotnou výstavbou. Migračné trasy (najmä druhov s veľkým akčným rádiom - párnokopytníky, mäsožravce) budú počas samotnej výstavby plynovodu dočasne prerušené, resp. prechodne sa zníži frekvencia využívania existujúcich migračných trás. Nepredpokladá sa však ich celoplošné a úplné prerušenie, nakoľko výrub lesných porastov v trase plynovodu a samotná výstavba plynovodu budú prebiehať v časovo dostatočne oddelených periódach - migrujúce živočíchov tak budú môcť prispôbiť sa zmenám podmienkam a modifikovať svoje migrácie. Výstavba bude prebiehať v tom istom čase na oddelených úsekoch, preto migračné trasy budú prerušované iba krátkodobo a na

obmedzenom priestore. Kopytníky a veľké šelmy tak budú môcť využívať na presuny koridory v širšom okolí. Osobitnú skupinu migrácií tvoria sezónne migrácie obojživelníkov – hlavne jarne, zo zimovísk na reprodukčné lokality, ktoré sú podstatne početnejšie (jesenné ťahy sú pomerne nepravidelné). Na minimalizáciu negatívnych dopadov bude potrebné v miestach migračných trás realizovať výstavbu mimo obdobia týchto migrácií a to mimo III.-IV. a IX.-X. (v závislosti od lokality a počasia) príp. urobiť opatrenia na zabránenie zbytočným úhynom obojživelníkov (zábrany, prenosi a pod.).

Vplyvy na urbány komplex a využívanie zeme

Vplyv na priemyselnú výrobu a služby možno hodnotiť sekundárne ako kladný, nakoľko diverzifikuje zdroje zemného plynu pre Slovenskú republiku a znižuje riziko odstavenia dodávok predovšetkým z Ukrajiny.

Priamym negatívnym vplyvom je kontakt plynovodu s areálmi priemyslu, resp. komerčnými aktivitami - areál drobnej výroby a spracovania dreva v k.ú. obce Jabloň a Udavské a tiež kontakt so S okrajom novovybudovaného recyklačného centra Snina. Jedná sa však o kontakty pri variantoch, ktoré sa podľa vyhodnotenia v tejto správe nebudú realizovať.

Stavebnou činnosťou bude ovplyvnená jednak štruktúra pestovaných plodín, jednak intenzita výroby. Najvýznamnejším priamym vplyvom je zníženie poľnohospodárskej produkcie z dôvodov trvalých záberov poľnohospodárskej pôdy.

Okrem záberu poľnohospodárskej pôdy dochádza ku kontaktom bezpečnostného pásma plynovodu s ochranným pásmom poľnohospodárskych dvorov. Uvedené strety sa musia riešiť v ďalších stupňoch projektovej prípravy s majiteľmi týchto areálov (PD Nacina Ves a Krásnovce).

Počas prevádzky plynovodu budú dotknuté poľnohospodárske pozemky uvedené do pôvodného stavu a môžu byť využívané podľa pôvodných zámerov.

Počas výstavby dôjde k zásahom do lesných porastov. Lesné porasty riešeného územia patria pod nasledovné LHC: Strážske, Humenné, Koškovce, Výrava, Medzilaborce, Snina, Sobrance.

Navrhovaná činnosť bude mať určité negatívne dopady na lesné hospodárstvo a to najmä:

- zníženie produkčnej plochy a tým aj prírastku,
- možnosť erózie pôdy,
- strata z predčasnej likvidácie porastov čo predstavuje ekonomickú stratu užívateľa zo zníženia produkcie, zníženia speňaženia dreva (tenšie sortimenty) a zvýšených nákladov na ťažbu a sústreďovanie dreva pri výrube,
- novovytvorená porastová stena v porastoch, ktorá môže zvýšiť ich ohrozenie vetrom a imisiami.

Značne citlivým obdobím je spílenie stromov v trase plynovodu, ich približovanie a odvoz z územia. Pri sústreďovaní drevnej hmoty bude nevyhnutné zabrániť poškodeniu pôdneho krytu aj na plochách nepriamo zasiahnutých výstavbou, aby nedošlo k vzniku erózie.

Prehľad predpokladaných výrubov:

Typ lesa	V1	V1A	V2	V2A	V3	V3A
hospodársky	251 275	293 250	299 230	281 290	288 075	258 980
ochranný	10 350	10 350	20 700	11 500	10 810	10 350
osobit. určenia	18 860	5 750	18 860	17 250	18 860	25 990
Spolu	280 485	309 350	338 790	310 040	317 745	295 320

Počas prevádzky bude nevyhnutné ponechať priesek v trase plynovodu v šírke 5 m na každú stranu od osi plynovodu. Trvalé odlesnenie v týchto úsekoch bude pravidelne udržiavané

prevádzkovateľom plynovodu a zostane permanentne bez stromového porastu. V pravidelných intervaloch cca 1-krát za 2 - 5 rokov je prevádzkovateľom realizované odstraňovanie náletových drevín a krovín.

Navrhovaná činnosť svojim charakterom nepredstavuje riziko pre rekreačné a športové aktivity. Z reálnych variantov sa len v prípade variantu IIIA približuje plynovod k južnému okraju Chlmeckého rybníka, ktorý je využívaný na športový rybolov.

Vplyvy na dopravu a technickú infraštruktúru

Správa o hodnotení špecifikuje strety s cestnými komunikáciami, železničnými traťami a tiež bude ovplyvnená infraštruktúra vodného hospodárstva (vodovody, kanalizácia), rozvodov plynu, elektriny, produktovody a ďalšie siete. Vplyvy sa týkajú etapy výstavby a to v miestach, kde trasa plynovodu križuje dopravné a inžinierske siete. Križovanie bude riešené podľa príslušných STN a dohôd s ich prevádzkovateľmi, ktorí stanovujú podmienky križovania a zároveň ochrany príslušných sietí, ktoré prevádzkujú. Tieto križovania budú súčasťou vyvolaných investícií výstavby prepojovacieho plynovodu PR - SR.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

Navrhovaná trasa plynovodu v jednotlivých variantoch vedie mimo kultúrnych a historických pamiatok, ako aj architektonicky významných budov. Napriek tomu pri následnej príprave je však potrebné postupovať podľa zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu a stavebného zákona č. 50/1976 Z. z.

Vplyvy na archeologické náleziská

Na základe lokalizovania nálezov a evidovaných lokalít, treba s výskytom archeologických lokalít v plánovanej trase počítať. Z uvedeného dôvodu je nevyhnutná realizácia archeologického výskumu na všetkých lokalitách, ktoré sú situované v trase a záchranné archeologické výskumy na jednotlivých lokalitách je potrebné realizovať minimálne tri mesiace pred začatím zemných a stavebných prác (mimo mesiacov december – február).

Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V hodnotenom území prepojovacieho plynovodu nie sú známe žiadne paleontologické náleziská a významné geologické lokality.

Iné vplyvy

Žiadne iné vplyvy na neboli identifikované.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA CHRÁNENÉ ÚZEMIA, CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO SÚVISLÚ EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

Vplyvy na územia národnej sústavy chránených území

Významnejšie budú počas výstavby ovplyvnené:

NPR Humenský sokol

Navrhovaná činnosť vo variante V3 v km 48,59 - 48,70 pretína JV okraj CHÚ v dĺžke 114 m. Územie má plochu 241,50 ha, v území platí 5. st. ochrany, ochranné pásmo nie je vyhlásené. Územie je súčasťou SKUEV0050 Humenský sokol, ktoré presahuje územie NPR a jeho rozloha je 286,61 ha. Realizáciou navrhovanej činnosti možno očakávať zánik časti biotopov v JV okraji územia s postupnou degradáciou (ruderalizáciou) aj susedných biotopov nepriamo dotknutých výstavbou. Minimalizovať negatívne dopady výstavby pri variante V3 je možné posunom trasy 100 m východným smerom mimo hranicu NPR, príp. zvolením iného variantu. Ostatné varianty V1, V1A, V3A lokalizované v tejto časti riešeného územia sa nachádzajú v dostatočnej vzdialenosti (250 – 370 m) a negatívne dopady na NPR sa nepredpokladajú.

NPR Humenská

Navrhovaná činnosť vo variante V1 v km 46,73 - 46,86 pretína Z okraj CHÚ v dĺžke 130 m, V3 v km 47,07 - 47,23 pretína Z okraj CHÚ v dĺžke 160 m. Územie má plochu 70,37 ha, v území platí 5. st. ochrany, ochranné pásmo nie je vyhlásené. Územie je súčasťou SKUEV0206 Humenská (popis vplyvov na ÚEV je uvedený v príslušnej časti kap.), ktoré presahuje územie NPR, a jeho rozloha je 215,80 ha. Realizáciou navrhovanej činnosti možno očakávať čiastočné poškodenie biotopov priamo dotknutých výstavbou s postupnou degradáciou aj susedných biotopov nepriamo ovplyvnených výstavbou, nepredpokladá sa trvalý vplyv na ich priaznivý stav v predmetnom území.

PR Ortov

Navrhovaná činnosť vo variante V1 v km 98,47 - 98,56 pretína CHÚ v dĺžke 97 m, V2 v km 109,78 - 109,89 pretína CHÚ v dĺžke 110 m, V3 v km 101,28 - 101,39 pretína CHÚ v dĺžke 110 m. Územie má plochu 14,85 ha, v území platí 5. st. ochrany, ochranné pásmo nie je vyhlásené. Navrhovaná činnosť síce zasahuje len do okrajových častí CHÚ, realizáciou navrhovanej činnosti však možno očakávať zánik časti biotopov priamo dotknutých výstavbou s postupnou degradáciou časti územia. Minimalizovať negatívne dopady výstavby pri variantoch V1, V2 a V3 je možné posunom trasy mimo hranicu PR, príp. výberom variantu V1A, V2A príp. V3A, ktoré v dostatočnej vzdialenosti obchádzajú CHÚ bez negatívnych dopadov na CHÚ.

CHKO Východné Karpaty

Navrhovaná činnosť vo variante V1 pretína CHÚ v dĺžke 4,85 km, V1A pretína CHÚ v dĺžke 4,64 km, V2 pretína CHÚ v dĺžke 5,19 km, V2A pretína CHÚ v dĺžke 5,33 km, V3 pretína CHÚ v dĺžke 4,85 km, V3A pretína CHÚ v dĺžke 5,47 km. Územie má plochu 25 307 ha, v území platí 2. st. ochrany (zóna D), ochranné pásmo nie je vyhlásené. Časť územia CHKO sa prekrýva s územím európskeho významu SKUEV0387 Beskyd a chráneným vtáčím územím SKCHVU011 Laborecká vrchovina (popis vplyvov na tieto územia je uvedený v príslušnej časti kap.). Navrhovaná činnosť pretína CHKO v centrálnej časti a jej realizáciou možno očakávať zánik časti biotopov priamo dotknutých výstavbou s postupnou degradáciou ďalších biotopov nepriamo dotknutých navrhovanou činnosťou. Predpokladáme priamy záber biotopov európskeho významu: Ls5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy, Ls5.2 Kyslomilné bukové lesy, Ls4 Lipovo-javorové sutinové lesy, Ls 1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy. Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k ich čiastočnému poškodeniu, vzhľadom však na ich dostatočné rozšírenie v rámci celého územia sa nepredpokladá trvalý vplyv na ich priaznivý stav v predmetnom území.

Vplyvy na chránené územia národnej sústavy CHÚ počas prevádzky plynovodu a technických zariadení možno obmedziť na údržbu pásu v šírke 10 m v trase plynovodu, ktorá spočíva v odstránení náletových drevín a krovín v tomto páse. Frekvencia týchto prác je realizovaná v 10-ročných intervaloch. Vplyvy počas prevádzky na CHÚ sú identické vplyvom na faunu, flóru a biotopy, ktoré sú podrobne popísané v kap. C.III.7.Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy.

Vplyvy na územia európskej sústavy chránených území NATURA 2000

Za účelom vyhodnotenia vplyvov navrhovanej činnosti na územia európskej sústavy chránených území NATURA 2000 bol spracovaný dokument: Hodnotenie vplyvov stavby Prepojovací plynovod Poľsko - Slovensko na územia sústavy NATURA 2000 v rámci správy o hodnotení vplyvov na životné prostredie (Pčolová, Hlôška, 2015). Pri spracovaní hodnotenia sa postupovalo podľa Metodického príručky k ustanoveniam článkov 6(3) a 6(4) smernice o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín 92/43/EHS.

Do hodnotenia boli zaradené územia európskeho významu (ÚEV) a chránené vtáčie územia (CHVÚ) do vzdialenosti cca 5 km od posudzovaných variantov trás plynovodu resp. aj tie, ktoré presahujú túto hranicu ale nachádzajú sa vo výreze mapového listu.

V priebehu výstavby navrhovanej činnosti dôjde k priamym a nepriamym vplyvom na územia sústavy NATURA 2000. V nasledovných tab. uvádzame hodnotenie významnosti vplyvu a ich vyhodnotenie za jednotlivé varianty.

Hodnotenia významnosti vplyvu

Hodnota	Termín	Popis
-2	významný negatívny vplyv	Vylučuje realizáciu zámeru, resp. je možné ho realizovať len v určitých prípadoch podľa § 38 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z.z. (významný rušivý vplyv) až likvidačný na stanovište alebo populáciu druhu, jej podstatnú časť, významné narušenie ekologických nárokov stanovišťa alebo druhu, významný zásah do biotopu, alebo prirodzeného vývoja druhu. Nedá sa eliminovať.
-1	mierne negatívny vplyv	Obmedzený (mierny) nevýznamný negatívny vplyv – nevylučuje realizáciu zámeru - mierne rušivý vplyv na stanovište, alebo populáciu druhu, mierne narušenie ekologických nárokov stanovišťa, alebo druhu, okrajový zásah do biotopu. Je možné ho minimalizovať navrhnutými zmierňujúcimi opatreniami.
0	nulový vplyv	Zámer nemá žiadny preukázateľný vplyv.
+1	mierne pozitívny vplyv	Mierne priaznivý vplyv na stanovište, alebo populáciu druhu, mierne zlepšenie ekologických nárokov, mierne priaznivý zásah do biotopu, alebo do prirodzeného vývoja druhu.
+2	významný pozitívny vplyv	Významne priaznivý vplyv na stanovište, alebo populáciu druhu, významné zlepšenie ekologických nárokov, významne priaznivý zásah do biotopu, alebo do prirodzeného vývoja druhu.

Hodnotenie významnosti vplyvov pre jednotlivé územia NATURA 2000

Územie NATURA 2000	Hodnotenie významnosti vplyvu jednotlivých variantov					
	V1	V1A	V2	V2A	V3	V3A
SKCHVU011 Laborecká vrchovina	-1	-1	-1	-1	-1	-1
SKCHVU002 Bukovské vrchy	0	0	0	0	0	0
SKCHVU035 Vihorlatské vrchy	-1	-1	-1	-1	-1	-1
SKCHVU037 Ondavská rovina	0	0	0	0	0	0
SKCHVU024 Senianske rybníky	0	0	0	0	0	0
SKCHVU015 Medzibodrožie	0	0	0	0	0	0
SKUEV0387 Beskyd	-1	-1	-1	-1	-1	-1
SKUEV0016 Košariská	0	0	0	0	0	0
SKUEV0763 Horný tok Výravý	-1	-1	-1	-1	-2	-1
SKUEV0011 Svetlica	0	0	0	0	0	0
SKUEV0014 Lázky	0	0	0	0	0	0
SKUEV0049 Alúvium Rieky	0	0	-2	-2	0	0
SKUEV0386 Hostovické lúky	0	0	-1	-1	0	0
SKUEV0385 Pliškov	0	0	0	0	0	0
SKUEV0229 Bukovské vrchy	0	0	0	0	0	0

SKUEV0230 Makovica	0	0	0	0	0	0
SKUEV0063 Ublianka	0	0	0	0	0	0
SKUEV0209 Morské oko	0	0	-1	-1	0	0
SKUEV0006 Latorica	0	0	0	0	0	0
SKUEV0205 Hubková	-1	-1	0	0	-1	-1
SKUEV0005 Drieňová	0	-1	0	0	0	-1
SKUEV0206 Humenská	-1	0	0	0	-1	0
SKUEV0050 Humenský Sokol	0	-1	0	0	-1	-1
SKUEV0250 Krivoštianka	-1	-1	0	0	-2	-1
SKUEV0231 Brekovský hradný vrch	0	0	0	0	0	0
SKUEV0235 Stretavka	-1	0	0	0	0	0
SKUEV0026 Raškovský luh	0	0	0	0	0	0

Územie NATURA 2000	Hodnotenie významnosti vplyvu jednotlivých variantov					
	V1	V1A	V2	V2A	V3	V3A
Počet území NATURA 2000 s významným negatívnym vplyvom zámeru (-2)	0	0	1	1	2	0
Počet území NATURA 2000 s mierne negatívnym vplyvom zámeru (-1)	8	8	6	6	6	8
Počet území NATURA 2000 s nulovým vplyvom zámeru (0)	19	19	20	20	19	19
Rozptyl	0,217	0,217	0,293	0,293	0,396	0,217
Štandardná odchýlka	0,465	0,465	0,542	0,542	0,629	0,465

Z území patriacich do sústavy NATURA 2000 budú výstavbou a prevádzkou plynovodu pri všetkých hodnotených variantoch priamo dotknuté územia: SKCHVU011 Laborecká vrchovina, SKCHVU035 Vihorlatské vrchy, SKUEV0387 Beskyd, SKUEV0763 Horný tok Výrav, SKUEV0049 Alúvium Rieky, SKUEV0386 Hostovické lúky, SKUEV0209 Morské oko, SKUEV0205 Hubková, SKUEV0005 Drieňová, SKUEV0206 Humenská, SKUEV0050 Humenský Sokol, SKUEV0250 Krivoštianka, SKUEV0235 Stretavka. Ostatné územia sa nachádzajú mimo priamych a nepriamych vplyvov.

Pre väčšinu ďalej uvádzaných CHÚ sa predpokladajú tieto priame vplyvy variantov na predmetné územie:

- priamy záber biotopov,
- odstránenie bylinnej, krovinovej aj stromovej etáže,
- stavebný ruch – zvýšená hlučnosť a prašnosť,
- redukcia potravných a reprodukčných biotopov živočíchov,
- lokálna zmena habitatových podmienok,
- ruderalizácia biotopov, šírenie expanzívnych a invázných druhov rastlín,
- pedokompakcia – utlačanie pôdy ťažkými mechanizmami, zmena v stratifikácii pôdnych horizontov najmä u lesných pôd,
- zmeny v štruktúre pôdneho edafónu v lesných spoločenstvách.

Na zmiernenie negatívnych dopadov je v kap. C.IV. Opatrenia navrhnuté na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia správy o hodnotení uvedený zoznam opatrení, ktoré významným spôsobom

prispejú k minimalizácii negatívnych dopadov na CHVÚ a zároveň umožnia pomerne rýchlu obnovu poškodených častí biotopov.

SKCHVU011 Laborecká vrchovina

V nasledovnej tab. sú identifikované vplyvy na hlavné kritériové druhy CHVÚ.

Vplyvy na hlavné kritériové druhy SKCHVU011 Laborecká vrchovina.

Vedecký názov druhu	Slovenský názov druhu	Dopad zámeru na druh
<i>Alcedo atthis</i>	rybárik riečny	Narušenie kolmých hlinených brehov, a tým aj hniezdných možností, vodných tokov, s ktorými sa trasa biotopu križuje.
<i>Aquila pomarina</i>	orol krikľavý	Vyrušovanie počas výstavby v hniezdnom prostredí (lesné biotopy) - dočasné a lokálne obmedzené vplyvy na lovné teritória v predhorí Laboreckej vrchoviny počas výstavby.
<i>Caprimulgus europaeus</i>	lelek lesný	Najväčšie ohrozenie pre hniezdiace populácie znamená odstraňovanie vegetačného krytu a deštrukcia vrchného pôdneho horizontu na mikro-stanovištiach vhodných na hniezdenie a výchovu mláďat počas výstavby.

Vedecký názov druhu	Slovenský názov druhu	Dopad zámeru na druh
<i>Crex crex</i>	chriaštel poľný	Je ohrozovaný najmä úbytkom lúk, ich vysušovaním a intenzívnym obhospodarovaním - pri mechanizovanom kosení manipulačného pásu plynovodu sa zvýši mortalita jedincov.
<i>Dendrocopos leucotos</i>	ďateľ bielochrbtý	Na populáciu druhu bude mať negatívny vplyv najmä narušenie súvisiace bezprostredne s výrubom stromov a odstránením odumierajúceho a mŕtveho dreva v dotknutých lesných porastoch. Tento zásah vyvolá tiež lokálnu degradáciu a fragmentáciu hniezdných a trofických biotopov.
<i>Dryocopus martius</i>	ďateľ čierny	Výrub starých stromov v súvislosti s výstavbou plynovodu zredukuje lokálne topické a trofické možnosti tohto druhu v bezprostrednom okolí.
<i>Ficedula parva</i>	muchárik červenohrdlý	Lokálny úbytok hniezdných možností spôsobený výrubom starých stromov ako potenciálnych hniezdných habitatov (prirodzené hniezdne dutiny). Redukcia a sukcesné zmeny potravných biotopov (vegetačnej zložky i živočíšnej) v dôsledku priamej stavebnej činnosti (pedokompakcia, mikroklimatické zmeny, vysušovanie, antropicky podmienené zmeny v pôdnom profile, zmeny v druhovom zložení a časopriestorovej distribúcii edafónu) a tým tiež potravných ponuky.
<i>Laniuscollurio</i>	strakoš červenochrbtý	Lokálny úbytok krovinatých biotopov s výskytom väčšieho hmyzu s dĺžkou tela nad 20 mm.
<i>Lullulaarborea</i>	škvránok stromový	Strata vhodných hniezdných biotopov v priamej súvislosti so stavebnou činnosťou.
<i>Milvus milvus</i>	haja červená	Prechodné a časovo obmedzené vyrušovanie v lesnom prostredí.
<i>Picus canus</i>	žlna sivá	Výruby starých stromov v stavebnou činnosťou priamo

		zasiahnutých častiach lesných porastov - redukcia hniezdných možností. Odstránenie odumretej drevnej hmoty a humusovej vrstvy spôsobí prechodné zníženie potravnej základne (napr. likvidácia mravenísk), ktorá bude kompenzovaná zachovalými biotopmi v okolí manipulačného pásu.
<i>Sylvia nisoria</i>	penica jarabá	Lokálny úbytok krovinatých biotopov s výskytom väčšieho hmyzu nad 20 mm počas výstavby plynovodu a následného manažmentu manipulačného pásu (kosenie) po dokončení stavebných prác.

SKCHVU035 Vihorlatské vrchy

V nasledovnej tab. sú identifikované vplyvy na hlavné kritériové druhy CHVÚ.

Vplyvy na hlavné kritériové druhy SKCHVU035 Vihorlatské vrchy.

Vedecký názov druhu	Slovenský názov druhu	Dopady zámeru na druh
<i>Circaetus gallicus</i>	Hadiar krátkoprstý	Výrub stromov v trase plynovodu a priame vyrušovanie v dôsledku pohybu a práce ťažkých mechanizmov počas vlastnej výstavby plynovodu.
<i>Dendrocopos medius</i>	ďateľ prostredný	Výrub starších stromov v lesných porastoch s prirodzenými hniezdnymi dutinami v trase plynovodu - redukcia hniezdných a dočasne i potravných možností.
<i>Otus scops</i>	výrik lesný	Výrub starých stromov s výskytom prirodzených dutín v kultúrnej krajine na trase budovaného plynovodu - redukcia hniezdných možností.

Vedecký názov druhu	Slovenský názov druhu	Dopady zámeru na druh
<i>Strix uralensis</i>	sova dlhochvostá	Redukcia hniezdných možností odstránením pahýľov vhodných na hniezdenie, predovšetkým v porastoch vyšších vekových tried v trase plynovodu.
<i>Jynx torquilla</i>	krutihlav hnedý	Dočasný zánik vhodných potravných biotopov. Po ukončení stavby ich opätovný sukcesný vývoj bude do značnej miery závislý od spôsobu a frekvencie údržby (kosenia) manipulačného pásu plynovodu.

SKUEV0387 Beskyd

Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k čiastočnému poškodeniu biotopov Ls5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy, Ls5.2 Kyslomilné bukové lesy, Ls4 Lipovo – javorové sutinové lesy, Ls 1.3 Jaseňovo- jelšové podhorské lužné lesy, nepredpokladá sa však trvalý vplyv na ich priaznivý stav v predmetnom území.

SKUEV0763 Horný tok Výravy

Predpokladajú sa nepriame vplyvy variantov V1, V1A, V2, V2A, V3A na predmetné územie:

- stavebný ruch – zvýšená hlučnosť a prašnosť,
- ruderalizácia biotopov, šírenie expanzívnych a invázných druhov rastlín.

Realizáciou navrhovanej činnosti sa nepredpokladá trvalé poškodenie biotopov, ani trvalý vplyv na ich priaznivý stav v predmetnom území.

V prípade variantu V3 sa predpokladajú okrem vyššie uvedených aj tieto priame vplyvy na predmetné územie:

- priamy záber biotopu Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy,
- dočasné znečistenie vodného toku.

Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k poškodeniu vyššie uvedeného biotopu, k čiastočnej regulácii koryta, čím sa predpokladá trvalý vplyv na jeho priaznivý stav v predmetnom území.

SKUEV0049 Alúvium Rieky

Pri variantoch V1, V1A, V3, V3A sa nepredpokladajú priame ani nepriame vplyvy na predmetné územie.

V prípade variantov V2, V2A sa predpokladajú okrem vyššie uvedených aj tieto priame vplyvy na predmetné územie:

- priamy záber biotopov Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy, Lk5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach,

Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k poškodeniu vyššie uvedeného biotopu, k čiastočnej regulácii koryta, čím sa predpokladá trvalý vplyv na jeho priaznivý stav v predmetnom území.

SKUEV0386 Hostovické lúky

Pri variantoch V1, V1A, V3, V3A sa nepredpokladajú priame ani nepriame vplyvy na predmetné územie.

V prípade variantov V2, V2A sa predpokladajú nepriame vplyvy na predmetné územie:

- stavebný ruch – zvýšená hlučnosť a prašnosť,
- ruderalizácia biotopov, šírenie expanzívnych a invázných druhov rastlín.

Realizáciou navrhovanej činnosti sa nepredpokladá trvalé poškodenie biotopov, ani trvalý vplyv na ich priaznivý stav v predmetnom území.

SKUEV0209 Morské oko

Pri variantoch V1, V1A, V3, V3A sa nepredpokladajú priame ani nepriame vplyvy na predmetné územie.

V prípade variantov V2, V2A sa predpokladajú nepriame vplyvy na predmetné územie:

- stavebný ruch – zvýšená hlučnosť a prašnosť,
- ruderalizácia biotopov, šírenie expanzívnych a invázných druhov rastlín.

Realizáciou navrhovanej činnosti sa nepredpokladá trvalé poškodenie biotopov, ani trvalý vplyv na ich priaznivý stav v predmetnom území.

SKUEV0205 Hubková

Pri variantoch V2, V2A sa nepredpokladajú priame ani nepriame vplyvy na predmetné územie.

V prípade variantov V1, V1A, V3, V3A sa predpokladajú nepriame vplyvy na predmetné územie:

- stavebný ruch – zvýšená hlučnosť a prašnosť,
- ruderalizácia biotopov, šírenie expanzívnych a invázných druhov rastlín.

Realizáciou navrhovanej činnosti sa nepredpokladá trvalé poškodenie biotopov, ani trvalý vplyv na ich priaznivý stav v predmetnom území.

SKUEV0005 Drieňová

Pri variantoch V1, V2, V2A, V3, V3A sa nepredpokladajú priame ani nepriame vplyvy na predmetné územie.

V prípade variante V1A sa predpokladajú nepriame vplyvy na predmetné územie:

- stavebný ruch – zvýšená hlučnosť a prašnosť,
- ruderalizácia biotopov, šírenie expanzívnych a invázných druhov rastlín.

Realizáciou navrhovanej činnosti sa nepredpokladá trvalé poškodenie biotopov, ani trvalý vplyv na ich priaznivý stav v predmetnom území.

SKUEV0206 Humenská

Pri variantoch V2, V2A sa nepredpokladajú priame ani nepriame vplyvy na predmetné územie.

V prípade variantov V1A, V3A sa predpokladajú nepriame vplyvy na predmetné územie:

- stavebný ruch – zvýšená hlučnosť a prašnosť,
- ruderalizácia biotopov, šírenie expanzívnych a inváznych druhov rastlín.

Realizáciou navrhovanej činnosti sa nepredpokladá trvalé poškodenie biotopov, ani trvalý vplyv na ich priaznivý stav v predmetnom území.

V prípade variantov V1, V3, sa predpokladajú okrem vyššie uvedených aj tieto priame vplyvy na predmetné územie:

- priamy záber biotopov Ls5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy, Ls5.4 Vápnomilné bukové lesy,

Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k čiastočnému poškodeniu vyššie uvedených biotopov, nepredpokladá sa však trvalý vplyv na ich priaznivý stav v predmetnom území.

SKUEV0050 Humenský Sokol

Pri variantoch V1, V2, V2A sa nepredpokladajú priame ani nepriame vplyvy na predmetné územie.

V prípade variantov V1A, V3, V3A sa predpokladajú okrem vyššie uvedených aj tieto priame vplyvy na predmetné územie:

- priamy záber biotopov Pi5 Pionierske porasty zväzu Alysso-Sedionalbi na plytkých karbonátových a bázičných substrátoch, Tr1 Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnom substráte, Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky, Sk1 Karbonátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou, Ls5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy, Ls5.4 Vápnomilné bukové lesy, Ls3.1 Teplomilné submediteránne dubové lesy,

Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k čiastočnému poškodeniu vyššie uvedených biotopov, nepredpokladá sa však trvalý vplyv na ich priaznivý stav v predmetnom území, najcennejšie biotopy v rámci NPR ostanú zachované.

SKUEV0250 Krivoštica

Pri variantoch V2, V2A sa nepredpokladajú priame ani nepriame vplyvy na predmetné územie.

V prípade variantov V1, V1A, V3, V3A sa predpokladajú okrem vyššie uvedených aj tieto priame vplyvy na predmetné územie:

- priamy záber biotopov Ls5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy, Ls5.4 Vápnomilné bukové lesy, Ls3.1 Teplomilné submediteránne dubové lesy cez ekotonálne pásmo,

Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k čiastočnému poškodeniu vyššie uvedených biotopov, nepredpokladá sa však trvalý vplyv na ich priaznivý stav v predmetnom území, najcennejšie biotopy v rámci NPR ostanú zachované.

SKUEV0235 Stretavka

Pri variantoch V1A, V2, V2A, V3, V3A sa nepredpokladajú priame ani nepriame vplyvy na predmetné územie.

V prípade variantu V1, sa predpokladajú nepriame vplyvy na predmetné územie:

- stavebný ruch – zvýšená hlučnosť a prašnosť,
- ruderalizácia biotopov, šírenie expanzívnych a inváznych druhov rastlín.

Realizáciou navrhovanej činnosti sa nepredpokladá trvalé poškodenie biotopov, ani trvalý vplyv na ich priaznivý stav v predmetnom území.

Vplyvy na chránené územia NATURA 2000 počas prevádzky plynovodu a technických zariadení možno obmedziť na údržbu pásu v šírke 10 m v trase plynovodu, ktorá spočíva

v odstránení náletových drevín a krovín v tomto páse. Frekvencia týchto prác je realizovaná v 10-ročných intervaloch. Vplyvy počas prevádzky sú identické vplyvom na faunu, flóru a biotopy, ktoré sú podrobne popísané v kap. C.III.7. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy. Vplyvy na integritu a koherenciu území NATURA 2000 počas obdobia prevádzky nepredpokladáme. Z najvýznamnejších možno spomenúť napr.:

- odstránenie bylinnej, krovinovej aj stromovej etáže počas údržby manipulačného pásu,
- vplyv hluku a prašnosti, počas údržby manipulačného pásu,
- redukcia potravných a reprodukčných biotopov živočíchov,
- ruderalizácia biotopov, šírenie expanzívnych a invázných druhov rastlín,
- lokálna zmena habitatových podmienok,
- dočasné čiastočné prerušenie migrácií, počas údržby manipulačného pásu,
- zmeny v štruktúre pôdneho edafónu v lesných spoločenstvách.

Na minimalizáciu vplyvov týchto prác bude potrebné výrubu drevín v CHVÚ vykonávať len v nevyhnutnom rozsahu a to v mimovegetačnom a mimohniezdnom období (VIII. – XII.), výrub drevín mimo CHVÚ (napr. brehové porasty, dreviny rastúce mimo lesné porasty) je nutné realizovať mimo vegetačné obdobie rastlín, ktoré pokrýva aj obdobie hniezdenia vtákov a vyváždzania mláďat ostatných druhov živočíchov tzn. v období VIII. – II.

Hodnotenie vplyvov plánovanej činnosti na integritu území sústavy NATURA 2000 v riešenom území

Pod pojmom integrity územia rozumieme celistvosť ekologickej štruktúry a funkcií územia v rámci celého hodnoteného územia alebo komplexu biotopov či populácií vybraných druhov, ktoré sú predmetom záujmu (ochrany). Podmienkou tejto funkčnosti je optimálne priestorové usporiadanie a prepojenie jednotlivých prvkov. Územie má vysoký stupeň integrity ak je v ňom realizovaný vysoký potenciál pre naplnenie cieľov ochrany, pokiaľ sa udržiava schopnosť samovoľného zotavenia a samovoľnej obnovy a pokiaľ je potrebné minimálne množstvo vonkajších zásahov. Pri hodnotení ovplyvnenia integrity sa vychádza z cieľov ochrany územia. Hodnotí sa jednak spojitosť (*koherencia*) celkovej sústavy NATURA 2000 a jednak celistvosť (*integrita*) jednotlivých dotknutých území sústavy NATURA 2000.

Počas výstavby dôjde k redukcii potravných a reprodukčných biotopov živočíchov, lokálnym zmenám habitatových podmienok, stavebnému ruchu a vyrušovaniu živočíchov, predpoklad je ruderalizácie biotopov – všetko ide o vplyvy viazané na pomerne krátke obdobie výstavby v trvaní 6 - 8 týždňov na úsek stavby, bez trvalej prítomnosti vizuálneho impaktu stavby v krajine, trvalej prítomnosti človeka po ukončení výstavby, a pri dodržaní navrhnutých opatrení nie je predpoklad zásadného ovplyvnenia integrity území sústavy NATURA 2000.

Hodnotenie vplyvov na koherenciu sústavy NATURA 2000

Koherencia (súvislosť, spojitosť) je ekologická prepojenosť území umožňujúca zachovanie typov prirodzených biotopov, druhov a biotopov druhov. Ide o zachovanie krajinných štruktúr umožňujúcich migráciu živočíchov a šírenie rastlín a biotopov medzi územiami NATURA 2000. Hodnotia sa prvky, ktoré sú charakterom svojej lineárnej a súvislej štruktúry (napr. ÚSES) alebo svojou funkciou tzv. „steppingstones“ dôležité pre migráciu, rozptýlenie a genetickú výmenu voľne žijúcich druhov.

Realizáciou navrhovanej činnosti, ako aj jej prevádzkou nebudú nijakým spôsobom dotknuté funkcie území NATURA 2000. Navrhovaná činnosť bude vedená pod povrchom zeme a nebude predstavovať prekážku na migračných cestách a nenaruší ich kontinuitu.

Z vyššie uvedených dôvodov koherencia sústavy NATURA 2000 a jednotlivých populácií druhov a typov biotopov komunikujúcich medzi jednotlivými územiami nebude narušená. S ohľadom na ekologické nároky, akčný rádius, teritóriá a migračnú schopnosť jednotlivých

druhov, ktorých biotopy sú predmetom ochrany území NATURA 2000, môžeme konštatovať že výstavba a prevádzka stavby zachová priestorové prepojenia sústavy NATURA 2000 a nebude mať negatívne vplyvy na koherenciu území NATURA 2000.

Vyhodnotenie kumulatívnych vplyvov

V širšom riešenom území je navrhovaná trasa diaľnice D1 úsek Budimír – št. hranica SR/Ukrajina, ktorú pretínajú všetky posudzované varianty. Vzhľadom na to, že v úseku, kde varianty pretínajú navrhovanú diaľnicu sa nenachádza žiadne chránené územie národnej ani európskej sústavy chránených území NATURA 2000 **nie je predpoklad vzniku kumulatívnych vplyvov s negatívnym dopadom na uvedené územia.**

Okrem vyššie uvedených vplyvov vyhodnotila správa o hodnotení aj ďalšie aspekty spadajúce pod ochranu prírody a krajiny ako sú vplyvy na prvky územného systému ekologickej stability a vplyvy na migračné trasy živočíchov. Všeobecne možno konštatovať, že negatívne prejavy obdobia výstavby na prvky ÚSES sú identické s negatívnymi vplyvmi popisovanými pri hodnotení vplyvov na faunu a flóru a biotopy. Možno konštatovať, že ovplyvnenie regionálnych biocentier bude minimalizované navrhovanými opatreniami a funkčnosť regionálnych biokoridorov bude v krátkej dobe po výstavbe obnovená. Čo sa týka migračných trás, nepredpokladá sa ich celoplošné a úplné prerušenie, nakoľko výrub lesných porastov v trase plynovodu a samotná výstavba plynovodu budú prebiehať v časovo dostatočne oddelených periódach - migrujúce živočíchy tak budú môcť prispôbiť sa zmenám podmienkam a modifikovať svoje migrácie.

VI. ZÁVERY

1. Záverečné stanovisko k navrhovanej činnosti

Na základe výsledku procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa ustanovení zákona, pri ktorom sa zväžil stav využitia územia a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a to aj kumulatívnych a synergických, chránené územia a zdravie obyvateľstva, z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, povahy a rozsahu vplyvov, miesta vykonávania navrhovanej činnosti, so zameraním na úroveň spracovania správy o hodnotení, stanoviská orgánov štátnej správy a samosprávy a odborných organizácií, výsledku verejného prerokovania, výsledku odborného posudku, po vyžiadaní a doložení doplňujúcich informácií, po konzultáciách a za súčasného stavu poznania sa

o d p o r ú č a

realizácia navrhovanej činnosti „Prepojovací plynovod Poľsko - Slovensko“ za predpokladu splnenia podmienok a realizácie opatrení uvedených v kapitole "VI. Závěry", časť "VI.3. Odporúčané podmienky pre etapu výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti" a časti "VI.5. Požadovaný rozsah poprojektovej analýzy" tohto záverečného stanoviska.

Neurčitosti, ktoré sa vyskytli v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie a vznesené požiadavky, je potrebné vyriešiť v ďalšom povoloňovacom procese podľa osobitných predpisov.

2. Odporúčaný variant

Podľa správy o hodnotení

Z porovnania a vyhodnotených vplyvov správa o hodnotení odporúča pre ďalšie riešenie nasledovnú trasu prepojovacieho plynovodu:

Bod napojenia C, od bodu C pokračuje trasa variantom 2A po km 12,18 kde trasa ďalej pokračuje variantom 1A po km 47,65 kde pri obci Chlmec je navrhnuté napojenie na variant 1 poza Chlmec v dĺžke cca 3,32 km. Následne trasa pokračuje vo variante 1A (km 50,00) až do konca úseku km 100,00 v KS01 Veľké Kapušany.

V priestore obce Chlmec je alternatívne možné trasovanie pri obci Chlmec vo variante 1A a zásahu do južného okraja územia SKUEV0050 Humenský sokol, za podmienok uvedených v kapitole C.V.2.

*Pozn.**

Variant 1 poza Chlmec je z hľadiska vplyvu na územia sústavy NATURA2000 a národnej sústavy chránených území vhodný, ale z hľadiska rozvojového potenciálu obce a záporných stanovísk obce Chlmec, je v návrhu optimálneho variantu uvádzaná aj alternatíva možného trasovanie pri obci Chlmec vo variante 1A.

Zároveň treba upozorniť, že navrhovaný variant bude potrebné ešte v rámci projektovej dokumentácie optimalizovať z hľadiska nákladov a technických podmienok tak, aby investícia vychádzala aj po ekonomickej stránke.

Odporúčaný variant

Na základe vypracovaného odborného posudku a na základe novoistených skutočností, konzultácií so spracovateľom a navrhovateľom správy o hodnotení, terénnej obhliadky dotknutého územia, pripomienok zo stanovísk a verejného prerokovania odporúča sa **upravený** výsledný variant uvedený v správe o hodnotení:

- 1. úsek - bod napojenia na Poľskú stranu - C,*
- 2. úsek - od bodu C pokračuje trasa variantom 1A až do konca úseku v KS01 Veľké Kapušany,*
- 3. úsek - pri obci Lackovce je potrebné odkloniť variant 1A východnejšie a to do polohy za existujúci areál strelnice za podmienky dodržania navrhovaných opatrení uvedených v kapitole VI.3. Odporúčané podmienky pre etapu výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti záverečného stanoviska.*

3. Odporúčané podmienky pre etapu výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Na základe celkových výsledkov procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie, pripomienok a stanovísk k správe o hodnotení, verejného prerokovania a odborného posudku sa odporúčajú pre etapu prípravy, realizácie a prevádzky navrhovanej činnosti nasledujúce podmienky a opatrenia:

1. navrhovanú činnosť zapracovať do územného plánu dotknutých samosprávnych krajov a obcí;
2. v prípade, ak v čase spracovania realizačnej dokumentácie bude vo výstavbe niektorá z plánovaných cestných komunikácií, musí sa prepojovací plynovod z hľadiska harmonogramu výstavby jej prispôbiť;
3. realizovať inžinierskogeologický a v prípade potreby hydrogeologický prieskum;
4. realizovať pedologický prieskum;
5. realizovať dendrologický a biologický prieskum;
6. spracovať návrh pyrotechnického prieskumu;
7. realizovať archeologický prieskum;
8. realizovať protikoróznny a geoelektrický prieskum;
9. v štádiu prípravy projektu trasy plynovodu pre územné a stavebné konanie konzultovať

územný stret trasy plynovodu s PHO VZ s VVS, a.s.;

10. v štádiu prípravy projektu trasy plynovodu pre územné a stavebné konanie špeciálne konzultovať presné vedenie trasy s obcami, ktoré vyjadrili k lokalizácii trasy plynovodu na území svojej obce zásadné pripomienky resp. nesúhlas;
11. spracovať návrh mimostaveniskových trás prepravy materiálov tak, aby vplyvy na obyvateľstvo boli minimálne - lokalizovať ich čo najviac mimo zastavené územie, v prípade využívania komunikácií v zastavenej zóne urobiť potrebné opatrenia na minimalizáciu negatívnych vplyvov, ako sú napr. znížená rýchlosť, úprava vozovky;
12. spracovať návrh umiestnenia zariadení staveniska podľa nasledovných zásad:
 - zariadenia staveniska umiestňovať v dostatočnej vzdialenosti od obytného územia;
 - pri lokalizácii zohľadniť možnosť dopravného napojenia tak, aby doprava na stavebné dvory neobťažovala obyvateľstvo;
 - pre lokalizáciu zariadení staveniska a dočasné skládky využiť plochy poľnohospodárskej pôdy s nižšou produkčnosťou;
 - zariadenia staveniska zabezpečiť proti únikom nebezpečných látok do pôdy, podzemnej a povrchovej vody;
13. spresniť umiestnenie skládok potrubného materiálu a spôsob ich zabezpečenia proti sekundárnej prašnosti;
14. zariadenia stavenísk vybudovať tak, aby nemohlo dôjsť k úniku nebezpečných látok (zriadenie zariadení staveniska na spevnených plochách, zabezpečenie skladov a mechanizmov proti únikom nebezpečných látok);
15. vypracovať dokumentáciu bilancie skrývky humusového horizontu poľnohospodárskej pôdy podľa vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva č. 508/2004 Z.z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, vrátane návrhu lokalizácie dočasných depónií mimo cennejších biotopov;
16. v projekte minimalizovať dočasné zábery pôdy;
17. v prípade potreby (konfigurácia terénu, výskyt biotopu, stanovište chráneného druhu) je možné trasu odkláňať od pôvodnej v rozpätí do 50 m, pričom bude potrebné tieto zmeny konzultovať so ŠOP SR, v správe ktorých sa územie nachádza;
18. v rámci projektovej dokumentácie vypracovať projekt monitoringu zložiek životného prostredia podľa bodov určených v Záverečnom stanovisku, s členením na monitorovanie vplyvov pred výstavbou, počas výstavby a počas prevádzky, rozsah projektu odkonzultovať so ŠOP SR;
19. stavebné práce vykonávať s použitím všetkých dostupných prostriedkov a technológií na zamedzenie zvýšenia sekundárnej prašnosti (zakrytie sypkých materiálov, čistenie vozidiel pred odjazdom zo staveniska);
20. podľa cestného zákona počas výstavby udržiavať čistotu na stavbou znečisťovaných komunikáciách a verejných priestranstvách;
21. za dlhšie trvajúceho bezzrážkového obdobia vykonávať postrekovanie prístupových ciest;
22. prepravovaný sypký materiál zaistiť tak, aby neznečisťoval ovzdušie a dopravné trasy (plachty, zníženie rýchlosti);
23. v rámci organizačných opatrení pri výstavbe v blízkosti obytnej zóny vylúčiť stavebné práce počas nočného času a sviatkov;
24. minimalizovať rozsah plôch poškodených činnosťou stavebných mechanizmov; rastlinný kryt odstraňovať iba v nevyhnutnej miere;
25. pre stavebné a odlesňovacie práce použiť iba mechanizmy v bezchybnom

- technickom stave; vypracovať systém kontroly technického stavu vozidiel, záznamy z kontroly viesť v denníku;
26. vykonať poučenie zamestnancov realizujúcich odstraňovanie drevinej vegetácie z prevádzkových poriadkov, havarijného plánu, s dôrazom na zaobchádzaní s nebezpečnými látkami z hľadiska ochrany vôd a s rizík ohrozenia kvality vôd;
 27. pripraviť plán organizácie výstavby, pozornosť venovať najmä fáze odstraňovania stromov, definovaní prístupových ciest, depónií zeminy, zariadeniam staveniska a pod.;
 28. plán organizácie výstavby a jeho časový harmonogram predložiť na vyjadrenie ŠOP SR z dôvodu identifikácie možných stretov s prvkami ochrany prírody, ekologicky významnými prvkami a pod.;
 29. prístupové cesty na stavenisko a zariadenia staveniska situovať v rámci možností mimo chránené územia a prvky ÚSES a cenné biotopy;
 30. obdobie vystavenia obnaženej pôdy vplyvu vodných zrážok je potrebné minimalizovať;
 31. v prípade, že by došlo ku kríženiu trasy plynovodu s telesom diaľnice D1 v mieste mostného objektu diaľnice, čo je v rozpore s normou STN 73 6201/21 projektovanie mostných objektov, čl. 13.17 - cudzie zariadenia na mostoch (požiadavka nerealizovať plynovod v mostnom otvore i pod jeho povrchom), najlepšie riešenie je prechod plynovodu popod diaľničné teleso.
 32. zabezpečiť vypracovanie znaleckého posudku znalcovi v odbore lesníctvo v odvetviach odhad hodnoty lesov alebo hospodárska úprava lesov a tento predložiť orgánu štátnej správy lesného hospodárstva na určenie výšky odvodu za stratu mimoprodukčných funkcií lesa v rozhodovaní o vyňatí a obmedzení využívania lesných pozemkov podľa § 9 zákona o lesoch;
 33. navrhovateľ má podľa zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch povinnosť nahradiť škodu vlastníkovi alebo správcovi za obmedzenie vlastníckych, ak vyňatím, obmedzením využívania alebo osobitným režimom hospodárenia dôjde k obmedzeniu vlastníckych práv. Náhrada za obmedzenie vlastníckych práv sa poskytuje na základe dohody o určení výšky a spôsobe jej poskytnutia, ktorej návrh predkladá vlastníkovi alebo správcovi ten, na koho žiadosť alebo návrh dochádza k obmedzeniu vlastníckych práv;
 34. výrub lesných porastov koordinovať s vlastníkmi a užívateľmi lesov, po odbornej stránke s lesným hospodárom;
 35. navrhnuť a zabezpečiť technickú a biologickú rekultiváciu dotknutého územia (vegetačné úpravy všetkých nezastavaných plôch), osobitnú pozornosť venovať vegetačným úpravám poškodených a likvidovaných biotopov národného a európskeho významu (podľa inventarizácie biotopov biotopov národného a európskeho významu). Dokumentáciu o technickej a biologickej rekultivácii dotknutého územia konzultovať a predložiť na schválenie Riaditeľstvu ŠOP SR;
 36. výruby drevín v CHVÚ vykonávať len v nevyhnutnom rozsahu a to v mimovegetačnom a mimohniezdnom období (VIII. – XII.),
 37. výrub drevín mimo CHVÚ (napr. brehové porasty, dreviny rastúce mimo lesné porasty) je nutné realizovať mimo vegetačné obdobie rastlín, ktoré pokrýva aj obdobie hniezdzenia vtákov a vyváždzania mláďat ostatných druhov živočíchov tzn. v období VIII. – II.;
 38. minimalizovať zásahy do biotopov národného a európskeho významu, nad rámec nevyhnutných opatrení;
 39. v prípade nevyhnutnosti zásahu do územia SKUEV0050 Humenský sokol, si vzhľadom na cennosť územia vyžaduje pokládka plynovodu minimalizovať šírku

- manipulačného pásu, pod dohľadom environmentálneho dozora, pre minimalizáciu ovplyvnenia a zásahu do biotopov;
40. v prípade, že sa pri výstavbe objaví hniezdo, brloh, alebo výskyt chráneného druhu živočícha je potrebné okamžite upovedomiť pracovníka ochrany prírody a environmentálny stavebný dozor;
 41. minimalizovať priame zásahy do brehových porastov, líniovej vegetácie a skupiniek stromov rastúcich mimo lesné porasty;
 42. minimalizovať priame zásahy do biocentier a biokoridorov - manipulačný priestor obmedziť na nevyhnutnú mieru;
 43. zabezpečiť technickú a biologickú rekultiváciu územia po výstavbe;
 44. dočasne odprírodnené plochy okrem manipulačného pásu počas výstavby plynovodu v chránených územiach a cenných biotopoch po jej ukončení revitalizovať, s využitím vhodných vegetačných úprav, ide o opatrenie dôležité najmä z pohľadu zamedzenia šírenia nepôvodných, expanzívnych a invázných druhov rastlín do prírodného prostredia, pri vegetačných úpravách vhodných plôch využívať iba stanovištne pôvodné druhy rastlín;
 45. pri revitalizáciách v chránených územiach na TTP používať metódu nastielania tráv z blízkeho zdroja lúčneho porastu, nepoužívať umelé trávne zmesi;
 46. pri rekultiváciách v blízkosti biotopov národného a európskeho významu na TTP nepoužívať priemyselné hnojivá a herbicídy;
 47. v území SKUEV0387 Beskyd a SKCHVU011 Laborecká vrchovina zabezpečiť hniezdne bunky pre dutinové hniezdiče;
 48. realizovať náhradnú výsadbu za výruby drevín, na základe ich spoločenského ohodnotenia. Druhové zloženie drevín a krovín zvoliť v prepojení s charakterom záujmového územia a jeho geografického umiestnenia. Ich výber doporučujeme konzultovať s príslušnými orgánmi ŠOP SR;
 49. revitalizácie v lesných porastoch vzhľadom na výbornú zmladzovaciu schopnosť drevín ponechať na autoregulačné mechanizmy, iba v najnutnejších prípadoch (zabránenie erózie na svahoch) použiť dosadbu s použitím stanovištne autochtónnych druhov;
 50. minimalizovať výruby v ochranných lesoch a lesoch osobitného určenia;
 51. v lesných porastoch dočasne deponovať humusovú vrstvu a po ukončení stavebných prác ju využiť pri rekultiváciách;
 52. v trase plynovodu zabezpečiť, aby vrstva pôdy nad potrubím nebola nižšia ako 0,8 m;
 53. obnaženú pôdu čo najskôr revitalizovať a obnoviť trávny porast a stavu vegetácie venovať zvýšenú pozornosť aby sa zabránilo vzniku erózie príp. zosuvov;
 54. minimalizovať dobu zemných prác a odkrytých plôch najmä v strmom teréne, v období zrážok a veterných dní;
 55. v lesných porastoch so sklonom svahov väčších ako 25 % sa proti vyplavovaniu zeminy z ryhy postavia hrádzky z pieskových vriec. V ryhe bude umiestnená perforovaná drenážna rúra. Vrecia po obvode rúry budú vyplnené zmesou piesku a cementu a samotné potrubie bude chránené geotextíliou s presahom 1 m na každú stranu. Vzdialenosť jednotlivých hrádzok bude v závislosti od sklonu terénu. Nad hrádzkami sa proti splavovaniu zeminy z terénu a veternej erózií postavia drevené hate. Hate budú presahovať 5 m na každú stranu od osi potrubia;
 56. obmedziť pohyb stavebných mechanizmov a nákladných áut na vymedzený priestor staveniska a prístupových ciest;

57. maximálne redukovať produkciu odpadov počas výstavby a zabezpečiť ich likvidáciu podľa platných právnych predpisov;
58. invázne a expanzívne druhy rastlín, ktoré sa vyskytnú v trase plynovodu je potrebné likvidovať v súlade so zákonom č. 543/2002 Z. z. v platnom znení počas celého obdobia výstavby i po uvedení danej činnosti do prevádzky (doporučuje sa po dohode s pracovníkmi ochrany prírody určiť časový harmonogram);
59. pri zásahu do brehových porastov minimalizovať šírku pracovného pruhu;
60. obmedziť technické zásahy do vodných tokov a ich širšieho okolia, obmedziť pohyb mechanizmov v tomto území na minimum;
61. pri príprave územného a stavebného konania brať do úvahy požiadavky Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p. Banská Bystrica, odštepny závod Košice:
 - podľa § 49 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov, potrubie plynovodu ako aj objekt meracej a odovzdávacej stanice MOS je potrebné umiestniť v dostatočnej vzdialenosti od brehovej čiary vodných tokov tak, aby bol zachovaný voľný manipulačný pás pre potreby správcu toku. V prípade vodohospodársky významných vodných tokov vo vzdialenosti min. 10,0 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch min. 5,0 m od brehovej čiary. Pri ochrannej hrádzi vodného toku min. 10,0 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze;
 - križovanie vedenia plynovodu s vodnými tokmi v našej správe žiadame realizovať kolmo na os tokov s uvedením riečneho kilometra. Predložiť detail križovania tokov;
 - technické riešenie križovania vodných tokov prekonzultovať so správcom vodného toku;
 - v prípade križovania ochranných hrádzí vodných tokov navrhnúť vhodné technické riešenie, pričom podľa platnej normy STN 73 68 22 nie je dovolené pretláčanie hrádze a jej podložia. Žiadame dodržať odstupnú vzdialenosť štartovacej a cieľovej jamy min.10,0 m od vzdušnej päty ochrannej hrádze;
 - korytá vodných tokov v mieste križovania stabilizovať v celom priečnom profile kamennou nahádzkou na úseku min. 5,0 m nad a 5,0 m pod osou vedenia v prípade neupravených drobných vodných tokov a 10,0 m nad a pod osou vedenia pri vodohospodársky významných vodných tokoch. Pri križovaní s upraveným vodným tokom vrátiť opevnenie koryta do pôvodného stavu;
 - v prípade súbehu potrubného vedenia s vodným tokom dodržať odstupnú vzdialenosť vedenia od brehovej čiary toku min. 10 m. V upravených úsekoch tokov min. 6 m;
 - dodržať ďalšie požiadavky na križovanie a súbehy stanovené platnou STN 73 6822 "Križovania a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi";
 - podľa § 47 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov je potrebné potrubia uložené v inundačnom území vodných tokov a v miestach ich križovaní s tokmi zabezpečiť pred škodlivými účinkami vôd, splaveninami a ľadom a dbať o ich riadnu údržbu a statickú bezpečnosť;
 - križovanie plynovodu s vodnými tokmi musí byť navrhnuté a zrealizované tak, aby správca toku nemusel vykonávať údržbu vodného toku v sťažených podmienkach, t.j. bez použitia stavebných strojov, ako dôsledok ochranného pásma podzemného vedenia;
 - zdokladovať hydrotechnickým výpočtom ochranu objektu meracej a odovzdávacej stanice MOS pred prechodom veľkých vôd (Q_{100} ročný návrhový prietok);
 - jednotlivé stupne projektovej dokumentácie zaslať na odsúhlasenie;
62. je nevyhnutné zachovať prietokové pomery identické pred stavbou;
63. je nevyhnutné zachovať aj prietokovú šírku toku aby sa neznižovala výška hladiny toku;
64. nezvyšovať alebo neznižovať parametre sklonu brehov;
65. pri dosadbách brehových porastov používať len druhy miestnej proveniencie, zvyšok

- ponechať na samovývoj;
66. v prípade, že je nevyhnutné upravovať dno a brehy toku, tieto úpravy navrhujeme urobiť v nevyhnutnom rozsahu, úpravy robiť z lomového kameňa (najmä dno a jeho brehy), ponechať rôzne výčnelky a nerovnosti dna a brehov;
 67. neaplikovať armovaný a vyhladený betón na dno alebo steny brehov;
 68. po uvedení plynovodu do prevádzky pravidelne monitorovať stav vegetácie a rozsah prípadných erózných plôch a následne realizovať sanačné práce;
 69. výrub náletových drevín a kríkov v 10 m širokom ochrannom páse plynovodu realizovať mimo vegetačné obdobie, ktoré pokrýva aj obdobie hniezdenia vtákov a vyvážania mláďat ostatných druhov živočíchov tzn. v období od VIII. do II.;
 70. v prípade identifikácie prítomnosti potrubí melioračnej techniky v trase výstavby bude tento systém po realizácii navrhovanej činnosti rekonštruovaný tak, aby sa obnovila jeho funkčnosť,
 71. počas výstavby dodržať určenú plochu trvalého a dočasného záberu pôdy;
 72. po ukončení stavebných prác dočasne zabrané plochy rekultivovať na základe schváleného projektu rekultivácie, vypracovaného podľa vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 508/2004 Z. z.;
 73. podľa § 36 ods. 3 pamiatkového zákona pri príprave stavieb, kde sa predpokladá ohrozenie pamiatkových hodnôt a archeologických nálezov, je nevyhnutné vykonať záchranný prieskum. O jeho potrebe rozhodne krajský pamiatkový úrad na podnet stavebného úradu alebo z vlastného podnetu;
 74. na zmiernenie dopadu stavby na životné prostredie a vlastníkov pôdy realizovať náhrady:
 - za likvidovanú stromovú a krovitú zeleň zrealizovať náhradnú výsadbu podľa požiadaviek príslušného orgánu životného prostredia;
 - za trvalý záber poľnohospodárskej pôdy;
 - za ušlé zisky alebo obmedzenie poľnohospodárskej činnosti;
 - za obmedzenie vlastníckych práv v lesných priesekoch vlastníkovi alebo správcovi.

4. Odôvodnenie záverečného stanoviska vrátane zdôvodnenia akceptovania alebo neakceptovania predložených písomných stanovísk k správe o hodnotení

Záverečné stanovisko k navrhovanej činnosti „Prepojovací plynovod Poľsko - Slovensko“ bolo vypracované podľa § 37 ods. 1 až 3 zákona na základe výsledkov procesu posudzovania, správy o hodnotení, stanovísk k správe o hodnotení, záznamu z verejného prerokovania, doplňujúcich informácií z miestnej obhliadky, doplňujúcich informácií poskytnutých navrhovateľom a spracovateľom správy o hodnotení, konzultácií a záverov odborného posudku.

Pri posudzovaní boli zvažované možné negatívne vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie, zdravie obyvateľstva, vrátane možných rizík súvisiacich s realizáciou navrhovanej činnosti. MŽP SR dôsledne analyzovalo každú pripomienku a stanoviská od zainteresovaných subjektov a expertov. Opodstatnené pripomienky sú premietnuté do tohto záverečného stanoviska pre navrhovanú činnosť.

Pri hodnotení podkladov a vypracúvaní záverečného stanoviska sa postupovalo podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

Celkovo bolo na MŽP SR doručených 55 písomných stanovísk k správe o hodnotení od 53 zainteresovaných subjektov, odborný posudok podľa § 36 zákona a záznamy zo štyroch spoločných verejných prerokovaní. Časť súhlasných písomných stanovísk (29) bola bez pripomienok a požiadaviek (*Ministerstvo hospodárstva SR, odbor palív a energetiky,*

Ministerstvo vnútra SR, Prezídium Hasičského a záchranného zboru Bratislava, Krajské riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Košiciach, Krajské riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Prešove, Okresný úrad Medzilaborce, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy ochrany ovzdušia, Okresný úrad Medzilaborce, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej vodnej správy, Okresný úrad Medzilaborce, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy odpadového hospodárstva, Okresný úrad Medzilaborce, odbor krízového riadenia, Okresný úrad Humenné, pozemkový a lesný odbor, Okresný úrad Humenné, odbor krízového riadenia, Okresný úrad Michalovce, odbor krízového riadenia, Okresný úrad Michalovce, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy ochrany ovzdušia, Okresný úrad Michalovce, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy odpadového hospodárstva, Okresný úrad Michalovce, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy vo veciach ochrany prírody a krajiny, Okresný úrad Michalovce, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Okresný úrad Snina, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy vo veciach ochrany prírody a krajiny, Okresný úrad Snina, odbor krízového riadenia, Okresný úrad Sobrance, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy odpadového hospodárstva, Okresný úrad Sobrance, odbor krízového riadenia, Okresný úrad Sobrance, katastrálny odbor, Okresný úrad Humenné, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, mesto Humenné, obec Drahňov, obec Jabloň, obec Jenkovce, obec Laškovce, obec Stretava, obec Záhor, obec Žbince), niektoré stanoviská (17) obsahovali požiadavky a upozornenie na dodržanie príslušných ustanovení vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov pri povoľovaní posudzovanej činnosti podľa osobitných predpisov resp. iné rôzne pripomienky a požiadavky (Ministerstvo životného prostredia SR, Sekcia ochrany prírody a tvorby krajiny, Úrad verejného zdravotníctva SR, Úrad Košického samosprávneho kraja, Okresný úrad Michalovce, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej vodnej správy, Okresný úrad Sobrance, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej správy ochrany prírody a krajiny, Obvodný banský úrad v Košiciach, Obec Hankovce, Obec Hažín nad Cirochou, Obec Staré, Štátna ochrana prírody SR Banská Bystrica, Železnice Slovenskej republiky, Generálne riaditeľstvo, odbor expertízy Bratislava, Národná diaľničná spoločnosť Bratislava, Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. Košice, Slovenský vodohospodársky podnik, š.p. Banská Bystrica, odštepny závod Košice, Lesoochranárske zoskupenie VLK Východné Karpaty, Slovenská ornitologická spoločnosť/BirdLife Slovensko, Bývalí urbarialisti a lesné pozemkové spoločenstvo Hankovce). Nesúhlasné stanovisko k navrhovanej činnosti doručili 4 subjekty procesu posudzovania (Mesto Michalovce, Obec Oreské, Obec Udavské, Obec Veľopolie). Obyvatelia dotknutých obcí nepredložili k realizácii navrhovanej činnosti žiadne pripomienky ani požiadavky. Z poľskej strany boli doručené 2 súhlasné stanoviská (Generálne riaditeľstvo ochrany životného prostredie, Varšava, Regionálne riaditeľstvo ochrany životného prostredie v Rzeszowe), ktoré sa vyjadrili najmä k bodu napojenia plynovodu.

Opodstatnené pripomienky vyplývajúce z predložených stanovísk boli akceptované a zohľadnené v kapitole VI.3 tohto záverečného stanoviska. **Vyjadrenie k akceptovaniu požiadaviek zo stanovísk je v kapitole IV. záverečného stanoviska uvedené pri každom stanovisku kurzívou.**

Pri odporúčaní realizácie navrhovanej činnosti sa brali do úvahy najmä vplyvy navrhovanej činnosti na prírodné prostredie (vrátane chránených území).

Z výsledku posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie vyplynulo, že odporučený variant navrhovanej činnosti uvedený v záverečnom stanovisku je po zohľadnení opatrení uvedených VI.3. tohto záverečného stanoviska prijateľný z hľadiska celkových (negatívnych i pozitívnych) vplyvov na životné prostredie.

Za predpokladu akceptovania a realizácie navrhovaných opatrení na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a dôslednou poprojektovou analýzou je možné realizáciu a prevádzku navrhovanej činnosti považovať za environmentálne prijateľnú.

V priebehu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie sa vzali do úvahy všetky predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie, uvedené v správe o hodnotení, v jednotlivých písomných stanoviskách predložených k správe o hodnotení, v zápisnici z verejného prerokovania, v odbornom posudku vypracovanom podľa § 36 zákona, tzn. všetky vplyvy, ktoré bolo možné v tomto štádiu poznania predpokladať.

Brali sa do úvahy všetky riziká navrhovanej činnosti z hľadiska vplyvu na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľov, na základe čoho bolo preukázané, že navrhovanú činnosť je možné realizovať vo variante, ktorý bol predmetom posudzovania s podmienkou realizácie opatrení uvedených v kapitole VI.3 tohto záverečného stanoviska.

V rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona boli zhodnotené tie vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie, ktoré bolo možné v tomto štádiu poznania predpokladať. Predpokladané vplyvy identifikované v procese posudzovania podľa zákona je potrebné spresniť a prípadne doplniť v rámci ďalších stupňov projektovej dokumentácie pre povoľovanie navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

5. Požadovaný rozsah poprojektovej analýzy

Na základe ustanovení § 39 ods. 1 zákona je ten, kto bude navrhovanú činnosť vykonávať povinný zabezpečiť aj súlad realizovania činnosti s týmto zákonom, s rozhodnutiami vydanými podľa tohto zákona a ich podmienkami, a to počas celej prípravy, realizácie a ukončenia činnosti.

Podľa § 39 ods. 2 zákona je ten, kto realizuje navrhovanú činnosť, je povinný zabezpečiť vykonávanie poprojektovej analýzy. Poprojektová analýza pozostáva najmä zo:

- systematického sledovania a merania vplyvov navrhovanej činnosti,
- kontroly plnenia a vyhodnocovania účinnosti požiadaviek uvedených v odseku 1 a v povolení navrhovanej činnosti,
- zabezpečenia odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení činnosti so skutočným stavom.

Monitoring sa navrhuje v tomto rozsahu:

Biota

Pri vypracovaní projektu monitoringu navrhujeme zohľadniť trasovanie cez, príp. v blízkosti chránených území, území NATURA 2000 a biotopov druhov národného a európskeho významu, chránených druhov a vybratých prvkov ÚSES.

Botanická časť

Rozsah monitoringu

1. Inventarizácia druhov s určením pokryvnosti.
2. Biotopy - uvedie sa zoznam biotopov a ich charakteristika, vyhodnotia sa vplyvy negatívne, podľa zmeny druhového zloženia biotopov sa vyhodnotí rozsah disturbancie a ruderalizácie.
3. Bioindikátory - podľa druhového zloženia monitorovacej lokality je potrebné podrobnejšie charakterizovať indikačné druhy, tzv. bioindikátory.
4. Expanzívne a invázne druhy – inventarizácia

Časový harmonogram monitoringu

Monitoring pred výstavbou: 3 x počas jedného roka

Monitoring počas výstavby: 3 x ročne

Monitoring počas prevádzky: 1 x ročne počas obdobia 3 rokov

Zoologická časť

Monitoring je potrebné vykonávať v územiach NATURA 2000, cez ktoré priamo prechádza trasa plynovodu:

Metódy a vzorkovací dizajn

- Kvalitatívno - kvantitatívny výskum priestorovočasovej distribúcie suchozemských stavovcov (Vertebrata) zameraný na bioindikačne významné taxonomické skupiny: obojživelníky, plazy, vtáky a cicavce a bezstavovce (Evertebrata) - mäkkýše (Mollusca:Gastropoda) a chrobáky čeľade bystruškovité (Carabidae).
- Obojživelníky (Rissamphibia) a plazy (Reptilia) - odchyt a priame pozorovanie.
- Vtáky (Aves) - vzorkovanie populácií s použitím pásovej metódy.
- Cicavce (Mammalia): drobné zemné cicavce (Rodentia, Soricimorpha) - vzorkovanie populácií kvadrátovou metódou značkovania a opätovného odchytu označkových jedincov (metóda CMR), stredne veľké a veľké cicavce vrátane veľkých šeliem (Carnivora) - priame a nepriame pozorovanie prostredníctvom pobytových znakov, automatický záznam časopriestorovej aktivity pomocou automatických infračervených kamier (fotopascí).
- Vzorkovací dizajn: v monitorovaných územiach NATURA 2000 vytýčiť trvalé monitorovacie plochy (ďalej TMP), resp. transekty; jednu na území priamo ovplyvnenom výstavbou plynovodu, druhú v biotope nenarušenom stavebnou činnosťou.

Rozsah monitoringu:

1. Zistenie druhových spektier vyššie spomenutých taxonomických skupín živočíchov na v teréne vytýčených TMP.
2. Vyhodnocovanie priestorovočasovej distribúcie jedincov v závislosti od meraných gradientov prostredia (charakteristík prostredia).
3. Odhad populačnej hustoty, resp. relatívnej abundancie vo vzťahu k habitatovej selekcii jednotlivých monitorovaných taxónov.
4. Štatistické spracovanie a štatistická analýza terénnych dát v prostredí relačnej databázy Access, Ecological Methodology, NCSS a CANOCO for Windows.

Časový harmonogram monitoringu

Monitoring pred výstavbou

- zber bezstavovcov v teréne - 1 x mesačne v období máj - september,
- obojživelníky a plazy - 1 x mesačne v období apríl - jún,
- vtáky - min. 2 x ročne v období apríl - júl,
- drobné zemné cicavce - 2 x ročne (jedna odchytová séria trvá štandardne 4 dni) - prvýkrát v júni, druhýkrát v septembri,
- stredne veľké až veľké cicavce - kontinuálne pomocou fotopascí.

Výstupom z monitoringu bude konkrétny návrh opatrení na zmiernenie vplyvov činnosti na biotu.

Monitoring počas výstavby

Z dôvodu reprezentatívnosti vzoriek, opakovateľnosti výskumov a vzájomnej komparácii výsledkov v identickom rozsahu a na identických TMP ako vo fáze monitoringu pred výstavbou.

Monitoring počas prevádzky

1 x ročne počas obdobia 3 rokov v identickom rozsahu a na identických TMP ako vo fáze monitoringu pred výstavbou.

Rozsah a lehotu sledovania a vyhodnocovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie podľa § 36, ods. 1 zákona určí povoľujúci orgán pri povoľovaní navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov s prihliadnutím na toto záverečné stanovisko pre navrhovanú činnosť vydané podľa § 37 zákona.

Na základe operatívneho vyhodnocovania výsledkov monitorovania je podľa § 39 odst. 4 zákona navrhovateľ povinný, v prípade ak sa zistí, že skutočné vplyvy navrhovanej činnosti posudzovanej podľa zákona sú nepriaznivejšie, než sa uvádza v správe o hodnotení, je ten kto navrhovanú činnosť vykonáva, povinný zabezpečiť opatrenia na zosúladienie skutočného vplyvu s vplyvom uvedeným v správe o hodnotení v súlade s požiadavkami uvedenými v rozhodnutí o povolení navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

6. Informácia pre povoľujúci orgán o zainteresovanej verejnosti

Medzi zainteresovanú verejnosť patrí najmä fyzická osoba podľa § 24a zákona, právnická osoba podľa § 24b alebo § 27 zákona, občianska iniciatíva podľa § 25 zákona, občianske združenie podporujúce ochranu životného prostredia podľa § 26 zákona.

Subjekty, ktoré splnili uvedené požiadavky majú v rámci následného povoľovacieho konania postavenie účastníka konania.

V procese posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti „Prepojovací plynovod Poľsko - Slovensko“ boli ako identifikovaná zainteresovaná verejnosť, ktorá by spĺňala požiadavky vyplývajúce zo zákona, a ktoré by jej zabezpečovali postavenie účastníka konania v rámci následného povoľovacieho konania navrhovanej činnosti zaznamenané:

- Lesoochranárske zoskupenie VLK Východné Karpaty
- Slovenská ornitologická spoločnosť/BirdLife Slovensko
- Bývalí urbarialisti a lesné pozemkové spoločenstvo Hankovce
- Tomáš Brandenbura, Vojnatina 4, 072 61 pošta Porúbka

6a. Platnosť záverečného stanoviska

Platnosť záverečného stanoviska je 7 rokov odo dňa vydania.

VII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Meno spracovateľa záverečného stanoviska

Ministerstvo životného prostredia SR
odbor environmentálneho posudzovania
Ing. Milan Luciak

v súčinnosti s Úradom verejného zdravotníctva SR, Trnavská cesta 52, 826 45 Bratislava

2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu príslušného orgánu, pečiatka

Ministerstvo životného prostredia SR
RNDr. Gabriel Nižňanský
riaditeľ odboru environmentálneho posudzovania

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Bratislava, 21. 01. 2016